

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל')

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מונקדת ומפסקת

פרשת פינחס תשפ"ג

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנסי

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב ירושלים 2
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגטאון

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

גיטין. השולח – פרק רביעי דף מז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" קפה תוספות

1 ריש לקיש זבין נבישה ללודאי – קודם שחזר לשלש במוטב. דמסתמא לא היה מולול בעצמו כל
 2 כר. **ברייב** כר – דרבנן דהנה לשלש במוטב. כדאמרנן בבבא (הא.ה.) ריש לקיש
 3 רמי אמרדי ומקשה.

4 **לוקח** ומביא בבורים – זו גירסת הקנטנר. וקנטנין ליה לחזור וליקח ממנו. אבל כולי האי
 5 לא קנטנין ליקח ממנו להפריש תרומות
 6 ומשורות. ומיהו, קשה לביבנה תם: ובגמרא אמרתי
 7 רביה מרדא דיש קנין לגוי, דמפני תיקון העולם –
 8 אין דאורייתא – אל מנא ליה: וילמא תיקון
 9 העולם קאי אהא דחייבוידיה ליקוח ואומר רבינו
 10 תם: דברוב ספרים לא גרסינן "ומביא" בריי, והבי
 11 קאמר: כל אדם הולקח ממנו מביא בבורים, אל
 12 שזא מוכר לא שזא אתר. ורבינו חננאל גרס:
 13 הולקח ממביא בו וכן בירושלמי. **אמר** רבה אף
 14 על פי שאין קנין כר – הוא דהניא לעיל (מגבג.)
 15 אף על פי שעשה ישראל נמיטוס – פטרהו מן
 16 המעשר. אלמא: שי קנין איכא לובאב סבירא,
 17 כדבשעי לקמיה. וסדאי דתורמין מרדא (וכבא מביעא
 18 א.א.) דומקבל שדה אבותון מן גוה, ומעשר
 19 ותנון לו דרחי לה תתם: דלעולם שי קנין. אף על
 20 פי שדחיתו אמות. כדריקע מנטק מצוי – כמכל
 21 מקום רביה גמורה ליכא, ולעולם מצוי למיער
 22 רבא דסבא אין קנין. ומיהו, דעבדו ר' מאיר דסבא
 23 שי קנין בסוף פרק שטא דעבדו ר' מאיר (א.א.)
 24 דאמר: אין משכירין כל שדות – שום דמפקע
 25 להו מנעשרוהו. דכל זמן שהיא של ישראל – כל
 26 שישוריה חייב במעשר, וכי ובנה לגוי – ודפקעה
 27 פטור, שיש קנין. אף דאי אין קנין – וזו התערה
 28 שאין גוי מעשר קרקע חצייתו. דהתם פריך: בית
 29 נמי מפקע מנחמה ומענין מזהו חובת הדר היא
 30 ואין זו הפקעה. והא דאמר רבי מאיר דברכי'
 31 ישמעאל (מנחות ס"ב.) תורמין משל גוי על של
 32 ישראל – התם איידי כשגוריה ביד ישראל, ולחבי
 33 מוקף מלתידיה במירוח הגוי ולא שיש קנין. וכי
 34 פריך אלא לרבי אלעזר – הוא מצי למעשר אמא
 35 דאמרי רבבי מאיר, אלא דבשעי פטור.
 36 **מר** סבר דייגון ולא דייגון גוי – מתוך פירוש
 37 הקנטנר שטענה דהא ברא תליא, ולרבה
 38 דאמר אין קנין, דרשי' דייגון גוי ולא דייגון גוי
 39 אית ליה מירוח הגוי פטור, ולרבי אלעזר דאמר
 40 שי קנין, דרשי' דייגן ולא דגן גוי – אית ליה
 41 דמירוח הגוי אינו פטור. וקשה דכמה תנאים
 42 נחלקו במירוח הגוי, ואם כן כל אותם תנאים בני
 43 נחלקו ביש קנין ואין קנין. והוה דחק דרבה רבי
 44 אלעזר נחלקו בלפגותא דכל דהוה תנאי: ועוד:
 45 דמעטע במנחות דברכי' פרי' דישמעאל (א.א.)
 46 דכלוהו תנאי דרשי' דייגון – ולא דייגון גוי.
 47 ואפילו מנא דמתיב מירוח הגוי, אלא דרשי'
 48 מעטת ארע מירוח דייגן' כתיב. לכך נראה
 49 דרבה רבי אלעזר אתא כבולי גלמא. ורשי נמי
 50 רבי אלעזר דייגון' ולא דייגון גוי, מדרבתי' דייגן'
 51 אל תכין "ובותאי", ודאי ידון כתיב "ובותאי" –
 52 והא דרשינן שפיר גויי במירוח ולא בותאי גוי
 53 ומכל מקום דרשי נמי דייגן' ולא דגן גוי, מדלא
 54 כתיב דייגון' כתיבא. ואם תאמר: כי הוי
 55 אין מעטת ארע מיעטת אלא לרבות גויי
 56 נרדש גבי דייגן' ויש לומר: דלא מסיחתי
 57 לאוקמי מעטת ארע מיעטת לכל מילי.
 58 **אדעתא** דהא גויי מפקעי – והא דפלגי ר' גוי
 59 יתון ורש לקיש בירושלמי דפרק שיש נמטב
 60 פאה דמפקעי ישראל ולא לגויי, ורבי יוחנן אמר: הפקר. ורבי מילי – ש שקיל ליה ישראל, אבל כי שקיל ליה גוי – הפקר בעטת הוא. ואינו הפקר.

1 פירקן – פדרי. משום קיטליא – שלא יטעמו בגוים וילמדו ממעשיהם. ובחיי אביהן ליכא
 2 למיחש להיב. דקנטנין אריון אבותון. **אימא** ליתאבן הוא דקאביל – ולא הוי מין. אלא
 3 מומר. ובמנינים הוא דאמרין מורידים אבל לא מעלין, אבל מומר – אמרין תתם. סמי
 4 מלאבן אמו: **ואביל** אמרתי – עדים תעידו עליו כן, והוי אובל נבילות להבעים. חיייתא
 5 ונללתיא – שש קשור ופיקע, ועיגול של אבן או
 6 של עפרות תבוכו. **דירמא** ברתא – שבחורין
 7 אותו. דלחילא ארטיה – שימחול על דמו.
 8 איקטיטניו וארטיניו – כלשור תתבם
 9 ולדשעבבם. חיייתא ופאלא – לקטור מבח חמי
 10 מכות. יתיב קאביל ושתוי – כל ימיו, כל הוי
 11 שהיה משתכר – לא היה ממונעם. להצניע
 12 ליום מחר. למנא עליה – כר או כסת לישן
 13 עליו. כריס ברי – מטיני ושמוני שבועה הוא לי
 14 כר וכסת. מוריקא = כרוכוס. **משנה** הוי
 15 גיטין: גויי תוקי ומביא בבורים. בכל שנה צריך
 16 ליקח מן הגוי כפופי פירותיו ברמיס קרים,
 17 ומביא לירושלים. **בשני** תיקון תולס – שלם
 18 והא רגיל למכור קרקע בארץ ישראל לגוי, וגם
 19 אמר – וישרח לחזור אחריה ולפדות.
 20 **גמרא** אמר קנין כו' – אמר עבד גוי קרקע
 21 בארץ – אין קנינו קני להפקיעה מקדשותה.
 22 שלא תתחייב בערש. וישראל הקונה ממנו מן
 23 הפירות – מן העל. לגוי ארם – לכל
 24 צרכיהו. ותיקון ולא דייגון של גוי – שאם מביא
 25 גוי, הון שלו בשעת מירוח, שהוא גמר מלאבתו
 26 למעשר – מירוח הגוי פטור, ואפילו לקח
 27 מירחא בשבולין. אבל אם הגויאל קרקע
 28 הגוי, ולקחן ישראל בשבולין וגומרו – חייבין
 29 במעשר, דרקע ארץ ישראל ביד גוי לא
 30 דפקעה קדושתה. לטב שכחה ופאה – התנו
 31 הפקר, ופטורין מן המעשר, שנאמר. וראב הלוי
 32 כי אין לו חלק ונחלה עמך" (ברכים ד) – בני
 33 שאין לו חלק ונחלה עמך. יצאו אלו שיש לו
 34 בתוך חלק ונחלה עמך, שדור אף לו גוי מופקיע.
 35 והלקט והשולח ופטור של גוי חייבין במוערי.
 36 כו. והשוא פופש לה ואולי. הויי דבי אלימא
 37 דישאל – שדחין ישראל בשהוה, ולקטניו
 38 גוי, וקאמר דאם חוז גוי ומכרן לישראל – חייב
 39 לעשרן, אלא אם כן הפקיען ישראל ראשון
 40 בשהוה. **הא** שפיכר וקייש – דכל לקט שכחה
 41 ופאה הפקר. **הא** אית גוי – שהוי פשהוה הוי,
 42 והניחן בישראל. וליקטיניו – בני ישראל. וכו.
 43 דהוי לא מופקר להניח פאה ולקט – לא חיל
 44 עליהו שזא. אלא אם כן הפקיען גוי ממש לשם
 45 הפקר, ולא לשם פאה להניח סתם. הויי לאם
 46 הפקר חייב – במעשר. אלמא: שדה הגוי חייבת
 47 במעשר. ישראל שלקח שדה – ורועהו. מן הגוי,
 48 הדשה אצלו עי שהיאכיש, וישוה וחוה ומכרה
 49 לגוי. חייבת מפשיה – אם כן ישראל ולקח מן
 50 הגוי מנאות הפירות, ומירוחן, שכבר נתחייב –
 51 כשהביאה שלש ביד ישראל, וקיימאן לו לענן
 52 מעשר במכסח ארץ השנה (ג.ב.) תבואה
 53 וחייתו שזא שליש. לא נתחייבה לא – אם
 54 הביאה שלש ביד גוי – פטרהו במרמיא –
 55 דמעשר דלשה מדרבנן, ושם שי קנין גוי
 56 להפקיע. כיושב חוה – דוד כיושב, ולא הוי כל
 57 ישראל שם, והוא ארם צובה.
 58 מכל
 59 **ויקברו**: כיובוש יתוד לא שמויה כיובוש. **הא** שמוע: ישראל וגוי שלקחו שדה בשותפות
 60 מכל

גטיין. השולח - פרק רביעי דף מז עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)"
רשימה

1 בופן שהיובל נות - כל במירת קרקע פירות, שהרי חזק הוה ביובל. ארעא דפרא
2 נחית - ולא ארעא דמקדישא לארעא אפילו שעה אחת. הקנה שני אילנות בתוך שרתו
3 של הבריו - דקימאן לן בבבא בתרא (K.8b) דלא קנה קרקע. הלכך אינו קורא. ולא מצי
4 ל'מימר' פרי האדמה אשר נתת לי. אל-ששח - דקימאן לן דקנה קרקע תחתיון וביניון
5 במלא אורח וסלו. מביא וקורא - ואף על גב
6 הדררא ביובל. מחלוקת - דריש לקיש ורבי
7 יוחנן. ביובל שני - שמוני ישראל, שכבר הורגלו
8 לתחורר קרקעות - בהדיא קאמר רבי לקיש
9 מביא ורבי קורא, דסבבא דרעה דמורכ דורא
10 הדרא ליה, וזה בוח שחורתי. (ביובל ראשון.)
11 כל מי שנתניא ארעא רישאן. כגמרי - קצין
12 פירות אי רבין נתקן עובד לא שדה אחותו -
13 אם הקדישה ולא גאלה קודם היובל, ומכרה
14 גזבר לאחר - אינה נגאלת עוד. וכשהיא
15 יוצאה ביובל מיד הלוהקין מן הגזבר -
16 מתחלקת לבתניה, כגמרי (מקראי בו) 'זאם אל'
17 יגאל את השדה וכו' 'וזהו השדה כגמרי וכו'.
18 ושרה מקנה, כשהקדישה ולא גאלה, ומכרה
19 הגזבר, כשהיא יוצאה ביובל - חזרת לבעלים
20 הראשונים כמכרה למקדיש. כגמרי 'בשעת
21 היובל ישוב השדה לאשר קנה גזבר נתנו'.
22 מעין לידוך שדה מאביו הקדישה - חזר אביו,
23 בשעה שרד שדה מקנהו. ואחר כך מת אביו -
24 ונעשת לו אחוזו. מניין שרוא לפניו כשה
25 אחוזו - אם לא גאלה ומכרה הגזבר, שיוצאה
26 לבתניה ביובל. אשר לא משהה אחוזו - קשה
27 יתיר איהו שדה שאינה ארוה - בשעה
28 זו בו - וכל שכן מת אביו ואחר כך הקדישה.
29 דבשעת הקדש כבר היתה אחוזו. חיב מביא
30 אוטר - זו אינה שדה אחוזו, חזרתו לו מחמת
31 אביו שמכרה לו. קראי כי אתא - לימות אביו
32 ואחר כך הקדישה אתא. הדי גרסין: ואילו לרבי
33 יהודה ורבי נתן שנין מת אביו ואחר כך הקדישה
34 לא צריך קרא מאי לאו כהא קמפליגי? ולא
35 גרסין הדיבא קרא אביו דאילו רבי פירון.
36 ובגמתי רשבין (ד.ב.) גרסינן לה לא צריך
37 קרא - דאי צריכא קרא, הקדישה ואחר כך מת
38 אביו מנא ליה קצין פירות - שיהיה קניה ל'
39 מאביו בשעה שמת אביו, וקצין פירות את
40 שהרי הובל נותה. בקצין הנוף יד - וכי היתה
41 אביו - לא ירית מיד, ולא היא ליה אחוזו.
42 הלכך, אי לא ארבייה קרא - לא היה מאביו
43 הדחיש כשהה אחוזו. ואומצין קרא למה אמר
44 ואחר כך הקדישה. לא בקצין הנוף יד - וכי
45 מת אביו - היה נשפא. הלכך מת אביו ואחר
46 כך, בקצין הנוף יד - ומורו דמת אביו ואחר
47 כך הקדישה - צריכא קרא. ובהא קרא שחזר
48 וירדו - לרבינו מיה אף הקדישה ואחר כך מת
49 אביו. דאם כן, לא מביא אלא מת אביו ואחר
50 כך הקדישה. למהו קרא אשר לא אחוזו -
51 ולא למתיה 'משעה'. לקוחות הן. דאין ביריה
52 הדיי כמו שהלפני חלקהו. ומחורין ביובל -
53 משום מצות יובל. ויכין דאמר ירשה
54 מתחלקת הדיא לקוחות. אם אית ליה קצין
55 פירות. הדיינו כל לקוחה שבשעת יובל לאו
56 כקצין הנוף דמי. ואין מביא וקרא. לא משכחת
57 מביא וקרא אלא בירושלם שלא שחלקה
58 משפלה בימי ירשאל. הדיינו דהו בר רוח.
59 היו לו ולבאיו ולכל הדרתה למפרע עד ירשע
60 של בניב אלא אחו. שחילקו ירשע.
61 בנספר

קפט

"שטיינזלץ" - אבן ישראל - (שטיינזלץ)
תוספות

1 לא' הובלי' עלמא קצין פירות בקצין הנוף דמי - דרביהו בעלמא הוא. דרבי ירודה אית ליה
2 ב'חזובי' (בבא קמא א.א.) גבי דין און יומי דלאו בקצין הנוף דמי.
3 א' לאו דאמר רבי יוחנן קצין פירות בו - הקשה רבינו תנא: ואם איך מצינו דיינו ורגלנו
4 דקימאן לן בריש לקיש דלאו בקצין הנוף דמי. דרביהו ברביהו 'חולצין' (בבבא א.א.)
5 וקימאן לן בני דבאורייתא אין קריה. דבספן
6 מסכת ביצה (ל.ח.) מפסקין כרבי אשעיא ורב
7 נתנו. דקימאן לן (כתובות ג.א.) בתורה בדיני.
8 ואמרין בריש פרק שני דקדושין (מ.ב.) האחים
9 שחלקו - הרי הן כלקוחות. פחות במותר - כגנה
10 מקה. ומפסקין בני דביבוצר את הבית' (בבא
11 בתרא ס.ה.) דאין לתן דרך זה לה. והמר בבין
12 הרע כומר - אלמלא לקוחות. לך דאמרי פסקין
13 ב'פית כור' (שם ק.ו.) כרב דאמר בסלה
14 מחלוקת - לאו משום דירשין הוה. אלא משום
15 דהוה כלקוחות באחוריהו. וירשין דקאמר רבי -
16 לאו ירשין ממש. אלא כלומר כירשין. ורוב
17 ספרים גרסין בפי הבכי קמא דבבא קמא (מ.א.).
18 ומיורו בר אסי דאמר יתרוקו ומספקא ברי
19 וירשין הוה - היינו וירשין ממש. כדמוכח בפרק
20 'שי כבד' (בבבא בתרא.) לאו דמשל אלו חצי
21 דמשל. ורבי אסי אמר רבי יוחנן. אחתן שחלק
22 לקחות הן - לאו היינו בר אסי. אי בני הא -
23 ודייהו. הא - דרביהו. ואתא דמפסקין בפרק
24 'השותפין' (מ.ב.) כרבי אליעזר בן יעקב בשותפין
25 שנדרו גתהו זה מזה. ומותר ליכנס לחצר - לאו
26 מטעמיה. דטעמיה משום בריהו. כדמוכח בפרק
27 'דפרה' (בבא קמא ג.א.) אלא כמיה דיתור
28 הוא. כרבינא ב'חוקת הבתים' (בבא בתרא נ.ב.)
29 ומותר ממורד הנתא. שי לומר: דרוקא תהיא
30 לחוד - ככתובת לבני מיתא לאחר מותה
31 קיימא לן בריש לקיש דלאו בקצין הנוף דמי. משום
32 דאבא לבני ברא אחולי מחיל. דכבי מעריך לוד
33 בפרק 'יש נחלקין' (שם ק.ל.ב.) מלר' תירי דריש
34 לקיש דהבא דדהומ. אבל בעלמא - קיימא לן
35 דבכצין הנוף דמי. ואף על גב דקאמר הבא רבא:
36 קרא ומתניאן מטייעי ליה לריש לקיש - לאו
37 לא כמביא ליה דבא. דאם לא כן - לא מצינן דיי
38 ורגליו. דרבא סבר לקוחות הן בפרק שני דקדושין
39 (מ.ב.) ובפרק 'החובין' (בבא מעיינא מ.ח.) קאמר
40 רבא נמי גבי משיכה מפורשת מן התורה. קרא
41 ומתניאן מטייעי ליה לריש לקיש, אף על גב
42 דרבא קאי כרבי יוחנן בר תמלת (בבבא א.א.).
43 ועוד יש לומר: דרוקא רבי יוחנן אית ליה ומתחזיק
44 זה הוה ביובל. אבל שאר אומראים סבירי. אף על
45 גב דלקוחות הן. אין מתחזיקן. כמביא רבא דאמר
46 דרבנא דליהדיה ירשה מתנה - לא. והשתא
47 הוה איהו. ואם תאמר: לרבי יוחנן ומתחזיקו זה
48 אחי ביובל - ותן לא משכחת שדה אחוזו. ורגליו
49 הוה שדה מקנה. ולא תחולק לבתניה. וגם ירשה
50 בשווה. ולא בית ורע ומורו שערים במזמים
51 שקל ספן יוסי לומר: קצין דרחתו זו תחורר זו
52 אחרת - לא קרינן בה שדה מקנה. אלא שדה
53 אחוזו.

הדרן עלך השולח

1 א' אחוזות? שדה שאינה ראויה להיות שדה אחוזת, יצתה זו שראויה להיות שדה אחוזת.
2 א' רבי יוסף: אי לאו דאמר רבי יוחנן קצין פירות בקצין הנוף דמי, לא מצינן דיי ורגליו
3 כבית ברפושע, דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: האתיין שחלקו לקוחות הן, ומחורין זה
4 לזה ביובל; ואי סלקא דעתך לך בקצין הנוף דמי, לא משכחת דמייתא בפיבורים אקרא
5 חר בר חר עד יהישע בן גון. אמר רבא: קרא ומתניאן מטייעי ליה לריש לקיש; אקרא:
6 'בנספר'

הַיְזִיקִין שֶׁמִן לַחן בְּעֵדִית - אֵין עֵינֵן נִזְקֵן אֲצֵל גִּיּוּסִין, אֲלֵא מִשּׁוֹם דְּתַנּוּ לֵלֵל בִּיהִשְׁלֹחַ מִלֵּי הַלָּחן הַעֲלֵם, תַּנּוּ לֵיחַ הַכֹּא, וְטוּ פִּשּׁוּס דְּתַנּוּ בַּכָּא בְּתַרֵּא וְלֵא תַּנּוּהֵא הַכֹּא בְּמִכְלִיתֵן - מִשּׁוֹם דְּרֵאדִּיזֵי הֵתֵם בְּמִילֵי שְׁטִרֹת כִּיצֵד נַעֲשִׂין, תַּנּוּ הֵתֵם. וְכִתּוּבֵת אֵשֶׁת חִיבֹרֵית - בְּגִמְרָא פִּרְשֵׁי טַעְמָא: מִשּׁוֹם דִּירוּר מַמָּה שְׁהֵאִישׁ רִצְחָא לִישָׁא הֵאשֶׁה רִצְחָא לְדַבְּשָׁא. וְקִשְׁהָ דְלַמְנָא דְרֵאמֵר

1 **בְּמִסְפָּר שְׁנֵי תְּבוּאוֹת יִמְכְּרֵךְ**, **מְתִנְיָתָא, הַתְּנָא:**
2 **כְּבוֹר נוֹטֵל פִּי שְׁנַיִם בְּשָׂדֵה הַחוּצָתָא לְאִבּוֹ בִּיבּוּל.**
3 **אִמְר אֲבִי נְקִמְנִין:** **עַל בְּנֹכְסֵי אִשְׁתּוֹ צִרְדֵי הַשְּׂאֵלָה,**
4 **וְלֹא אֲמָרְנוּ אֵלָּא דִּלָּא נְחִית אֲפִרִי, אֲכַל נְחִית אֲפִרִי,**
5 **מִינּוּ דְמִשְׁתַּעֲיָה דִּינָא אֲפִרִי - מִשְׁתַּעֲיָה דִּינָא אֲנּוּפָא.**

הדרן עלך השולח

הַיְזִיקִין שֶׁמִן לַחן בְּעֵדִית, וְכַעַל חֹב - בְּבִנְיֹת, וְכִתּוּבֵת אֵשֶׁה - חִיבֹרֵית; רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר: אִף תְּחוּבֵת אֵשֶׁה - בְּבִנְיֹת, אֵין נִפְרַעֲנִין מִבְּנֹכְסִים מִשְׁעֻבְדִּים בְּמִקּוּם שֵׁשֶׁשׁ נְכֹסִים בְּגֵי חוּרִין, וְאִפְּלוּ הֵן חִיבֹרֵית, אֵין נִפְרַעֲנִין מִבְּנֹכְסֵי יְתוּמִין אֵלָּא מִן חִיבֹרֵית. אֵין מוֹצִיאֵן לְאִכְלֵת פִּירוֹת וְלִשְׁבֵּת, קִרְקַעוֹת וְלִמְזוֹן הָאִשָּׁה וְהַבָּנוֹת מִבְּנֹכְסִים מִשְׁעֻבְדִּין, מִפְּנֵי תִיקוּן הַעוֹלָם, וְהַמוֹצֵא מִצִּיאָהּ לֹא יִשְׁבַּע, מִפְּנֵי תִיקוּן הַעוֹלָם. גְּמָרָא מִפְּנֵי תִיקוּן הַעוֹלָם? דְּאִרְוִינָא הֵיא, דְּכִתְבִּין: "מִיטְב שְׁדֵרוֹ וּמִיטְב פְּרָמוֹ יִשְׁלֵם!" אִמְר אֲבִי: לֹא צִרְכֵּא אֵלָּא לְרַבִּי יִשְׁמַעְאֵל, דְּאָמַר: מְדִאִרְוִינָא בְּדִינָא מִשְׁעֻבְדִּין, קָא מִשְׁמַע לֵן: מִפְּנֵי תִיקוּן הַעוֹלָם שְׁיִמְנִין פְּרָמִינֵךְ. מֵאִי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל? דִּתְנָא: "מִיטְב שְׁדֵרוֹ וּמִיטְב פְּרָמוֹ יִשְׁלֵם" - מִיטְב שְׁדֵרוֹ שֶׁל נִיזְק וּמִיטְב פְּרָמוֹ שֶׁל נִיזְק, דְּכִרִי רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל; רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר: לֹא בָּא הַתְּבוּבֵת אֵלָּא לְגִבּוֹת לְצִיזְקֵן מִן הָעֵדִית, וְקָל וְחֹמֵר לְהִקְדֵּשׁ, וְלְרַבִּי יִשְׁמַעְאֵל, אֲכַל שְׁמִנָה מִשְׁלֵם שְׁמִנָה, אֲכַל כְּחוּשָׁה מִשְׁלֵם שְׁמִנָה? אִמְר רַב אִדִּי בַר אִבּוּן: הֵכָּא בְּמֵאִי עֲסָקִין - בְּגוֹן שְׂאֲכֵלָה עֲרוּנָה בּוֹן הָעֲרוּנוֹת, וְלֹא יִדְעִין אֵי כְּחוּשָׁתָא אֲכַל אֵי שְׁמִנָה אֲכַל, דְּמִשְׁלֵם לֵיה מִפּוֹסֵב. אִמְר רַבָּא: אֵילוּ יִדְעִין דְּכְחוּשָׁה אֲכַל מִשְׁלֵם כְּחוּשָׁה, הַשְּׂאֵל דְּלֹא יִדְעִין מִשְׁלֵם שְׁמִנָה? הַמוֹצֵא מִחִבְרוֹ עֲלוּי הָיְהִידָא! - אֵלָּא אִמְר רַב אִתָּא פְּרִי עֲיַקְבִּי: הַכֹּא

1 **בְּמִסְפָּר שְׁנֵי תְּבוּאוֹת -** וּבִשְׁעַת הַיּוֹבֵל מִשְׁתַּעֲ, כְּדִתְבִּין "בְּמִסְפָּר שְׁנֵי חֻבְלֵי" וְגו' אֲלֵמָא: אֵין נִזְק הַקְּרַעַק מִכּוֹר, אֲלֵא תְּבוּאוֹת שֶׁל כָּל שְׁנֵה. כְּבוֹר נוֹטֵל מ' בְּשִׁית תְּחוּבֵת לֵאבּוֹ כִּיבּוּל - כְּלוּמַר, בְּשַׂדֵּה הַחוּצוֹת לְאוּדִים מִתְּמַת שְׁמִנְהָ אִבּוּן, דְּאֵי חִירוּהָ בְּרִיזֵי הָאֵב - פְּשִׁטָּא. וְאֲשַׁמְעִינן דְּרִפְקָה דְּרִפְקָה לֵאבּוֹ לְפִנֵי מוֹתוֹ. דְּאֵי כְּקִינן הַגּוֹל דְּמֵי - הַה לֵּיה רֵאזֵי, וְאֵין מְכַבְּרֵי נוֹטֵל בְּרֵאזֵי דְּבִתּוֹי (דְּבִרִים) (כֹּא) "כָּל אִשֵּׁר יִמְנָא לִי" - בְּמוֹחֻק בִּירוֹ. צִירֵד הִרְשָׁא - וְאֲשַׁמְעִינן, אֵב אֵא לְרוּן עַם שׁוּם אִרִם בְּנִזְק הַקְּרַעַק. דְּאֵי לִיבֵא הִרְשָׁא - מִזֵּי אֵילֵ לֹא בַעַל דְּבִרִים דִּידֵי אֵת, הַקֵּין פִּירוֹת לֹא כְּקִין הַגּוֹל הוּא. דְּלֵא נִית - לְרוּן לְפִירָא, שְׂאֵן לֵי לְרוּן עַמּוּ כְּלוּם בְּפִירוֹת, שְׂאֵן לוֹ טַעְנָה לֵי אֲתוּ הָאִישׁ בְּפִירוֹת כְּלָל.

הדרן עלך השולח

מִשְׁנֵה הַתְּנִיזִין שְׁמִין לַחן - נִיזְקוּ, וְגִבּוּן דְּמֵי נִיזְקוּ. בְּעֵדִית - עֲשֻׁבְסֵב הַמִּזְק, שְׁעַת לֹא לֵאדֵם לְגִבּוֹת מוֹעַט מִקְרַעַק עֵדִית, וְלֹא לְגִבּוֹת דְּרַבָּה מְדוּבְרֵית. וְכִלּוּהָ מִפְּנֵי תִיקוּן הַעוֹלָם, כְּדִרְפֵּרשׁ בְּגִמְרָא. אֵין מוֹצִיאֵן לְאִכְלֵת פִּירוֹת וְלִשְׁבֵּת קִרְקַעוֹת - הַגּוֹל שְׂדֵה וְטִבְרָה לֵאחֵר, חִירוּהָ וְרַצְחָה וְעִשְׂתָּה פִירוֹת, וְאֵין גִּבּוּל וּבִגְבֹהַ עַם פִּירוֹתֵיהֵן מִן הַלּוֹקָה, וְאֵינוּ מִשְׁלֵם לְלוֹקָה כֵּאֵם הִצִּיאָה - חִירוּ הַלּוֹקָה עַל הַמִּזְבֵּי, וּגְבוּהָ דְמֵי קִרְקַעוֹת מִבְּנֹכְסֵים מִשְׁעֻבְדִּים, שְׁמִנְהָ לוֹ בְּאִחְרוּתוֹ, וְהַכֵּה לוֹ שֶׁטֶר מִשְׁעֻבְדִּים חֲרִי הֵיא מְלוּהָ בְּשֶׁטֶר. וְאֵת פִּירוֹת - מִבְּנֹכְסֵים בְּנֵי חוּרִין וְלֹא מִנְשֻׁעֲבָדִים, וּבְגִמְרָא מִפְּרֵשׁ טַעְמָא, וְכֵן לִשְׁבֵּת קִרְקַעוֹת, אֵין מִשְׁבִּיחָה הַלּוֹקָה בְּנִשְׁתַּעַת אִילַנֹת אוּ יִסִּיבֵה בּוֹבֵל וְרִידֵיהּ. @הַמוֹצֵא מִצִּיאָה - וּמִחוּצֵיהָ, וְכַעַלֵם אֹמֵרִים שֶׁלֹּא חִירוּיֵיהוֹן כֵּן בֵּיה סִיכָה מִפְּנֵי תִיקוּן הַעוֹלָם - אֲבִילוֹת קֵאֵי. גְּמָרָא מִפְּנֵי שְׁיִיטָה - מְדִאִרְוִינָא, שְׂאֵם הִיתָה חִיבֹרֵית שֶׁל מוֹזֵק בְּעֵדִית שֶׁל נִיזְק - אֵינוּ נִגְבְּוֵה אֲלֵא מִחִיבֹרֵית שְׁלוֹ. קִשְׁטַעַם לֵן - מְדִרְבּוּן, מִפְּנֵי תִיקוּן הַעוֹלָם, שְׁדֵרוֹ נוֹחֲרִין מִלְּחוּקֵי, דְּבִמְזִיק שְׁיִיטָה, טַעַם חִירוּ - שֶׁל נִיזְק, הִשְׂתָּא מִשְׁמַע שְׂאֵם שִׁלְחָ בְּעִירוֹ וְאִבְלָה שְׁרוּנָה שֶׁל בֵּיה סִיכָה שְׂדֵה חִירוּיֵיהוֹן - שְׁמִנֵן עֲרוּנָה יִפֵּה שְׁכַבֵּל שְׂדֵה הַבֵּיה, וְנוֹתֵן לוֹ דְּמֵיהּ, וְאִפְּלוּ הִיתָה זוֹ כְּחוּשָׁה, וְלִקְטֵן פִּירָה: אֲכַל כְּחוּשָׁה מִשְׁלֵם שְׁמִנָה; לֹא בָּא הַכֹּתוּב - אֵלֵא הַחֲמִיר עֲלוּי, לְשֵׁלם יוֹתֵר מִמָּה שְׁדוּקֵי, אֵלֵא לְגִבּוֹת לְנוֹקֵן - שִׁיעוּר דְּמֵי נִיזְקוּ מִכּוֹת חוּצוֹת. מִן הָעֵדִית - שְׂאֵם אֵין לוֹ מַעוֹת, וְרִצְחָה לְפִרְעוֹ עַל קִרְקַעַק בְּשִׁמּוּא - עִירֵךְ לִינֵן לוֹ מִקְרַעַק עֵדִית שֶׁלֹּא. וְקָל וְחֹמֵר הִקְדֵּשׁ - לְקַטֵּן מִפְּרִישׁ, אֲכַל כְּחוּשָׁה מִשְׁלֵם שְׁמִנָה כֵּן. תְּבוּיָה, וְעִירוֹת הָעֵדִית - הֵיזֵי בּוֹן כְּחוּשָׁתָא שְׁמִנְתָּה מִעֲרִיבּוֹת זוֹ אֲצַל זוֹ, וְלֹא יִדְעִין - אֵיזוֹ, וְהַמוֹצֵא מִחִבְרוֹ עֲלוּי הִירָא - עֲלוּי הַרְבִּיא עֲרִים לְרַבִּי אֵת הַסִּפְקֵי, דְּמִדְּרִיבֵיהּ הֵיא, בְּכָבֵא קִמָּא (מוֹב) "מִי בַעַל דְּבִרִים יִגֵּשׁ אִלֵּיהֶם" (שְׁמוֹת כ) - יִגֵּשׁ רֵאדֵי אִלֵּיהֶם. הַכֹּא

1 **הבא במאי עסקינן** בנות שהיה עריות תיזק ביוברית דמיון – ולרבי ישמעאל נמי אין
2 שמין אבילת ערוגה אלא לפי מה שהיתה. אם שמניה – שמניה, אם כחשה – כחשה.
3 ולארזר ששומה בבית דין, ואמר: אין לי משת לפרש – טול קרקע ברמי מעות נזק.
4 ובא להבנות ומיזרות שלו, והיא טובה בערית של נזק, והלא אמרה מערית שלך
5 והבינו, לפי דמי נזק, שכן אמרה תורה "מיטב
6 שדדו" וגו'. ורבי ישמעאל במי בדיקו שימינו –

7 "מיטב" שאמרה תורה, שאם לא להגבותו
8 קרקע גרוד מעריותו של נזק, ויש לו להגבותו
9 ערוגה מיטבם של נזק – על כרחו יגדו
10 ממיטב. אבל טובה מעריותו של נזק – אין לו
11 לזכות את המזיק לפרוע, ואפילו יש לו. בדמיון
12 שימינו – ממיטב שדדוהו אמרה תורה שיגבנו.
13 אמרה שיהא למעלה – לענין נזק: יזכר ביהודה
14 ארזר. בדמיון שיהא למטה – לענין משלמו?
15 "מיטב שדדו וגו' ורבי עקיבא – "שדדו ישלם"
16 כתוב, במשלם הכתוב מזה, הדיעתי מקוה, ורבי
17 קאמר רבי עקיבא: לא בא הכתוב להקל על
18 המזיק להפטר ביוברית שלו, אם היא בערית
19 של נזק, אלא להבנות לעיוקן של העריות של
20 מוקד, ורבי ישמעאל – אמר לו: **ואני וורה שיהא**
21 – "ד'רשה" דברוקל דמיתריה שילו, ואמרי קרא
22 – "ד'רשהו ישלם" ומשמע דבבזוק שימינו,
23 ויוברית דרייה לא שויא בערית תיזק – ארזי
24 קרא דמלומי מעריות דרייה. רבי אבא קרא –
25 **ההא אמיתא** לא חיביה רחמנא טפי ממיטב
26 תיזק, ולרבי רמי גדיה תיזק אעירית מוקד
27 ולשקל אמר דמיטבכ גביה. באילו לא היה לה
28 עריות, וקל וחומר אהקדש – וקא סלקא דעתך
29 בניזקין נמי קאי. **לא יתא אילא בעל חוב** –
30 בדברא בעלמא דקביל עליה. **בניזקין** לא
31 דתנן בבביתנו, דאם התמירה תורה בניזקין לא
32 ילפינן חוב מניה. **איבא למיפדן** – כלומר,
33 אפילו סבירא ליה חבי – לא ילפינן קדשה
34 מניה, דאיבא למיפדן מה למעל חוב – שמה
35 הדיקו, וניא הוא דלשקל בעריות. **שכן יפה**
36 **הכתוב** כחו בניזקין – שחביו חיוב בבוקו. פסלם
37 **נוק שלם** – הדיקו "ד'רשה" חבי רעהו הוא
38 דמשלם חצי נזק, אבל אהקדש – נזק שלם.
39 ולגבי הדיקו הקדש דרש חבי "לרעהו" הוא
40 דמזיק. אבל הקדש שהדיקו – מיהו, אי חבי
41 – דרבי עקיבא כרבי שמעון אוקמת ליה, מאי
42 דהדיקו דאוקמת פולנתא דרשיטא שמומא תיזק
43 מוקד? דלמא לבנות את העריות דקאמר רבי
44 עקיבא – נמי מעריות תיזק קאמר, דהיא
45 דבורית דמוקד כרבי ישמעאל, ואמיתא: לא מלגי עליה אלא בכל חומר הקדשה, דרבי
46 ישמעאל לא סבירא ליה דרבי שמעון בן מנסיא. **אם בן** – אלא בעלי ערוה דרשא, מאי
47 **לא בא הכתוב** דקאמר דמשמע לא בא לכך אלא לכך. **והוי** – אי רבי עקיבא קולא
48 קאמר לנזק מני כרבי ישמעאל. **מאי קל וחומר** אהקדש – דקאמר הוואל וקולא הוא
49 – חבי מצי למימר וקל וחומר? ומדקילין נמי גבי הקדש?

1 **בגוון** שהיתה עריות תיזק ביוברית דמוק – ואפכא לא מצי למישרי, דכולי עמא מודו
2 דאינו נתון אלא מעריות שיש לו, ואינו חיוב לקנות. כדארמין בפרק קמא דבבא קמא
3 (ב.ב.א.) אין לו אלא יוברית – כולן נזבין מן היוברית. והמיה, אי בשל עלם מן שמין – לרבי
4 עקיבא היה מצי למישרי. כגון דאתא ליה למיקו עריות ביוברית, ויוברית דריה
5 בערית עמא, למישרי עריות ביוברית דמוק
6 ואפילו למאן דאמר בשל מן שמין – היה מצי
7 למישרי דאיבא בנייהו דאמר את עריות דמוק
8 ביוברית דתיק, דלמאן דאמר או ספק או מיטב –
9 משלם ספק לרבי ישמעאל, ולרבי עקיבא משלם
10 מיטב שלו.

11 **שור** רעהו אמר רחמנא את שור של הקדש –
12 תימיה: אמאי לא מוקל לה בשן ורגל שחוק
13 את הקדש, והדמה לא רחוב "רעהו" ומקל ליכא
14 למילק. שכן אינה מותרת מחוללתה, ויזרה שיה
15 "רחות" נתינה" "שלם" כספי – לא נתקבלה
16 אלא לענין מיטב דקא. **ואי לענין תשלומי**, ויא
17 לכל מיל – אם בן נפסוהו כולוה בירשות הדיבם, רבי
18 וכאלם שור – ויהא פסולי המוקדשים, וממון ויש לוהם.
19 כיון דכתיב "רעהו" – הו ליכא למילק מיטב בשן
20 ורגל שחוק את הקדש. מקל וחומר דהדיקו:
21 דאיבא למיפדן: מה לחייט – שכן יפה פחו לענין
22 קדש, וכדאי נונא פריך בסבורן שכן יפה פחו
23 בניזקין. ובי קאמר: אלא באומר דהי עליו מזה וכו',
24 **לא מצי למיפדן** בשן ורגל – משום דמנזקין
25 אנוקין אסיק ארעייה שפיר דאיבא למיפדן שכן
26 יפה פחו. **לא מנזקין אמולו** – לא היה סלקא
27 דעתה תשלומי, דאז לא מוקל לה כרבי שמעון בן
28 מנסיא אלא פרכינן מה לחייטו שכן יפה פחו לענין
29 רבייה ואתנאה אנוקין. ורבי שכן יפה פחו לענין
30 דמוקד בהקדש, כדמוכח בירושלמי ברש פקא.
31 פארוח: במה אנו קיימין? אי כהכרש נוקין – אי
32 נתיבא: "שור רעהו" – ולא שור של הקדש, ואי
33 נוקין עפר – לא הני רבי חייא: נוקין לחייטו ואין
34 נוקין לגבהו, אלא באומר "חיי עליו מזה".
35 משמע דלא מטיבח נוקין אהקדש לא בשן ורגל
36 ולא באדם המזיק, ובפרק קמא דבבא קמא (ט.ו.)
37 נמי תנן: נכסיש אשך נוקין אהקדש
38 ארבעה אבות קאי, ואפילו אנוק אדם למיד
39 מבעה זה אדם, וזה משמע בפרק "השואל"
40 (בבא מציעא ט.ג.) דאדם המזיק את הקדש
41 חייב לשלם קרן – היינו מדרבנן, ואם תאמר: הוא
42 הקדש של מותרו, דכתיב בה "שור חבי (בב.)" ובי
43 יאכבה – לרבי עקיבא, והדום תיזק חייב לשלם
44 קרן, דמוקד מנזקין כוח ויש לוהם: דאע על גבי

45 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
46 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
47 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
48 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
49 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
50 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
51 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:
52 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
53 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
54 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
55 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
56 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
57 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
58 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:
59 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
60 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
61 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
62 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
63 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
64 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
65 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:
66 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
67 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
68 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
69 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
70 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
71 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
72 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:
73 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
74 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
75 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
76 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
77 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
78 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
79 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:
80 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
81 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
82 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
83 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
84 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
85 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
86 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:
87 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
88 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
89 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
90 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
91 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
92 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
93 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:
94 דברותה חייב לשלם – נזק מוקד אלא מוקד אחרניא, דהיי כחול
95 חבירו ומוקד. והשתא כולוה נזק פסירתי בן הקדש – ילפינן מאדם, דיותר רחב לדידי אלא
96 דמוקד בידים ממוקד על ידי כריתו בור, או שלח מעירו, ואם תאמר: אם "רעהו" רחב
97 רחמנא למא ליה ויש לוהם: דאי לאו דאשכחן בחד דובתא דפטר רחמנא לחייטו בהקדש
98 לגמרי – לא היה דרשין "כי יאכל" – אלא לפטור ממוכח חזרתה.
99 **ורבי** עקיבא כרבי לא בן מנסיא – אם תאמר: בפרק קמא דבבא קמא (ה.א.)
100 דפרכינן: וליחני חרי גונו שור? ומשני: הוא תבריה דרבי עקיבא לגוייה. אבתי תקיש לי:

1 **ורבי** שמעון הוא דרודש טעמא דקרא - לא מפליג אליה הכא דאיכא נפקותא, כגון גבי
2 חובל בנגד בלומה ובגי ילא ריבה לו נשים, ודבא גמי משום האי טעמא שימטין
3 ברמיק, **ובי** חיטא בי ריבוי דכי מפיכ ב - פירש בקונטרס: משום מילתא אחריתי קאמר,
4 ולא טעמא דזבורית הוא. ונראה לפרש שהיך קאמר: ודאי חיטא: על כרחיך טעמא דיותר
5 ממה שהאיש יצורה לישא - פירש בקונטרס: שיהיה אהבה.

6 **ותנאי בהדיא:** "מיטב שְׁדוּהוּ ומיטב פרמו יְשָׁלֵם" -
7 **מיטב שְׁדוּהוּ** של גינך ומיטב פרמו של גינך, דברי
8 **רבי ישמעאל;** רבי עקיבא אומר: מיטב שְׁדוּהוּ של
9 **מזיק ומיטב פרמו של מזיק!** רבינא אמר: לְעוֹלָם
10 **מתניתין** רבי עקיבא היא, **דאמר:** מְדוּאוּרְיָא בְרַמְזִיק
11 **ישמינו,** ורבי שמעון היא, **דרדש מעמי דקרא,** ומה
12 **פעם קאמר,** מה פעם הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ?
13 **מפני תיקון העולם.** הַתְּנִיא, אָמַר רבי שמעון: **מפני**
14 **מה אָמְרוּ הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ?** **מפני הגוֹלִים**
15 **ומפני התמקטני,** כְּדִי שִׂיאֵמַר אָדָם: לְמָה אֲנִי נֹזֵל
16 **וְלָמָּה אֲנִי חוֹמֵם?** לְמַחַר בֵּית דִּין וְיִדְוִין לְנִכְסֵי וְנִמְלִיזִין
17 **שְׂדֵה נָאָה שְׁלִי וְסוֹמְכִים עַל מַה שְׁכַתּוֹב בְּתוֹרָה**
18 **"מיטב שְׁדוּהוּ ומיטב פרמו יְשָׁלֵם,"** לְפִיכָּךְ אָמְרוּ
19 **הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ;** **מפני מה אָמְרוּ רבי חוב**
20 **בְּבִנְיָוִיתָ?** כְּדִי שִׁלָּא יִרְאֶה אָדָם לְחִבְרוֹ שְׂדֵה נָאָה
21 **וְיִדְוֶה נָאָה, וְיֹאמַר:** אֶקְפְּזִין וְאֶלְוֵנוּ כְּדִי שֶׁאֲנַבְנוּ כְּחֹבֵי,
22 **לְפִיכָּךְ אָמְרוּ פֶּעַל חוֹב בְּבִנְיָוִיתָ.** - אֵלָּא מַעֲתָה, וְיֵאָד
23 **בוֹבוּרִית!** - אִם כֵּן, אִתְּהָ נֹעֵל דְּתַל כַּפְּנֵי לוּוִין,
24 **תּוֹכַחַת אִשָּׁה - בוֹבוּרִית, דְּכָרִי רַבִּי הַתְּדַרְךָ, רַבִּי מֵאִיר**
25 **אומר:** בְּבִנְיָוִיתָ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: **מפני מה אָמְרוּ**
26 **תּוֹכַחַת אִשָּׁה בוֹבוּרִית?** שְׂיֹחֵר מַמָּה שְׁהָאִישׁ רֹזֵעַ
27 **לְיִשָּׁא, הָאִשָּׁה רֹזֵעַ לְיִשָּׁא.** דְּכָר אַחַר: אִשָּׁה יֹצֵאָה
28 **לְרֹצְנָה וְיִשָּׁא לְרֹצְנָה, וְהָאִישׁ אִינוּ מוֹצִיאָה אֵלָּא**
29 **לְרֹצְנוֹ, מֵאָד דְּכָר אַחַר? וְכִי תִּמְיָא:** כִּי חִיבֵי דְכִי
30 **מְפִיק לָהּ אִדּוּהוּ תַקְיָנוּ לָהּ רַבְּנָן תּוֹכַחַת מִיָּדֵיהּ, כִּי**
31 **נִפְקָא אִתּוּי גַּמֵּי לִיפְקֵי לָהּ רַבְּנָן תּוֹכַחַת מִיָּדֵיהּ - תָּא**
32 **שְׁמַעוּ:** אִשָּׁה יֹצֵאָה לְרֹצְנָה וְיִשָּׁא לְרֹצְנָה, וְהָאִישׁ
33 **אִינוּ מוֹצִיאָה אֵלָּא לְרֹצְנוֹ, אֲפֻשֵׁר דְּמִשְׁחֵיהּ לָהּ בְּנִיפָא.**
34 **"תּוֹכַחַת אִשָּׁה בוֹבוּרִית".** אָמַר מֵר וְהָאִישׁ בְּרִיחַ דְּרַב
35 **תְּרַמְנִין:** לֹא אֲמַרְוּ אֵלָּא מִתְּחִמֵי, אֲבָל מִיָּדֵיהּ דִּידֵיהּ -
36 **בְּבִנְיָוִיתָ.** - מִתְּחִמֵי, מֵאִי אִירְיָא כְּתוֹבַת אִשָּׁה? אִפְלוּ
37 **כָּל מִיָּדֵי גַּמֵּי, דְּהָא תַנְּן:** אֵין נִפְרַעִים מִנְּכֵסֵי יְתוּמִים
38 **אֵלָּא מִן הַיְבוּרִית! אֵלָּא לֹא, מִיָּדֵיהּ! - לְעוֹלָם מִתְּחִמֵי,**
39 **וְכַתּוֹבַת אִשָּׁה אִינְיִמְרִיכָא לָהּ, סְלֵקָא דְעֵתָךְ אִמְיָא**

40 **מִשׁוּם חִינָא אִפְלוּ רַבְּנָן גַּבְהּ, קָא מְשַׁמְעֵן לָן. אָמַר רַבָּא:** תָּא שְׁמַע, רַבִּי מֵאִיר אֹמַר:
41 **תּוֹכַחַת אִשָּׁה - בְּבִנְיָוִיתָ; מִמָּאן? אִלְיָמָא מִתְּחִמֵי, לִית לָהּ לְרַבִּי מֵאִיר הָא דְתַנְּן:** אֵין נִפְרַעִים מִנְּכֵסֵי יְתוּמִים אֵלָּא מִן הַיְבוּרִית?
42 **אֵלָּא לֹא, מִיָּדֵיהּ, מִקְּדָל אִינְיִמְרִיכָא; בוֹבוּרִית! לָא, לְעוֹלָם מִתְּחִמֵי, וְשָׂאנִי תּוֹכַחַת אִשָּׁה, מִשׁוּם חִינָא. אָמַר אַבְיִי, אָמַר שְׁמַעוּ:**
43 **הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ, וְכַעַל חוֹב - בְּבִנְיָוִיתָ, וְכַתּוֹבַת אִשָּׁה - בוֹבוּרִית; מִמָּאן? אִלְיָמָא מִתְּחִמֵי, מֵאִי אִירְיָא תּוֹכַחַת אִשָּׁה?
44 אִפְלוּ כָּל גַּמֵּי, וְיֵאָד לֹא מִיָּדֵיהּ, אָמַר רַב אַחַא בְּרִי יַעֲקֹב: הֲכָא בְּמֵאִי אַסְקִינוּ - בְּנָנּוּ נִפְרַעִים עֲרֵב לְנָנּוּ בְּנֵי, לְכַעַל
45 חוֹב בְּנֵי, וְלְכַתּוֹבַת פְּתוּחַ, וְיֵאָד כִּי דִינֵיהּ וְיֵאָד כִּי דִינֵיהּ; נִיזְקִין וְכַעַל חוֹב דְּמִתְּחִים גְּבֵי, אִדּוּהוּ גַּמֵּי כִּי מַגְבִּי - כְּמִתְּחִים מַגְבִּי.
46 תּוֹכַחַת אִשָּׁה דְלֵאחַר מִיתָה גְּבִיא, וְלֵאחַר מִיתָה מִמָּאן גְּבִיא? מִתְּחִמֵי, אִדּוּהוּ גַּמֵּי כִּי מַגְבִּי - פְּלֵאחַר מִיתָה מַגְבִּי. - וְיַחְפּוֹק
47 לָהּ דְעֵרֵב דְּכַתּוֹבַת לֹא מְשַׁתְּעֵבְדוּ - בְּקַבְּלֵן. - הַנְּיֹחָא לְמָאן דְּאָמַר: קַבְּלֵן אָפֵּי עַל גַּב דְּלִית לָהּ נְכֵסֵי לְלוּהּ מְשַׁתְּעֵבְדוּ -
48 שְׁפִיר, אֵלָּא לְמָאן דְּאָמַר: אִי אִית לָהּ מְשַׁתְּעֵבְדוּ, אִי לִית לָהּ לֹא מְשַׁתְּעֵבְדוּ, מֵאִי אִיכָא לְמִימְרָ? - אִיבְעִיתֵי אִימָא: בְּדָרְהוּ
49 לָהּ וְאִשְׁתְּדוּק; וְאִבְעִיתֵי אִימָא: כָּל לְגַבֵּי בְּרִיחַ שְׁעֻבְתֵי מְשַׁעֲבֵד נְפִשָׁה, מֵאִימְרָ: עֲרֵב דְּכַתּוֹבַת - דְּכָרִי הַכֵּל לֹא מְשַׁתְּעֵבְדוּ,
50 קַבְּלֵן**

1 תנא כהיא - דלרבי עקיבא ברמיק שימטין, ורבי שמעון הוא - מתניתין, דקתני במיד
2 דאורייתא מפני תיקון העולם - רבי שמעון, שיהיה תלמיד של רבי עקיבא, אמר. ודרודש
3 - נמי בעלמא טעמא דקרא, כבבא מציעא (קטוא.) גבי "לא תחובל בנגד אלמנה (ורבים)
4 (כד דקאמר. עשייה ממשכנך אותה. מפני תיקון העולם" - כדקתני בבביתא: שיאמר
5 אדם לנגח את גוול כו, קול - ולא דבית מדרש
6 חסון - דיהיב דמי, יוצאה לרצונה כו - על
7 כרחוק בעל מגרשה, מאי דבי אחר - הכי היא
8 טעמא לתובה למישקל לבויהויה וכו' תיבא -
9 כלמא, מילתא אחריתי קאמר, ולא טעמא
10 דזבורית הוא. אפשי דשדויה לה - ולא דיהיב
11 לה נישא, וכין דלא אשדו - דמכחי נוישה
12 אלא מיחסי - כגון כתובה אלמנה, משום חוט
13 שיהו אנשים נושאין חן בעיני הנשים ונישא
14 להם, כפאן - קאמר כל דקו דמתניתין, אילימא
15 מיחסי - מוקי, ודיכא מית רחוק ובגי מיתמי, ומ
16 גבי מעידיהו אתג, אן נפרעים מנכסי יתומים
17 אלא בזבורית כון שנקשה ערב כו - לעולם
18 כתובה מניה דריה בביועיה, וכולא מתניתין
19 בערב קמיהי, שנעשה ערב לבנו לנוק, ו
20 ולדלאוהו לתובהת אשתה, לפרעה בשבילו
21 אם לא פריעה, ולא פריעה, ומת, ואחו ובגו נ
22 הערב, ודיכא דואי, אף על גב דלאו מיתמי גביא
23 - לא נמנבין לה אלא מזבורית, דהיא בי דיעה
24 ודיכא בי דיעה, נוקי וחו - ודיעוהו לפרע נמי
25 מחיים של כן, הבעיתן אינה באה בעוקים על
26 הנשים, לפיכך בשפיעים מן הערב -
27 דפרעים ממנו כדון שיהו נפרעים מן הבן אם היה
28 בריים והיו לו נכסים, כפאן גביא - אם יהו לו
29 כל נכסים, איהו נמי - ערב, לא משתקנב -
30 לפרעה, דהכי פסקין הלכותא לקמן בסמוך.
31 בקבלן - שנעשה עליה קבלן, שהתחייב ש
32 מטלטלין לתובהת, ודיכא מסתין ליה בתורת
33 קבלות, הויתורין לבנו, דתיבא למאן דאמר -
34 כבבא בתרא בינו פשטי, אית ליה נכסי ללות
35 - בשעת הלואה, דאיכא למימר, עליהו סמך
36 הערב הוא, וגמר שעבד נפשיה, משתקנב -
37 כבבא בתרא בינו פשטי, אית ליה נכסי מן הערב
38 מאי איכא למישר - דא דהיא לית לה נכסי
39 לאותו הבן, דאי יהו ליה נכסי - אם יהו לו
40 פריעה מן הערב, דתגן המלוה את חברו על
41 ידי ערב - לא יפיר על מן הערב (תחילה)
42 ונומקטין לא יתבע מן הערב תחילה, כיהו -
43 נכסים לבן בשעת מלוה, ואשתרוף - השתא.
44 לגבי בריה - בשבילו בנו, דביי הכל לא
45 משתקנב - דהיא דערב בעלמא הוא, וערה לאו
46 מדי חסדה, שלא ותיבא כלום משלה.

1 **ורבי** שמעון הוא דרודש טעמא דקרא - לא מפליג אליה הכא דאיכא נפקותא, כגון גבי
2 חובל בנגד בלומה ובגי ילא ריבה לו נשים, ודבא גמי משום האי טעמא שימטין
3 ברמיק, **ובי** חיטא בי ריבוי דכי מפיכ ב - פירש בקונטרס: משום מילתא אחריתי קאמר,
4 ולא טעמא דזבורית הוא. ונראה לפרש שהיך קאמר: ודאי חיטא: על כרחיך טעמא דיותר
5 ממה שהאיש יצורה לישא - פירש בקונטרס: שיהיה אהבה.
6 **ותנאי בהדיא:** "מיטב שְׁדוּהוּ ומיטב פרמו יְשָׁלֵם" -
7 **מיטב שְׁדוּהוּ** של גינך ומיטב פרמו של גינך, דברי
8 **רבי ישמעאל;** רבי עקיבא אומר: מיטב שְׁדוּהוּ של
9 **מזיק ומיטב פרמו של מזיק!** רבינא אמר: לְעוֹלָם
10 **מתניתין** רבי עקיבא היא, **דאמר:** מְדוּאוּרְיָא בְרַמְזִיק
11 **ישמינו,** ורבי שמעון היא, **דרדש מעמי דקרא,** ומה
12 **פעם קאמר,** מה פעם הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ?
13 **מפני תיקון העולם.** הַתְּנִיא, אָמַר רבי שמעון: **מפני**
14 **מה אָמְרוּ הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ?** **מפני הגוֹלִים**
15 **ומפני התמקטני,** כְּדִי שִׂיאֵמַר אָדָם: לְמָה אֲנִי נֹזֵל
16 **וְלָמָּה אֲנִי חוֹמֵם?** לְמַחַר בֵּית דִּין וְיִדְוִין לְנִכְסֵי וְנִמְלִיזִין
17 **שְׂדֵה נָאָה שְׁלִי וְסוֹמְכִים עַל מַה שְׁכַתּוֹב בְּתוֹרָה**
18 **"מיטב שְׁדוּהוּ ומיטב פרמו יְשָׁלֵם,"** לְפִיכָּךְ אָמְרוּ
19 **הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ;** **מפני מה אָמְרוּ רבי חוב**
20 **בְּבִנְיָוִיתָ?** כְּדִי שִׁלָּא יִרְאֶה אָדָם לְחִבְרוֹ שְׂדֵה נָאָה
21 **וְיִדְוֶה נָאָה, וְיֹאמַר:** אֶקְפְּזִין וְאֶלְוֵנוּ כְּדִי שֶׁאֲנַבְנוּ כְּחֹבֵי,
22 **לְפִיכָּךְ אָמְרוּ פֶּעַל חוֹב בְּבִנְיָוִיתָ.** - אֵלָּא מַעֲתָה, וְיֵאָד
23 **בוֹבוּרִית!** - אִם כֵּן, אִתְּהָ נֹעֵל דְּתַל כַּפְּנֵי לוּוִין,
24 **תּוֹכַחַת אִשָּׁה - בוֹבוּרִית, דְּכָרִי רַבִּי הַתְּדַרְךָ, רַבִּי מֵאִיר**
25 **אומר:** בְּבִנְיָוִיתָ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: **מפני מה אָמְרוּ**
26 **תּוֹכַחַת אִשָּׁה בוֹבוּרִית?** שְׂיֹחֵר מַמָּה שְׁהָאִישׁ רֹזֵעַ
27 **לְיִשָּׁא, הָאִשָּׁה רֹזֵעַ לְיִשָּׁא.** דְּכָר אַחַר: אִשָּׁה יֹצֵאָה
28 **לְרֹצְנָה וְיִשָּׁא לְרֹצְנָה, וְהָאִישׁ אִינוּ מוֹצִיאָה אֵלָּא**
29 **לְרֹצְנוֹ, מֵאִד דְּכָר אַחַר? וְכִי תִּמְיָא:** כִּי חִיבֵי דְכִי
30 **מְפִיק לָהּ אִדּוּהוּ תַקְיָנוּ לָהּ רַבְּנָן תּוֹכַחַת מִיָּדֵיהּ, כִּי**
31 **נִפְקָא אִתּוּי גַּמֵּי לִיפְקֵי לָהּ רַבְּנָן תּוֹכַחַת מִיָּדֵיהּ - תָּא**
32 **שְׁמַעוּ:** אִשָּׁה יֹצֵאָה לְרֹצְנָה וְיִשָּׁא לְרֹצְנָה, וְהָאִישׁ
33 **אִינוּ מוֹצִיאָה אֵלָּא לְרֹצְנוֹ, אֲפֻשֵׁר דְּמִשְׁחֵיהּ לָהּ בְּנִיפָא.**
34 **"תּוֹכַחַת אִשָּׁה בוֹבוּרִית".** אָמַר מֵר וְהָאִישׁ בְּרִיחַ דְּרַב
35 **תְּרַמְנִין:** לֹא אֲמַרְוּ אֵלָּא מִתְּחִמֵי, אֲבָל מִיָּדֵיהּ דִּידֵיהּ -
36 **בְּבִנְיָוִיתָ.** - מִתְּחִמֵי, מֵאִי אִירְיָא כְּתוֹבַת אִשָּׁה? אִפְלוּ
37 **כָּל מִיָּדֵי גַּמֵּי, דְּהָא תַנְּן:** אֵין נִפְרַעִים מִנְּכֵסֵי יְתוּמִים
38 **אֵלָּא מִן הַיְבוּרִית! אֵלָּא לֹא, מִיָּדֵיהּ! - לְעוֹלָם מִתְּחִמֵי,**
39 **וְכַתּוֹבַת אִשָּׁה אִינְיִמְרִיכָא לָהּ, סְלֵקָא דְעֵתָךְ אִמְיָא**

40 **מִשׁוּם חִינָא אִפְלוּ רַבְּנָן גַּבְהּ, קָא מְשַׁמְעֵן לָן. אָמַר רַבָּא:** תָּא שְׁמַע, רַבִּי מֵאִיר אֹמַר:
41 **תּוֹכַחַת אִשָּׁה - בְּבִנְיָוִיתָ; מִמָּאן? אִלְיָמָא מִתְּחִמֵי, לִית לָהּ לְרַבִּי מֵאִיר הָא דְתַנְּן:** אֵין נִפְרַעִים מִנְּכֵסֵי יְתוּמִים אֵלָּא מִן הַיְבוּרִית?
42 **אֵלָּא לֹא, מִיָּדֵיהּ, מִקְּדָל אִינְיִמְרִיכָא; בוֹבוּרִית! לָא, לְעוֹלָם מִתְּחִמֵי, וְשָׂאנִי תּוֹכַחַת אִשָּׁה, מִשׁוּם חִינָא. אָמַר אַבְיִי, אָמַר שְׁמַעוּ:**
43 **הַתְּזַקֵּן שְׁמִין לְהָן בְּעִדְיָתָ, וְכַעַל חוֹב - בְּבִנְיָוִיתָ, וְכַתּוֹבַת אִשָּׁה - בוֹבוּרִית; מִמָּאן? אִלְיָמָא מִתְּחִמֵי, מֵאִי אִירְיָא תּוֹכַחַת אִשָּׁה?
44 אִפְלוּ כָּל גַּמֵּי, וְיֵאָד לֹא מִיָּדֵיהּ, אָמַר רַב אַחַא בְּרִי יַעֲקֹב: הֲכָא בְּמֵאִי אַסְקִינוּ - בְּנָנּוּ נִפְרַעִים עֲרֵב לְנָנּוּ בְּנֵי, לְכַעַל
45 חוֹב בְּנֵי, וְלְכַתּוֹבַת פְּתוּחַ, וְיֵאָד כִּי דִינֵיהּ וְיֵאָד כִּי דִינֵיהּ; נִיזְקִין וְכַעַל חוֹב דְּמִתְּחִים גְּבֵי, אִדּוּהוּ גַּמֵּי כִי מַגְבִּי - כְּמִתְּחִים מַגְבִּי.
46 תּוֹכַחַת אִשָּׁה דְלֵאחַר מִיתָה גְּבִיא, וְלֵאחַר מִיתָה מִמָּאן גְּבִיא? מִתְּחִמֵי, אִדּוּהוּ גַּמֵּי כִי מַגְבִּי - פְּלֵאחַר מִיתָה מַגְבִּי. - וְיַחְפּוֹק
47 לָהּ דְעֵרֵב דְּכַתּוֹבַת לֹא מְשַׁתְּעֵבְדוּ - בְּקַבְּלֵן. - הַנְּיֹחָא לְמָאן דְּאָמַר: קַבְּלֵן אָפֵּי עַל גַּב דְּלִית לָהּ נְכֵסֵי לְלוּהּ מְשַׁתְּעֵבְדוּ -
48 שְׁפִיר, אֵלָּא לְמָאן דְּאָמַר: אִי אִית לָהּ מְשַׁתְּעֵבְדוּ, אִי לִית לָהּ לֹא מְשַׁתְּעֵבְדוּ, מֵאִי אִיכָא לְמִימְרָ? - אִיבְעִיתֵי אִימָא: בְּדָרְהוּ
49 לָהּ וְאִשְׁתְּדוּק; וְאִבְעִיתֵי אִימָא: כָּל לְגַבֵּי בְּרִיחַ שְׁעֻבְתֵי מְשַׁעֲבֵד נְפִשָׁה, מֵאִימְרָ: עֲרֵב דְּכַתּוֹבַת - דְּכָרִי הַכֵּל לֹא מְשַׁתְּעֵבְדוּ,
50 קַבְּלֵן**

1 **מצות** הוא דעבר ולא מירי חסרה – תרתי בעיקר, אבל היבא דלאו מננה עבר, ולא חסרה
 2 כגון שנעשה ערב אורי גישואין, או עבר מננה חסרה – משמעבר.
 3 **פחות** שבכלים – הוא הדין שבבא ליתין לו קרקע – נתון לו פחות משקבועתו, היינו
 4 זבירות, אבל פחות משבכלים – היינו מיטב, כדאמרין בפרק קמא דבבא קמא (וב) וכל מילי
 5 מיטב כמין **כיון** דדיניה מדאורייתא בעידת –

6 נראה דסבר שעבדא דאורייתא, דאי דרבנן, אף
 7 על גב היניח דהיה דיעה מדאורייתא בעידת –
 8 חיימי דזאב בבורית, כיון מדאורייתא לא בני
 9 כלל, ומר וזורא וביי דסברי מימימי מבורית –
 10 אף על לומר דקסבר שעבדא דאורייתא,
 11 כדפרישין במתניתין, דאי לא בני – מיטב עטמא
 12 אפקעה רבנן? אי נמי, אף פלוג רבנן בתמימי.
 13 **מאי** עדידת שפאי עידית – פירש בקוביא:
 14 מאי עידידת דקתיי הבא, דאף על פי שכתבה
 15 בשטר הלואה אינו גובה ממנה – כגון דשפאי
 16 עידידת, אורי הלואה קפעה מלפניו, שאינו יכול
 17 לגבות הימנה, כגון שנטלה מסיקין, או גשפיה
 18 או שפיה שטר, ובטל ליה תנאיה, ומתשאה היה
 19 ליה להאי עובד חוב לאגביי זבירות מדאורייתא,
 20 ומשום געילת דלת אמרו בבביתא, בני תמימי
 21 אוקמה דאורייתא, וכדכרא דאמר: הכא
 22 דשפאי עידידת לאורי הדיק, ועייין יש לו עידידת
 23 בבביתא זבירות, אלא עובד הינה פיה מאד – גובה
 24 מבביתא, דאלו ליה דיעה, דאמר ליה האיק.
 25 שנתחפה שוך, ומולך שוך, וקשה לרבינו תם,
 26 דמאי עידידת שפאי עידית – משמע ששורר הא
 27 דקא אמר: מאי אלא דכתב עידידת בשטר, ולפירוש
 28 הקונטרס הוא ליה למיור: הבא במאי עסקין
 29 בשפאי עידידת, ועוד: עידי עידידת מאן דבר משה
 30 ועוד: פירוש הקונטרס אשם נתקלקל עין עידידת
 31 אלא – בנין תן העידידת והשוארת – אם כן הורית
 32 כחן על נזיקין אצל בבביתא דכי האי גונא פריך
 33 בפרק קמא דבבא קמא (תא, וכו'). ודבא משמע
 34 הוה (תא) אדאת ליה עובד ליה עלים חן נשק, בני
 35 ארובן שמכר כל שדווחו לשמעון, ואם כן מאי
 36 עידי עידידת שריך הבא? ועידידת עידידת דעלמא לא
 37 גבי מננה ומפשי רבינו תם, בני עידידת שפאי
 38 עידידת – בנינו 'ובכל שפיימי מעימי' (ישעיה חט)
 39 דרך שרות המכות שאלע הנדור, סתוף שהיה
 40 נעל שפת הנדור ממש עומד למורה בתבות,
 41 וגריע מבורית מפני שגור שותף תמיד מה
 42 שורעיים שם, ר' רפאלון חן עידידת' דקתיי בבביתא
 43 היינו אפילו חן שפאי עידידת, אחת קרקע
 44 שנזקק יתומן, אף על גב דגריעין שותף תמיד מה
 45 וכדכרא דאמר: הדיק זבירות – גובה חן העידידת,
 46 אבל אוקמה שפאי עידידת, שהענייני שם במבורית
 47 ליתע – גובה חן בבביתא, ולא חשיב נזקין,
 48 דלחבי קיימי, אלא ליה ליה כבעל חוב, אף על גב
 49 דהענייד שלא מדעת בעלומים.

דענייד שלא מדעת בעלומים.

1 **מבוא** הוא דעבר ולא מירי חסרה – תרתי בעיקר, אבל היבא דלאו מננה עבר, ולא חסרה
 2 כגון שנעשה ערב אורי גישואין, או עבר מננה חסרה – משמעבר.
 3 **פחות** שבכלים – הוא הדין שבבא ליתין לו קרקע – נתון לו פחות משקבועתו, היינו
 4 זבירות, אבל פחות משבכלים – היינו מיטב, כדאמרין בפרק קמא דבבא קמא (וב) וכל מילי
 5 מיטב כמין **כיון** דדיניה מדאורייתא בעידת –

דענייד שלא מדעת בעלומים.

6 נראה דסבר שעבדא דאורייתא, דאי דרבנן, אף
 7 על גב היניח דהיה דיעה מדאורייתא בעידת –
 8 חיימי דזאב בבורית, כיון מדאורייתא לא בני
 9 כלל, ומר וזורא וביי דסברי מימימי מבורית –
 10 אף על לומר דקסבר שעבדא דאורייתא,
 11 כדפרישין במתניתין, דאי לא בני – מיטב עטמא
 12 אפקעה רבנן? אי נמי, אף פלוג רבנן בתמימי.
 13 **מאי** עדידת שפאי עידית – פירש בקוביא:
 14 מאי עידידת דקתיי הבא, דאף על פי שכתבה
 15 בשטר הלואה אינו גובה ממנה – כגון דשפאי
 16 עידידת, אורי הלואה קפעה מלפניו, שאינו יכול
 17 לגבות הימנה, כגון שנטלה מסיקין, או גשפיה
 18 או שפיה שטר, ובטל ליה תנאיה, ומתשאה היה
 19 ליה להאי עובד חוב לאגביי זבירות מדאורייתא,
 20 ומשום געילת דלת אמרו בבביתא, בני תמימי
 21 אוקמה דאורייתא, וכדכרא דאמר: הכא
 22 דשפאי עידידת לאורי הדיק, ועייין יש לו עידידת
 23 בבביתא זבירות, אלא עובד הינה פיה מאד – גובה
 24 מבביתא, דאלו ליה דיעה, דאמר ליה האיק.
 25 שנתחפה שוך, ומולך שוך, וקשה לרבינו תם,
 26 דמאי עידידת שפאי עידית – משמע ששורר הא
 27 דקא אמר: מאי אלא דכתב עידידת בשטר, ולפירוש
 28 הקונטרס הוא ליה למיור: הבא במאי עסקין
 29 בשפאי עידידת, ועוד: עידי עידידת מאן דבר משה
 30 ועוד: פירוש הקונטרס אשם נתקלקל עין עידידת
 31 אלא – בנין תן העידידת והשוארת – אם כן הורית
 32 כחן על נזיקין אצל בבביתא דכי האי גונא פריך
 33 בפרק קמא דבבא קמא (תא, וכו'). ודבא משמע
 34 הוה (תא) אדאת ליה עובד ליה עלים חן נשק, בני
 35 ארובן שמכר כל שדווחו לשמעון, ואם כן מאי
 36 עידי עידידת שריך הבא? ועידידת עידידת דעלמא לא
 37 גבי מננה ומפשי רבינו תם, בני עידידת שפאי
 38 עידידת – בנינו 'ובכל שפיימי מעימי' (ישעיה חט)
 39 דרך שרות המכות שאלע הנדור, סתוף שהיה
 40 נעל שפת הנדור ממש עומד למורה בתבות,
 41 וגריע מבורית מפני שגור שותף תמיד מה
 42 שורעיים שם, ר' רפאלון חן עידידת' דקתיי בבביתא
 43 היינו אפילו חן שפאי עידידת, אחת קרקע
 44 שנזקק יתומן, אף על גב דגריעין שותף תמיד מה
 45 וכדכרא דאמר: הדיק זבירות – גובה חן העידידת,
 46 אבל אוקמה שפאי עידידת, שהענייני שם במבורית
 47 ליתע – גובה חן בבביתא, ולא חשיב נזקין,
 48 דלחבי קיימי, אלא ליה ליה כבעל חוב, אף על גב
 49 דהענייד שלא מדעת בעלומים.

דענייד שלא מדעת בעלומים.

1 **קבלן** דבעל חוב – תרתי לחובא איכא: חדא – דקבלן הוא, ועוד – דחסריה ממנא.
 2 כמקריא דהקטמא – משורש טעם התקנה, דקתיי: מפני מה כתובה בבורית – יתור
 3 מהשתיא כו, הוציא על חותמינו – הלואה אכריס, שכתבו בו נכח – שדעתה עם הנלוה
 4 לגבות מעידידת, חרץ – דלא תהימי שולח לגבי יתומים, דהא סתם בעל חוב בבביתא,
 5 ולגבי יתומי מעבדא דיהו, מה דרבי של מוש

6 **לחוציא** – לפירוט, פחות שבכלים – שמורעטו
 7 לא ערי עידידת, כיון דדיניה מדאורייתא בעידת
 8 – שדרי שעבדא דיהו, ונעשה קרקע זו ערי
 9 למלוה, וערב משתעבר מן החרדה, ודחיבי
 10 'אבני אערבר' (בראשית מג), כגון שריתה
 11 וזביתו זו על מויק בעידידת של ניקח –
 12 מדאורייתא מיהא בני, ורבי ישמעאל חיא –
 13 דאמר: מדאורייתא ברניק שיימינן, ומפני תיקון
 14 העולם אמור רבנן ברמיק שיימינן, כדורנן
 15 במבורית, ובני תמימי אוקמה דאורייתא, לא
 16 אף על גב דכתיב עידידת בשטר – ותוכיחא
 17 דבא, מאי עידידת – דקתיי הבא, דאף על גב
 18 דכתב בשטר הלואה אינו גובה ממנה – שיש
 19 דשפאי עידידת לאחר הלואה – קפעה מלפניו
 20 שאינו יכול לגבות הימנה, כגון שנטלה מסיקין,
 21 או גשפיה, או שפיה שטר, ובטל ליה תנאיה,
 22 ומתשאה היה ליה להאי בעל חוב לגביי
 23 זבירות מדאורייתא, ומשום שלא תעל דלת
 24 אמור רבנן בבביתא, ובני תמימי אוקמה
 25 דאורייתא, וכדכרא – דאמר דוכיא שפאי
 26 עידידת אלו ליה דיעה, הדיק זבירות גובה – ומי
 27 נזקן מן העידידת של מויק אפילו עידי עידידת,
 28 לרבי עקיבא מדאורייתא ולרבי ישמעאל
 29 מדרבנן, שפאי עידידת – לאורי הדיק, ועייין ש
 30 על עידידת ובביתא זבירות, אלא שזו הינה פיה
 31 מננה, גובה חן תבביתא – דאלו ליה דיעה
 32 דאמר ליה האיק, שנתחפה שוך ומולך גריב.
 33 ורבי חון נדחייה אצל זבירות, אלא מפני
 34 חוקי העולם הוא, ובני תמימי אוקמה כו –
 35 אודבא קאי, אלא אדנתא רבי אלעזר ניתאה,
 36 התקנה הוא קעבור רבנן – ליתע על היחומים
 37 שנתקנה על דין תורה, שדאה זה טורח ומכור
 38 את חבורתה, שיש להם מן שירח שבטלים,
 39 וילבש – לאו תקנתא הוא אלא דינא היא,
 40 לאוקמנהו דאורייתא שדיו בבורית,
 41 שדעמא מאי אמר דיעה בבביתא –
 42 נעילת דלת, הלכך, אי נמי לא מתקני רבנן
 43 למבני מימימי בבביתא – און כן נעילת דלת,
 44 דלא מסק ארעתהו האי מילה לנעול דלת,
 45 וליתוש דילמא מית ליה תפל קמי יתמי, ומנבו
 46 ליה זבירות, ואי עטמא חיי – אפיילו
 47 גדולים בני דיקן, כו – לשבעה – לענין שאמר
 48 חבמים, הבא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע
 49 אלא שבועתו, ואפילו דחוציא שטר, ולא היה
 50 אבודון דיתמי קים – דלמא היה טעין ואמר
 51 שירבעו לי דלא שרעתי, וקתיי: שפאי עידידת ליה
 52 כדאמרין בשבועות (מאא), והשואת און טענין
 53 בשביל יתמי, ולוא מילתא אפילו גדולים נמי,
 54 נדעיל לגבי מילי אבניי כקסן הוא – ולא רדי
 55 אי פריעה אבא אי לא, אבל לענין זבירות –
 56 אימא לך שדעמא ששום דחסו רבנן עלידו
 57 להענייני על דין תורה הוא, וקטנין ולא
 58 גדולים.

דענייד שלא מדעת בעלומים.

6 **קבלן** דבעל חוב – תרתי לחובא איכא: חדא – דקבלן הוא, ועוד – דחסריה ממנא.
 7 כמקריא דהקטמא – משורש טעם התקנה, דקתיי: מפני מה כתובה בבורית – יתור
 8 מהשתיא כו, הוציא על חותמינו – הלואה אכריס, שכתבו בו נכח – שדעתה עם הנלוה
 9 לגבות מעידידת, חרץ – דלא תהימי שולח לגבי יתומים, דהא סתם בעל חוב בבביתא,
 10 ולגבי יתומי מעבדא דיהו, מה דרבי של מוש

דענייד שלא מדעת בעלומים.

גשיות, הזיקוקן - פרק חמישי דף נא עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל" (תוספות)

1 א' וילמא קעובין אף על פי שאין כתובין - פירש בקונטרס: ואת ליה נדמול על פה גובה
 2 ממשעבדו. ואין נראה דבהריא תנן בפרק "גט פשוט" (בבא בתרא קע"הא) דגובה
 3 מנכסיהם בני חורין. ומפרש רבינו חזקוני: דבכא ואלא איירי במלוא, אלא בשאר ימי קדמיה, כגון
 4 פסק לזון את בתה חמש שנים. ודריקא במלוא על פה לאי גבי משעבדו - משום דמאן דריק
 5 בעלמא ליה, ואלא שאר מילי - ודו מוכר, דאמרי ר' זוטא
 6 (בבא בתרא נ"אב). ודמכר שדוד בעדים - גובה
 7 מנכסיהם משעבדים, דמאן דמזבן - בפרהסיא
 8 מוכר. **אמר** - ורבינו גרולה מר - ר' לטא
 9 דמסקי בפרק "מצאת האשה" (כתובות ט"א)
 10 דרבי יוחנן קיבלה מרבי (תינא). וזהו למיפך
 11 - דהא דבעי למידק דקעובין ליהודיה מתי -
 12 אריבי יוחנן דאמר לעיל על שאין כתובין, ומיהו,
 13 הוה דריקא בעלמא דהוה. ומסקנא דרבא כתיב
 14 **בשקניו** - מידו - פירש בקונטרס: דהוה ככתובין,
 15 דסתם קנין למחיה עומד. וקשה דאם
 16 כן אמאי פריך? אי הכי בנות נמי? הא לא מתי
 17 תמיכה דבנות, כדאמר לעיל לך נראה. דקנין
 18 אלא טפי מחביבה, לך פריך: בנות נמי, נשד
 19 דבתיבה לא מתי - קנין לתמיכה **אמר** - צריד
 20 תאפס - דוקא לגבי משעבדים הישיין, אבל
 21 בנות נמי - ר' זוטא, דאמרינן פריך דתינא
 22 גידות" (כתובות ק"ב). צריד לקטנה לא מתפסי.
 23 וצריך עיון, ודלענין משעבדי הישיין במחנות פה
 24 לעירי מכתוביה. דכתובה נפרעת בשעבד
 25 מנכסיהם משעבדים. ומחנות לא גבי כלל אפילו
 26 בשעבד. ולענין בני חרי לא איכא, דלענין
 27 מחנות - בני כלא שבעת. ולכתובה בני שבעת
 28 כדתינן בפרק "שני דיני יודות" (שם ק"דב). מי
 29 שחלף למורת דים ואשתו ודלמלא פריך דוקא.
 30 אוקי: תשבע סוף אל תשבע בחדלה.
 31 **אלמא** משום דלא קדים ודא - פירש
 32 בקונטרס: ולא משום דקעובין כתובין, וקשה
 33 דאם כן, כי במשני "ונאי היא" - לא הוה רבי נתן
 34 לאי כמר ולא כמר ונראה דלמלא פריך דוקא.
 35 ולמפשע נמי דרבי תניא קעובין אף על פי שאין
 36 כתובין, דבמסן קדים שבזל לא רשאי. - היינו
 37 בשקניו בני כתובין. דבתיבה לא רשאי. אף על גב
 38 שכבר בא השבת כיון דרבעת הכתיבה אבתי לא
 39 הוה.
 40 **וכי** מה תקון העולם יש בזה ואלא אין קעובין -
 41 פירש בקונטרס: וכן חזין כלא תיקון העולם
 42 דאין לנבית ממשעבדי. וכן דאין קעובין. וקשה
 43 דהא רבי תניא דאמר: לפי שאין קעובין קאי
 44 לפירשי מפני תיקון העולם ודמתינתין לך נראה
 45 דרבי פירושא: קא תלית טעמא מפני תיקון העולם
 46 כתיבה - מה תיקון העולם יש בזה? דאפילו הוה
 47 כתובין לא גבי ממשעבדי, דאין תיקון העולם
 48 כתיבה אלא בקיעבה. **ביסין** לא מיתעד
 49 מחדתי. אפילו רבי (מאיר) פירק בארבע
 50 (ב'א) דאמר גבי כסיס ונתנין דמיתוכל קמיהו -
 51 היינו משום דאיכא הוכחא, שהניא מאתיס ולא
 52 מצא אלא מנה. אבל גבי - מי ימיר דלא מצא אלא אחז?

53 **תניא** נמי הכי - פירש בקונטרס: דלא רסיון "ונאי בני הכי", ודך סיפא נמי רבי יצחק
 54 אמרה, ורסן כסיפא ודך: "שני שוריים קשורין מצאת לך ודך חזקא אמר: 'מצאתי
 55 והחזיתו לך אחד מום' - חרי זה נשבע. וקשה: ולדמניה במו, דאד בעי אמר: לא מצאתי
 56 אלא אחרי: ועוד: להי תסקא רבי יצחק דאמר כמאן? אלא הכי נתינתו. ורבי תניא: נמי הכי: 'שני
 57 שוריים מצאת לך ודך חזקא אמר: 'לא מצאתי אלא אחד' - אינו נשבע, 'שני כסיסין קשורין מצאת
 58 לך'.

קעובין ואף על פי שאין כתובין - ואת ליה נדמול על פה, שהיא קעובה. טרפה
 משעבדו. ונפלה עישור נכסיהם - שה משפט הבנות בשעת בניהן או נישואין לטול
 עישור נכסיהם, לכתובת פרכס דתינתין, לבר מה שנינונו מונות עד אותה שעה. ולא
 הפיקה שניה לבנות - פרכסה, שהיא ניסת. עד תת הבן - ונפלה כל הירשה לפני
 שותיה. שניה וירחי - אירבה שליש נכסיהם

1 שלה, ולא אמרין ותיבי עירוש נכסיהם ברישא
 2 והשאר יחלקו שוה. דטעמא דרבי תניא עישור
 3 נכסיהם - כדי שותהא בלנות פרכס נישואין
 4 והא איכא טפי. ואמר לו רבי תניא - וכי מפני
 5 שקדמה זו אירבה זו? גרולה מוז אמרו -
 6 שאפילו מוכר האח את הנכסיהם והלא שבעת
 7 הלקחות העישור לפרנסה. ואף על פי שאין
 8 מוציאין למחנות משעבדו. ואת אמרת שניה
 9 וירחי - מפני שלא הפיקה: והלא שבעת
 10 של אחריה, שהיא גרולה מוז. לא אמרו
 11 שהפסידי, ועבשיו שחן בפנינו הפסידו? אלמא
 12 שמענין לרבי תניא: קעובים טרפי ממשעבדי,
 13 אף על פי שאין כתובין בניו. וזו מייקן קייא -
 14 עירוש. דאת לא קלא - משעה שמת האב הבני
 15 וידעין שהבת גוטלה עישור נכסיהם. וכן בנותיהן
 16 נישותו בי - ואלא כן את האשה ופסקה בניו
 17 לזון את בתה חמש שנים, וגירשה בתוך חמש
 18 שנים. ומשעת איתור הפסקה נמו כמו גז. ורבי
 19 לזונה נשבעת, אחד זה נראה ונתן לאי
 20 מחנות. מתו - בנותיהן ויחזו נכסיהם בני
 21 חזירי. וכתובה משעבדין אין מוציאין למזון
 22 האשה וכתובה מנכסיהם משעבדיה. ודאי -
 23 אותה בת אשתו. נישות מנכסיהם משעבדיה
 24 אלמא: כיון דקיעי חמש שנים, אף על גב
 25 דלא כתיבא - ונבאי משעבדו רבי תניא
 26 וקשה וירחי - משעבדו - וכי תנין קנין
 27 לכתובה עומד. אי הכי בנות נפי - דודיה לה
 28 מיניה, ליתנה משעבדו, והואל ובקנו מידו קא
 29 מירחי מום - משפא - מאי דעתיה, ונאם -
 30 פסקא למילתיה דסתם מאן דפסקי הכי בני מידו
 31 לבת אשתו ולא קני לבתיה ודאי - שיערין
 32 לא נדמול. מי קעובין בי - כלמנו, מיד לא
 33 משמע נמי ממתניתין כגון דהוה בתיבה בשעת
 34 קנין ורבי - רבי. כגון גירשה לאחר שנולד
 35 לו ממנה בנות. ואחריה - ופסקה בניו תנאי
 36 הללו. ואת מתניתין כמתנא עומד וכי מירע ניקח
 37 - בתמיחה. כיון דבתיבה ביה דין קאבלה - והוא
 38 נמי קני מידו - נוחן לך בליתיה חזקה. אימא
 39 צריד - מה לעיל. והתפיסה החולטת לזוית ביה
 40 לזון מנה. אימא - אמרו אין מוציאין לאיבילת
 41 פירות מנכסיהם משעבדיהם. כיון שקדם קסחו -
 42 של לוקח שני, וה שוראשמו שלקח ששה
 43 גרולה לא לחזור עליו. לשבחו של לוקח ראשון
 44 וששלקח על השני מן המוכר ענין.
 45 השבח הולקח הראשון את הלקוח הגרולה -
 46 אבל קדם שבחו של ראשון בו - דמשהשביחה.

47 והכל וירעם באשריותו מברר לו - יצא כל חזיקות קעובים עשבו ופירותיה על
 48 נכסיהם ודאי אלמא משום דלא קדים הוא, ולא משום קעובין וכתובין. מפני תיקון
 49 העולם לפי שאין כתובין - ולא באת לטרוף לקחות את ממלוח על פה - אין לך אדם
 50 לוקח שדה מחביבה, לפי שרא שמוא של עליו מלוח. והלא אין קעובין - ובמה יש
 51 ללקחות להודיר? ובלאו תיקון העולם נמי אין חזין לטרוף. והלא אמר לא מצאתי אלא
 52 אחד נשבע - וכדפרש טעמא: דלא מנתח מחדתי, והוה ליה טענה על פה שבעת ביה,
 53 אחרי שאחד מרוב היה, ורבי הודו לו במוקפה. שורין מנתחי מחדתי - ונתעת שמא
 54 הוא - שני שוריים קשורין מצאת לך ודך חזקא אמר: 'לא מצאתי מחזיתיה' ודך חזקא אמר: 'לא
 55 מצאתי אלא אחד' - ורבי יצחק אמר: 'לא מצאתי אלא אחד' - אינו נשבע, 'שני כסיסין קשורין מצאת
 56 לך'.

1 ל"י וזלה אומר 'מצאתי לך' הוחרתי לך אחד מתוך – הרי זה נשבע. והוא דרין דאמר
2 ל"א מצאתי אלא אחד, ונשבע. מרלא מיפטר ב"א אומר 'הוחרתי לך אחד מתוך' במיעו. והיטו
3 כרבי יצחק, והוא דנקט 'הוחרתי לך אחד מתוך' בבירייתא. ולא נקט 'לא מצאתי אלא אחד'
4 – לברוח נקט, ולא מוסר במינו דאם היה טעין טעמא מעלייתא ולא מצאתי אלא
5 אחד, כשעל ליה דאדמיטו אק מעימיס. ודע
6 א' אמאי לא מצאתי אלא אחד – בעינו
7 אישבעיה, אמאי: הוחרתי אלא בעינא
8 אישבעיה, כדי אלא אמר מריתין בפרק אבא
9 דבבא מיעינא (ד"ב) דאף על גב דמיסתינא ליה
10 מריתין – פריך ליה ממתניתין, והיבי שבין
11 מריתין קממי ביריאת. ומשנה הוא דאמר כרבי
12 אליעזר בן יעקב שדורא בק ונקי ולבסוף דלא קאי
13 – יאמר על כרחי: דאנא אמרי בבירייתא. לפיכך
14 לא קאמר 'הוחרתי' – ורבי אליעזר בן יעקב
15 לית ליה משיב אבידתא פטור – פירש בקונטרס
16 ודבחה מנתנין פריך. וקשה דלא נקט ליטנא
17 לדעיל 'לית ליה חומרא מציאה לא ישבע מפני
18 תיקן תשלמי' ועוד: דאין הכי נמי לית ליה
19 מנתנין, דהא הכי נמי ליה: הוא דאמר כרבי
20 אליעזר בן יעקב פדילא אמנתנין לכך נראה
21 דפריך: אמאי לא מותנין במינו דאי בעי שתיק
22 דמינו הוי מן הוחרתי. מאי קטן גדול – הלא ר'א
23 אבא 'אלא גדול' – משום דבעי לשנויי, דלא
24 תקשי לרבי: בוא דיע מנתנין ועוד, משום
25 מנתנין לרשבעת דהיינו' (שבעות הדיני)
26 דקתי: אבל נשבעין לקטן. אמאי כדרבה אק
27 מפלגי – פירש בקונטרס: לעילם טבעו קטן,
28 דתקא קשיא לך דאין נשבעין על טענת דרש שוש
29 וקטן – ודידי כטבא טבוח עעמו. דכתיב 'כי יתן
30 איש ואת נתת קטן כלום, אבל בא טענת אביו
31 – טענת חשבוה היא. ועשנא דרבנן – כדרבה
32 משום דבבנו מעיני. וקשה דיעקר היתירין חסר מן
33 הספח ויהי כדביתא קאמר' (בבא קמא ק"ג)
34 ממשע ונהו כשהיה קטן וטענו כשהוא גדול
35 משום דבעין תביעה תניתה כחות שוין, ואם כן

1 - הוא דאמר פרבי אליעזר בן יעקב; דתנאי, רבי
2 אליעזר בן יעקב אומר: פגמים שאדם נשבע על
3 טענת עצמו, ביצד? "מנה לאבדו בידו והאכלתו
4 פרוס" – הרי זה נשבע, וזה הוא שנשבע על טענת
5 עצמו; והקמים אומרים: אינו אלא כמשבי אבדה
6 ופטור. ורבי אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדה
7 כפטור? אומר רבי: כמזונעו קטן. – קטן מידי משאש איה
8 ביה? והתנן: אין נשבעין על טענת חרש, שומע וקטן!
9 מאי קטן – גדול, ואמאי קרי ליה קטן – דלמנו מילי
10 דאביו קטן הוא. – א' הכי, טענת עצמו? טענת
11 אחרים הוא! – טענת אחרים והודאת עצמו. – כפולא
12 טענתא נמי טענת אחרים והודאת עצמו ניהו: וזהו
13 בדרבה מקפדת ומתענה ישבע? חוקה אין אדם מעיני פניו
14 מפני בעל חובו, והאי כבוליה בעי למקפדיה ליה, והאי
15 דלא קפדיה – משום דאין אדם מעיני פניו מפני בעל
16 חובו, וכבוליה בעי לדלוי ליה, והאי דלא אודי ליה –
17 אישתמוטי הוא יקא משתמוט ליה, סבר עד דהווי לי
18 וזו ופרענא ליה, ואמר רחמינא: רמי שבעיה עליה
19 כי חיבי לדלוי ליה כבוליה, רבי אליעזר בן יעקב סבר:
20 לא שניא בו ולא שניא בגנו – אינו מעיני, והלכה לאו
21 משום אבדה הוא; ורבנן סברי: בו הוא דאינו מעיני,
22 אבל בגנו מעיני, ומקדלא מעיני, משיב אבדה הוא.
23 משנה

משנה

1 הוא דאמר כרבי אליעזר בן יעקב – הדיבא דקא תבעי ליה טענת ברי – לא חשיב ליה
2 משיב אבדה. על טענת עצמו – השתא משמע שאין אדם חובעו. ולקמן מפי' של
3 טענתו זה בן דמה, דרמאי לרבי יצחק. והאבלתי פרוס – הוחרתי לו חצינו. ורבי אליעזר
4 לית ליה כו' – כמו הדינן בה דרבי אליעזר ליה חששא דתיקן העולם, דמשיב
5 אבדה פטור משבעות, דעם בה – שביק על
6 ואולי? והאי נמי, כיון דלא תבעו – כמשבי
7 אבדה הוא. א' הכי – וטענו גדול, טענת
8 עצמו קיה ליה טענת אחרים היא והודאת עצמו
9 – על שדורה לו שאמת כדכרי, ומורה שדריין
10 חיוב לו פרוס – הוא נשבע. בולחו מענתא נמי
11 טענת אחרים והודאת עצמו ניהו – ולכן
12 נשבעין עליה. ובכי האי גזנא מי פליגי רבנן
13 עליה. ומי הוה קאמר 'פגמים שאדם נשבעי'
14 כל שעתה כי האי גזנא משתבע אלא – לא
15 תימא שדורה גדול, אלא משבע קטן, אבל בא
16 לק אן נשבעין על טענת קטן – ודי מילי
17 בשטענו 'הפקדיו לך', דביי שבעה כתיב
18 (שמות כב) 'כי יתן איש' ולא קטן, אבל בא
19 טענת אביו – נשבעין אפילו לקטן. ולרבנן,
20 אפילו לגדול אין נשבעין, כדנתן בשבתות
21 נשנא לאבא בירך' – אי' לו ביד אלא המשיב
22 דינ' – פטור. ודבריה פליגי. חוקה אין אדם
23 מעני פניו – לכפור את הכל, הלכך בשביל
24 הודאת המקפת טען נאמן על השאר, דהאי
25 בבוליה בעי ולמפדיה בן. וכי תימא: אל
26 נשבעיה שאמאי. דמינו חדשד אמנותא –
27 חדשד בעי אישבעתא אמנותא לא חשוד, מרלא
28 פפריה בבוליה. דהאי כי אבדו פבלגא – בבוליה
29 נשנ בעי לדלוי, והאי לא אודי ליה – לאו
30 דדעו למיגוליה, אלא אישתמוטי אישתמיט
31 לרבייה השתא.

36 מהאי טעמא נמי בעיטו נהו כשהוא גדול ותבעו כשהוא קטן, ודידינו בבא טענת אביו לכך נראה לפרש: דקאי אמאי דקאמר: טענת עצמו – טענת אחרים הוא. הא דקרי ליה טענת עצמו –
37 משום דבבנו מעיני, ודברבנן. אף על גב דפריש אליעזר בן יעקב סבר דבבנו נמי אינו מעיני – הכי קאמר לוח לרבנן: פגמים שאדם נשבע על מה שאדם מחשיבין טענת עצמו. מה
38 אמרה תורה מודה מקנת הטענה שעב – פריש למה לא היה נאמן במינו. דאי בעי כופר הכל. א' נילף מחובא דלא אמרין מינא ומשני. דאין אדם מעיני פניו בעל חובו. וליכא מינו.
39 דאין לו פנים לכפור הכל. אף על גב דבבפר הכל אמרין נמי בפרק 'הדיינין' (שבעות מ.ג) דאשתמוטי אק משתמיט, ולכך נתקנה טענת היתא בכופר הכל – מינו ויהי של פנים לכפור
40 מקנת מלכפור הכל, וליכא מינו. אבל א' פריש שבא ליתן טעם אמאי כופר הכל פטור, וקאמר לפי שאין אדם מעיני – דהא כופר הכל פטור אפילו במקום שיהיה לחייב, דהרי בבנו דרמינן
41 פטורו רבנן אפילו מודה מקנת. במינו דאי בעי כופר הכל. וכן בפרק קטנא דבבא מיעינא (ד"ב) גבי שילעין דיריין – פטר רבי עקיבא כלוח אומר שלשה, משום דמשיב אבדה, דאי בעי אבד
42 שני, והוי כופר הכל. דהא כתיב בשטר 'כחילך' דמי. ופריך נמי מעינה היתא למנא דאמר 'חילך' חייב. אלמא: כופר הכל פטור, ואף על גב דיכול ליעני משום דמיסתי עליה שטרא. דהא
43 פטור מברדה במקנת במינו דאי כפר הכל. וכופר הכל פטור – מירת הכול. כתיב 'כי יוהו' משמע: חוקא מברדה במקנת. ולא כופר הכל, כדאמרין בפרק קטנא דבבא מיעינא (ה"א)
44 דתרי קריא כתיבי, כתיב 'דואר' וכתבי 'זה', אלא מרחיביה דרמנא שבעה בעי אוד – אין לחיובה דכופר הכל פטור, דאי חייב – מאי נפקא מינא מעד אחוה כיון דבלאו האי חייב שבעה
45 דאימתיך לדיבא שאין הבעלים יודעין והער מעיד שנגב לו, או שהיה חייב לאביו.

46 א' אין אדם מעיני – לפי שבעת כל טובה. כדפריש בקונטרס בירוחא קמא' (בבא קמא ק"א) – דאם כן בפקדון ליה עשה לו טובה מברדה במקנת. במינו דאי כפר הכל
47 וכבמה דמינו מריתין נמי בפקנת כל טובה. ודע דאין אדם מעיני כל מקום שאותו שבענו וידע שדואו משכננו וידע שדואו יתקח בן אברהם. אן. ורבבלי ויהי לדלוי
48 ליה – פירש בקונטרס: וכי תמא ליה נשבעיהה שאמאי. דמינו חדשדי אישבעתא – אמנותא חשיד אישבעתא – אמנותא לא חשיד. מרלא בפריה בוליה, וכי חייב דמודה פבלגא – בבוליה נמי בעי לדלוי
49 ליה. וקשה: דברפר קטנא דבבא מיעינא (ק"ט) אמרין מיה דחשיד אמנותא חשיד אישבעתא. וליכא למימר דהתם מדרבנן הוא דלא חשיד, לפי שראו פריש משבתות טפי
50 ממוקנא – דהא משמע ב'חוקת היתים' (בבא בתרא לג.ג) גבי נטכא דרבי אבא. דאי היה אומר: לא חטפי – היה נשבע להכחיש את חשד, אלמא: לא אמרין מינו דחשודו אמנותא חשוד נמי
51 אישבעתא. והיא שבעה דאורייתא, ורשעיה דרבנן לא אמרין מתוך שילוש משלם, והתקנתא לחוקתא לא בעינן. ורבי הווא ריעא חבבא מיעינא קמא (ה"א).
52 לכן נראה דהתא לפרש, דלא תימא: כיון דאין אדם מעיני פניו – אם כן קושטא קאמר. ויפטר משבעה מאותו מקנת שופר, משום חוקה דאין אדם מעיני ולחכי קאמר: וכבולי הוא דבעי
53 לדלוי, ליה דרבו מעיני מעיני, אלא אישתמוטי אק משתמיט. ואם תאמר: גזנא אמאי פסול לשבעה, כיון דלא אמרין מינו דחשיד אמנותא חשיד נמי אישבעתא ויהי לומר: מדרבנן פסול.
54 משום דפסולו חרקה ליעות. דכתיב 'ליתוד עד ונסן', ולא נהו רבי אלא היכא ונדרע פסולו, דגאי הוא לחשיבעו. ולא האמר: מרחיביתא מאי שנא לאו עדות מלוא ורשעיהה ויהי לומר:
55 דתמריא ליה שבעה, לפי שכל הבעל נודעו בעשה שאמר הקדוש ברוך הוא 'לא תשא', כדאמרין בריש פרק 'הדיינין' (שבעות ט"א). ועוד: לפי שחלק דעל אותו מנוון דחשדתי ליה –
56 לא חשיד אישבעתא. ועל ידי שבעה פירוש. אבל גזנא – אמנון ארז חשוד, כמו שמנומן אחר לא פירש – כמו כן לא פירשו משבעה. ולא קשה מהוהא ריעא דאסודיה ביה דאכל חר
57 מניירו – דאי פסול, ולא חשיד ארז חרץ שלשם. ולא ושאמר פירוש על ידי שבעה. דהא מה שמשלם על ידי עדים – אין זה השבא מעלייתא, דעל כרחו הוא משלם.

דיב

1 **משנה** שכמו **אצל בעל הבית** - לעשות על פיו, ולא נתמנה לזון אפטרופוס, לא מאבדו ולא מבית דין, אפילו הבי - כאפטרופוס הוא. ישבע - כשיגדלו היתומין ישבע לזון
 2 שאין לו בידו כלום משלו, לא ישבע - טעמא דלית ליה מנפש בנימין, ובין למר ובין למר - מפני תיקון היסוד הוא. **נמ'** ולא שותפין - אין יכול לתרום על חלק
 3 חבר שלא מדעתו, ולא איסין - על חלקו של בעל הבית. **אם** ולא התרום את שאינו שלו - דך סיפא טעמא דרישא, כלומר "אתם" ממעט התרום שאינו שלו, והני כלודו שאינו
 4 שלו נהו, אי נמי, לו ואין צריך למרז בו קצבין. כלומר לא להביע - להחליט על יתומים לאלתר חייבים לעשר. להניח - התבאר באוצר עד שיגדלו, למה ליה עשורין לכשיגדלו יעשרום הם. והתניא - והתניא
 5 בנתיבא, ומכרין להם - כלומר לא לקביל

1 **והבי** יתמי וזו אפירי וזל לא יתא כח הדיוט
 2 חמור מבח הקדש - פירוש: היתומין
 3 יוכלו לחזור בתן, ואם תאמר: גבי הקדש כתיב
 4 גותא אינו יכול לחזור, כיון דאיכא "מי שפירע"
 5 בחיטין, דראמרין בפרק קמא דקידושין (טז,א)
 6 גבי פיראדו במנה ולא הסיפק למעט עד שמעב
 7 במאיתא, ויש לומר: הדיחם קמי בכסף מדאורייתא,
 8 ומשום "שלא יתא כח הדיוט חמור מבח הקדש"
 9 נמי ליכא, כיון דבדחיתו נמי קאי "במי שפירע."
 10 אבל יתמי - מן התורה יבדלו בחיטין, ולא כפי
 11 בכסף, ולא קיימי אפילו בימי שפירע. דאתו

1 **משנה** ותומין ששפמבו אצל בעל הבית, או שפיהו
 2 לזון אביהן אפטרופוס - חייב לעשר פירותיהם.
 3 אפטרופוס שפיהו אבי ותומים - ישבעו, מיניהו בית
 4 דין - לא ישבעו, אלא שאלו אומר: חילוף הדרגים.
 5 **נמרא** ורמינהו "אתם" - ולא שותפין, אתם - ולא
 6 איסין, אתם - ולא אפטרופוס ולא התרום את שאינו
 7 שלזו אמר רב חסדא, לא קשיא: פאן לתאבילי, פאן
 8 להניח; והתניא: האפטרופוס תורמין ומעשורין,
 9 לתאבילי ולא להניח; ומכרין לזון בתמא, עקרים
 10 ועשוריה, בתים, שדות וקרמם, לתאבילי אצל לא
 11 להניח; ומכרין לזון פירות, יינות, שמנים ופלתות, לתאבילי אצל לא להניח; ועשורין לזון חלב
 12 ועקבה וסוכה וציצית, וכל דבר שיש לו קצבה - לאתויו שופי; ולוקחין להם שפן תורה,
 13 ספירין ומזוזות, וכל דבר שיש לו קצבה - לאתויו מנהי; ואין פוסקין עליהם עקרה, ואין
 14 פורין עליהן את השבויין, ולא כל דבר שאין לו קצבה - לאתויו תחומין אבילים; ואין אפטרופוסין
 15 רשאין לזון לחוב ולזכות בנכסי ותומים. לזכות אמאי? לא? טאלא, לחוב על מנת לזכות בנכסי
 16 ותומים. ואין אפטרופוסין רשאין למכור ברחוק ולגאול בקרוב, ברעה - ולגאול ביהוה; מאי
 17 טעמא? דלקמא משתדפין. ואין אפטרופוסין רשאין למכור שדות וליקח עקרים, אצל מכרין
 18 עקרים ולוקחין בהן שדות, רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף לא למכור עקרים וליקח שדות;
 19 מאי טעמא? דלקמא לא משפין. ואין אפטרופוסין רשאין להוציא עקרים לחיות, אצל מכרין
 20 אותן לאחרים, ואחרים מוציאין אותן לחיות; רבי אומר, אומר אני: אף הוא נותן דמי עצמו
 21 ויוצא, מפני שהוא כמכור לו; וצריך לחשב עקבה פאחרונה, רבי שמעון בן גמליאל אומר:
 22 אינו צריך. אין עושין אפטרופוסין נשים ועקרים וקטנים, ואם מוין אבי ותומין - הרשות בידו.
 23 ההוא אפטרופוס דהנה בשבבתייה דרבי מאיר, דהנה קא מנפין ארתתא ונפין עבדי, ולא
 24 שבקיה רבי מאיר; אחוה ליה בתלמייה "אני לתרום ואתה לבנות", אפילו הכי לא אשנתה אמר:
 25 דברי הלומות לא מעלין ולא מורדין. הנהו בי תרי דאריי ברו שפון, דכל בי שמשו הוו קא
 26 מינצו בהדי הדדי, איקלע רבי מאיר לתתם, עכבינהו תלתא בי שמשו עד דעבר להו שלמא,
 27 שבעיה דקאמר: ווי, דאפקיה רבי מאיר לההוא נכרא מביתיה. ההוא אפטרופוס דהנה
 28 בשבבתייה דרבי יהושע בן לוי, דהנה קא מנפין ארעא ונפין תורי, ולא אמר ליה ולא מידי;
 29 סבר לה ברבי יוסי דתניא, אמר רבי יוסי: ימי לא קריתו לאשתו "אשתי" ולשורי "שורי",
 30 אלא לאשתו - "ביתו" ולשורי - "שורי". הנהו חכמי דהוה סמיכי גבי ההיא בתמא, הנה להו
 31 תורמא, שקלה ונפנתה ניהליהו. אתו קרובים לקמיה דרב נחמן, אמרו ליה: מאי עבדיה
 32 דרבנא? אמר להו: ותומים ששפמבו אצל בעל הבית תנן - והא איסין! - ברשותא דלוקח
 33 איסין - והא לא נקטו דמי! אמר להו: אם בן, היינו דרב הנליא בר אדי אמר שמואל,
 34 דאמר רב הנליא בר אדי אמר שמואל: נכסי ותומין הוי הן פקדש, ולא מקני אלא בכסףא.
 35 חמריה דרבנא עקבא ותמא, משכיה בארבעה ארבעה ואיסר וקם בשיחא שיתא, אתו לקמיה
 36 דרב נחמן, אמר להו: היינו דרב הנליא בר אדי, דאמר רב הנליא בר אדי אמר שמואל:
 37 נכסי ותומין הוי הן פקדש, ולא מקני אלא בכסףא. משוד פורי מתימא; איסור - היינו דרב
 38 הנליא בר אדי, וזל - לא יתא פת הדיוט חמור מקדש, אמשיכו להו פירי לתמי; איסין -
 39 לא יתא פת הדיוט חמור מקדש, וזל - סבור מיהא הינו דרב הנליא בר אדי, אמר להו
 40 רב שישא בריה דרב אדי: הא רעה היא לדידהו, דמינן דמזטרבי לפירי, ולפיא דיהיב להו
 41 עד דיהיב וזי. והבי יתמי וזי אפירי; וזל - לא יתא פת הדיוט חמור מן הקדש, איסין - סבור
 42 מיהא הינו דרב הנליא בר אדי, אמר להו רב שישא בריה דרב אדי: הא רעה היא לדידהו,
 43 דאזו

6 מנכסיהם, להאביל - הנותת, אבל לא להניח -
 7 שמו יגובו, אי נמי, משום שבה בית אביו בן
 8 וכבר הוא להם. עקבה - אין לה לפן דהא
 9 בכל שעתא קיימי עניימ, נמצאו נכסיהם כלים.
 10 לזון - על בעל דין של יתומים הבא לערור על
 11 נכסיהם, שמת ויתחייב כמנוניהם, ולכשיגדלו
 12 היתומין ידונו עמו. לזכות אמאי לא - הינו
 13 עמב; אם דנו ונזכרו היתומים - אמאי לא יודי
 14 דרבא אלא - הכי קאמר: רשאין לזון לחוב
 15 על מנת לזכות, אם דנו כדי לזכות ותחייבם -
 16 אין היתומין נספדין, דלמא לא משפין - לא יודי
 17 משוקטת אצלו, שמת יצא עליו ערורה.
 18 להוציא לחיות - אפילו אין היתומין נספדין,
 19 שהעדים באין לפדות עצמן בכסף שנותנין
 20 להם תארים על מנת שאין ליתומין רשות בו
 21 אפילו הם כותבין רשאי, שהרי אין נפון קמי לזון
 22 לשרדן. אבל מוכרין אותם לאחרים - להקטת
 23 היתומין, כותבין או ליקח שדות. תארים
 24 מוציאין אותם ב"ו - ואותם אחרים הורין
 25 לתת להם הכסף לפדות עצמן - הן יקדוים
 26 ויהיו קנים לזון, ואזי כן ישרדוים. אומר אני
 27 - כשם שרשאין למוכר לאחרים - כך הם
 28 רשאים לקבל הכסף מיד העבד עצמו, בתורת
 29 מוכרה. מפני שהיא - האפטרופוס, כמכר
 30 לעצמו - לעבד עצמו. באחרונה - כשיגדלו -
 31 יחשב עמו, ושבעו שלא נשאו בידו כלום.
 32 נשים - אין רכבן לבאת ולבא ולטרסה. עקרים
 33 - אין נאמנין קנינים - אינם בני עדת. וכל בי
 34 שהבי של ערב שבת, שפיעה - לשטן
 35 דקאמר: ווי דאפקיה מביתיה. לאשתי ביתי -
 36 שכל ביבית הבית על ידה נעשים, והיא עיקר
 37 הבית. וכן שור - עיקרו של שור. מאי עבדיה
 38 דרבנא - מי מינה אפטרופוס. יתומין שספסו
 39 תנן - ואף על פי שלא נתמנה - דשביב ליה
 40 כאפטרופוס. הרי הן בתקדש - וכתוב ויקרא
 41 כוז' ונתן חמור וקם לוי ולא שיכא ברו
 42 משיכה. משבו - לקוחות מאפטרופוסים.
 43 בארבעה ארבעה - החבית. לא יתא הם הרוים
 44 חמור מתקדש - על הדיוט המוכר בידו לחזון
 45 בו כל זמן שלא משבו הלקוחות, אבל אם משך
 46 לא יכול לחזור. וכל שכן אלו שדן בתקדש,
 47 דליפתו כן ששאום הקדש, ולא ליה עתה בת -
 48 השביבו - מוכרים. צירי ליהמי - שהיתומים
 49 משבו פירות מאתריה ולא נתנו דמיין איסין -
 50 ורוצין המוכרים לחזון. משום דנקים יתומים
 51 בכסף. לא יתא כח הדיוט ב"ו - ויכן דיכא
 52 אשכיוכו לדייט לא הדידי - השתא כל שכן
 53 יתא הדידי. הינו דרב הנליא - ונתירוהו בהו
 54 דמא איסין - ורוצים המוכרים לחזון. הייט
 55 דרב הנליא - ולא חזרה. נשרפו

1 גשרפו יחשבם בעליה - שהרי קיטום במוטת, וכי תימא: לא מצו למימר הכי, דהא גבי
2 גירעוהו דהתניא קמיהו לא יזא חב הדיט מומר מוקדשו לאו מילתא הוא, וכיון דלענין
3 חודה לאו ברשות מוכר הוא - לענין דליקא נמי לאו ברשותיה קיימא. דהאי רובי הדיט
4 מוקמינן לא ברשות מוכר לדליקא - היינו טעמא: בהדיא גזאז קדימא ברשותיה:
5 אביתא - שמכרין לשלם ליה? קיימק
6 פלוני יוצא למיכר בבית דין, דשומא ארעא -
7 דימני, לפיכך כרזא דימני, ובהנה כלא
8 אכוראמ, מפני שבאי דימני נחין, מוכרין כלא
9 אביתא - לפי שאין פנאי. אמר להו - בר
10 דתומן, כי הויב דלישתקן מילת - וצורך
11 הדתומן אי שזא הוא נראה כארם חשוב. וכן
12 אמר - איני עשיר לעשות חילול הללו משלו,
13 ומשל יתומים הוא עושה, והם עשיר אמורים
14 אותו בני אדם הוה חכה הוא חכה, אבל עין אין
15 ארום אומרו, אי נמי דלא אמר לכל אדם שזא
16 עשור ראוי ליציאת הללו. והא קפסדי -
17 נכסי היתומים, שאינו מפרסם חקיקת בראי
18 להם, וקוצין אילנות, ומשום שבעה - דרמית
19 עליה לבסוף, לא ממנע מתולה, שהרי ההנהו
20 וזל, ותיק קעלמא הוא יעבר - בני בית דין,
21 כותב חכם הוא עושה שעה לית דין לקבל
22 בדריקן ולטרחה לפני יתומין, ואיני לאמנעי
23 מעיקרא מלקבל עליו, מילתא בעלמא הוא
24 יעברו לחדי - דברי אהבה ורעות היה
25 ביעוד, ולא גזאת אמתון כול כל
26 משנה השפסא - שהרשונו של חבר, כגון
27 הרומא, והרפעי - תרומה בחולין של חבר,
28 ומספרה, ואוסרו לורים, וערך למוכר לבתים
29 בול, והנפסד - יין חברו, בנמרא מפרש לת,
30 כשנוט פסור כי - בנמרא אמר טעמא, פסור -
31 מתשלומין, גמרא אמר - משכין בחד
32 לחובו לשם עבודה וזה, וכך היתה עבודתו,
33 מערב - אין נסך בין כשר של חברו, ואסור
34 בתנאה, קם ית ברביתא מיעה - לא מצו
35 למינעי במתנתין אמודי חייב בתשלומין -
36 דהא עבד עבודה וזה הנה, ומסקל, דאבנת -
37 על מנת לטולו.

היוני

1 דאתו למימר להו גשרפו יחשבם בעליה - הקשה בקנטרס: וכו' גשרפו - יחזור
2 בוק, במו בול ויש לומר: כיון ברשות ימני איקור, ומסכתא וברשותו נמי
3 גשרפו, ואם תאמר: לעיל דאמר: משוך פרי מיתמי איקור, הינו דבר ועילא, והדיי ברז
4 ימני - דא ערע הוא לבנידו, דאמרין ליה הולקין גשרפו יחשבם בעליה ויש לומר:
5 גדעשים הולקוזים שמידי שבו, כיון בדיקום
6 לאוכלם ולעשות בהם כל תפעם, כדאמרין
7 ב'דאמונין נבא מיעא פא. א: הולקין בל מניח
8 האתון לשטרות לית תמו אנא, ברליב - חייב
9 בחורה, פטור, מפני שזא כנושא שבר, אלאמא:
10 לברנא הוא כנושא שבר, והואיל ותנה - דרמה
11 לברנא פירש בקנטרס: לפיכך כרזא מיתמי
12 כר - ממנע דלשאר צורכי יתומים בני תרודה.
13 וקשה דבריק 'שום יתומים' (ערכין כ"א, ב)
14 פירש דאסו דאמר: אין נוקקין לבסי יתומין
15 אלא אם כן ברית ב', ממנתיחן דכסי היתומין
16 לוקמה לשאר צורכי יתומים בר מבנע חוב לכך
17 נראה דהכי כרזא מונות וקבדה דאשה ונות.
18 ולקבלתא אב שפטא דאן ממתים לקבד
19 את דמת עד דמשלמי ימני הברה
20 - אלא הא קא משמע לן: דאם לו לצורך קבורה
21 - מוכרין אב תרודה, ופירעק, הלכה באבא
22 שאול - אומר רבתי נמי: דכן חלבה, אף על גב
23 קדימין לן (עירובין כ"ב), ומשתת רבן אליעזר
24 כן יעקב קא גיק, וברייחא קתי נמי 'וכן הלכה'
25 כדבריו - אין למידין חלבה מפני תלמוד, וכן
26 מוכיח בדבריהם (בבביתא פ'א) מדוקי פלמתידי
27 דרבי שמעון ורבנן בפלוגתא דאבא שאול ורבנן,
28 רבי שמעון באבא שאול, ורבנן לישני הדיהם
29 רב שמעון כהלכתא, ואומר רבתי חייב דלא
30 מיתמינא אפטרופא לישני אלא דלא עיבד
31 כלום משלמו, אלא משחובע שלם פטר
32 דאפילו דואי פשע - פטור, כדאמרין בפרק
33 'ארביה תומסד' (בבא בטא ל"א), רבי 'שור'
34 של יתומים שנזנ, דבני מעיליתא דימני, דא
35 אמת מעיליתא דאפטרופא - ממנעי ולא עבדי,
36 ולכרי יסי רבתי דנצא נמי, דאמר: מעיליתא
37 דאפטרופוס - חרזין ונפרעין מיתומין לכל גרלי,
38 דרבי רב שלמה רב יוסף מורוהו דביא ראיא
39 דאפשעי חייב, דאמר ב'דפסדי' (בבא מציעא
40 כ"ב), ויא תורא דלא היה ליה כחי ושני ומה
41 נצמו ליה לאפטרופוס לית שלים - אמור אנא
42 לבקרא מסרתי, משמע, הא לאו הכי - חייב ולא
43 שרין 'ממנעי ולא עבדי' אלא דוק והם של
44 נתנו לו עיקר אלא כר ששלמו, ולא בשביל
45 רוח היתומין, אלא לתקנתא דשאר אינשי דלא
46 ליתוקי, אבל אפטרופא שתננה לעיל יתומים
47 - לא ממנע שפירא מן שמשלם בעשר לחבלי
48 עלמא, אי משום דעבד ליה דנצא נפשיה, אי
49 משום דנפיק עליה קלא דאיניש מתימא הוא.
50 וגבי שבתה דוקא פליגי, ומיהו, נראה דרואי אי
51 פשע - חיוב שלם לחבלי עלמא, אבל כל כמא
52 דלא ידעין אי נאכד כלום - אין ראוי להשבע
53 עד דבר אל בלא טענה, כדאמרין ב'ירושלמי דפירקין:
54 בתמא, אפילו כרזא באבא שאול בני איניש מיתן וזו
55 שאול, אפילו יסור ברבנן - אדם מברך עצמו מן השבעות, ואין מברך עצמו מן התשלומין, פירושו: רעה שלם כשיפשיע, ואינו רוצה שישיבעוהו בתום.
56 **מנסך** - לית ברביתא מיעה - ומנעם של ידא כל אדור ואדור ויחך ומטנא שדות של חברו - אין לחיבו, דמהאי טעמא לא מתייבין ליה טפי, אלא תימא הוא דוק ויכר, ואל תאמר
57 השלמתא נמי שאן כדאמרין בריש 'לא נעוה' (כתובות ל"ב), ומודה רבי נתנאי בן הקנה בנבב חלבו של חברו אבלי - שכבר נתייבין בנבב קר שזא לדיי איסור
58 חלבו ויש לומר: דבר שמואל דהגבהה צורך ניסוך היא טפי, דאי אפשר לניסוך בלא הגבהה, דאי בעי - נחין ואכל, והלבי מנעם חלבו בין הדדיא לזא
59 דאמר רבי אבין גבי שבת: קרין ומחילתא ארבע סלוק ארבע, וקר שיראם מילימי - פטור, דעיקרה צורך תרעה היא, משום דאי אפשר לתרעה בלא עיקרה, וקסבר שמואל ניסוך נמי דמה
60 לדרבי אבין, רבי ירמיה ורב דהבא סברי כאידך שניא דהתם, ומדלקין בן חרין קין גלונב חלבו, משום דווקא חין - אי בעי לדחורי לא מצו מחדר, הבא - מצו מחדר, וגבי ניסוך נמי דמצו
מחדר

1 דאתו למימר להו גשרפו יחשבם בעליה - הקשה בקנטרס: וכו' גשרפו - יחזור
2 בוק, במו בול ויש לומר: כיון ברשות ימני איקור, ומסכתא וברשותו נמי
3 גשרפו, ואם תאמר: לעיל דאמר: משוך פרי מיתמי איקור, הינו דבר ועילא, והדיי ברז
4 ימני - דא ערע הוא לבנידו, דאמרין ליה הולקין גשרפו יחשבם בעליה ויש לומר:
5 גדעשים הולקוזים שמידי שבו, כיון בדיקום
6 לאוכלם ולעשות בהם כל תפעם, כדאמרין
7 ב'דאמונין נבא מיעא פא. א: הולקין בל מניח
8 האתון לשטרות לית תמו אנא, ברליב - חייב
9 בחורה, פטור, מפני שזא כנושא שבר, אלאמא:
10 לברנא הוא כנושא שבר, והואיל ותנה - דרמה
11 לברנא פירש בקנטרס: לפיכך כרזא מיתמי
12 כר - ממנע דלשאר צורכי יתומים בני תרודה.
13 וקשה דבריק 'שום יתומים' (ערכין כ"א, ב)
14 פירש דאסו דאמר: אין נוקקין לבסי יתומין
15 אלא אם כן ברית ב', ממנתיחן דכסי היתומין
16 לוקמה לשאר צורכי יתומים בר מבנע חוב לכך
17 נראה דהכי כרזא מונות וקבדה דאשה ונות.
18 ולקבלתא אב שפטא דאן ממתים לקבד
19 את דמת עד דמשלמי ימני הברה
20 - אלא הא קא משמע לן: דאם לו לצורך קבורה
21 - מוכרין אב תרודה, ופירעק, הלכה באבא
22 שאול - אומר רבתי נמי: דכן חלבה, אף על גב
23 קדימין לן (עירובין כ"ב), ומשתת רבן אליעזר
24 כן יעקב קא גיק, וברייחא קתי נמי 'וכן הלכה'
25 כדבריו - אין למידין חלבה מפני תלמוד, וכן
26 מוכיח בדבריהם (בבביתא פ'א) מדוקי פלמתידי
27 דרבי שמעון ורבנן בפלוגתא דאבא שאול ורבנן,
28 רבי שמעון באבא שאול, ורבנן לישני הדיהם
29 רב שמעון כהלכתא, ואומר רבתי חייב דלא
30 מיתמינא אפטרופא לישני אלא דלא עיבד
31 כלום משלמו, אלא משחובע שלם פטר
32 דאפילו דואי פשע - פטור, כדאמרין בפרק
33 'ארביה תומסד' (בבא בטא ל"א), רבי 'שור'
34 של יתומים שנזנ, דבני מעיליתא דימני, דא
35 אמת מעיליתא דאפטרופא - ממנעי ולא עבדי,
36 ולכרי יסי רבתי דנצא נמי, דאמר: מעיליתא
37 דאפטרופוס - חרזין ונפרעין מיתומין לכל גרלי,
38 דרבי רב שלמה רב יוסף מורוהו דביא ראיא
39 דאפשעי חייב, דאמר ב'דפסדי' (בבא מציעא
40 כ"ב), ויא תורא דלא היה ליה כחי ושני ומה
41 נצמו ליה לאפטרופוס לית שלים - אמור אנא
42 לבקרא מסרתי, משמע, הא לאו הכי - חייב ולא
43 שרין 'ממנעי ולא עבדי' אלא דוק והם של
44 נתנו לו עיקר אלא כר ששלמו, ולא בשביל
45 רוח היתומין, אלא לתקנתא דשאר אינשי דלא
46 ליתוקי, אבל אפטרופא שתננה לעיל יתומים
47 - לא ממנע שפירא מן שמשלם בעשר לחבלי
48 עלמא, אי משום דעבד ליה דנצא נפשיה, אי
49 משום דנפיק עליה קלא דאיניש מתימא הוא.
50 וגבי שבתה דוקא פליגי, ומיהו, נראה דרואי אי
51 פשע - חיוב שלם לחבלי עלמא, אבל כל כמא
52 דלא ידעין אי נאכד כלום - אין ראוי להשבע
53 עד דבר אל בלא טענה, כדאמרין ב'ירושלמי דפירקין:
54 בתמא, אפילו כרזא באבא שאול בני איניש מיתן וזו
55 שאול, אפילו יסור ברבנן - אדם מברך עצמו מן השבעות, ואין מברך עצמו מן התשלומין, פירושו: רעה שלם כשיפשיע, ואינו רוצה שישיבעוהו בתום.
56 **מנסך** - לית ברביתא מיעה - ומנעם של ידא כל אדור ואדור ויחך ומטנא שדות של חברו - אין לחיבו, דמהאי טעמא לא מתייבין ליה טפי, אלא תימא הוא דוק ויכר, ואל תאמר
57 השלמתא נמי שאן כדאמרין בריש 'לא נעוה' (כתובות ל"ב), ומודה רבי נתנאי בן הקנה בנבב חלבו של חברו אבלי - שכבר נתייבין בנבב קר שזא לדיי איסור
58 חלבו ויש לומר: דבר שמואל דהגבהה צורך ניסוך היא טפי, דאי אפשר לניסוך בלא הגבהה, דאי בעי - נחין ואכל, והלבי מנעם חלבו בין הדדיא לזא
59 דאמר רבי אבין גבי שבת: קרין ומחילתא ארבע סלוק ארבע, וקר שיראם מילימי - פטור, דעיקרה צורך תרעה היא, משום דאי אפשר לתרעה בלא עיקרה, וקסבר שמואל ניסוך נמי דמה
60 לדרבי אבין, רבי ירמיה ורב דהבא סברי כאידך שניא דהתם, ומדלקין בן חרין קין גלונב חלבו, משום דווקא חין - אי בעי לדחורי לא מצו מחדר, הבא - מצו מחדר, וגבי ניסוך נמי דמצו
מחדר

גיטין. הדיקון - פרק חמישי דף נג עמוד א - מתוך מהדורת "אבן שראל - שטיינזולץ" (תוספות)

1 מהדר - חיוב. א.יני קסבר דאפשר לנסך כלא הגבהה, ולא דמי לעקרדה ודחזה דשבת. א.י. דאמר
2 אפשר דרבי ירמיה פליא אדריבי אבן. וכן משמע, דאמר ב'מורוה' (בבא קמא ע"ב) דאמר
3 ליה "רוק עיבותך לחצוי ותקני לי גיבותך" ופריך: ממיני לאורי חצוי קנה. ומתחייב
4 בנפשו לאו דעי עד דניחו ומשני: באומר "לא תקני לגיבותך עד שתחנה. ואזיבו דלא כרבי
5 אבין, ולרבי אבין לא צריך להחזיקו דמי, ועקריה
6 צורך תנחא דתי. וכן משמע בהדמול ב'הרא' (שם
7 ק"א) דאקמה. בראשונה היו אומרים: "הא אשטמא
8 והמורמעי, וחד לומר "א אשטמא" ומפשיט
9 מעיקרא סבור כרבי אבין, ולמסוף כרבי ירמיה.
10 ועוד יש לומר: דעסוף דשטמאל, אף על גב
11 דהגבהה פליא צורך דשטמאל הוא - אפילו הכי
12 פטור, כיון דאשעת ניסוך לא מדידיב דקיס ליה
13 דברכה מניה - אשעת תהמה מנייה. ומפשיט
14 על ידי שפ' לפריך, כמו תהמה ונמנמא. דכמו
15 דאם נסכו אתר אומר לו "ידי שלך לפריך" - ויבי
16 נמי כי ניסך ליה אידוי, אף על גב דמנסך ליה
17 בדידיב, כיון דקיס ליה בדרבה מניה. ורב סבר: כיון
18 דבשעת הגבהה לא שייך למימר דקיס ליה
19 דברכה מניה - ש' לדידיב מחמת הגבהה אבל מה
20 שיעשה בידיים אחרי כן, אף על גב דהיא שעתא
21 קיס לה בדרבה מניה.
22 **משום** דקא מפסדי ליה לגמרי - דף סוגיא כרבי
23 יצחק. ודאמר: דקיס ליה ניכר איז חזק.
24 דלחוקה וזהו לא לאיצטובי מפשיט.
25 **בראשונה** היו אומרים המטמא והמנסך -
26 ב'הדול' (שם) כתובה
27 אכפא, וזו אחת מסוגיות תוספות.
28 **שלא** ידע לא אתר ואתר בו - דקשה ורבי רבתי
29 אפרים: דאז נתנן בפרק "עד כמה" (בבבב)
30 כתבא, וזו לא דייק, טימא את התורו - מה עשעת
31 עשוי, וישלם מביתו. ואמאי? דאז שונג הוא ומתן
32 דמוקד ליה כרבי מאיר דדאן ריבא דרבי - דנא,
33 דלמקן קיס רבי מאיר שונג אטו סודי. אבל למאן
34 דלמקן פטור ברבנן, ובגנעו ביה שתי - קשה. לרבי
35 יוחנן אמאי חיביב? ומיהו, לחוקה אתר שפיר, ולא
36 שייך למפשיט. ורבי יצחק, דהתם פשיט
37 דקיס מהי ליה לטמנאותו ביה לחוקה דכרבי ודתי
38 כמו מידי דהבא. ואם תאמר: בשידור את הטמא
39 שעירבו בו פתיתו, לפטור לחוקה בדי שיעירבו
40 ויש לומר: דאז גינלות שחורו מביא שעתא אלא על
41 ידי לומר: הלכך בא יתיישב. **הני** עלה מפני
42 תיקון העולם - ברוב ספרים גיטין במתניתין.
43 הבהנים שפגלו במקדש, שונגין - פטורין, מדיין
44 דייבין. ורבי משום דמעשה ליה דרמשיט תיקון
45 העולם' דקטני בבירייתא - קאי אמריון דייבין,
46 דקטני למסוף. ויבי איתא בתוספתא ופרק
47 ששני ב'ראשונה היו אומרים: המטמא והמנסך,
48 חזר לומר. אף ארומעי, בשונג - פטור, מוד -
49 ייבי. מפני תיקון העולם. הבהנים שפגלו במקדש
50 שונגין - פטורין, מדיין - דייבין. מפני תיקון
51 העולם. וקשה תורמא דהמטמא והמנסך
52 והמנסך דקיס מהי הוה ליה למפריך? ורבי ראי
53 דלא גיטין ממנתי' שונגין פטורין, ובירייתא
54 דרבא - לאו היינו דתוספתא דהתם שדבאתי. רמשיט תיקון העולם' איראק קאי. ובתאי
55 גונא משני למקן (מ.ה.א) איתמאן גולה שלא נודעה לריבם. **העושה** מלאכה במי
56 ודמלאה וספדת חטאת - נמי עובר דומיא ד'עבד' דרשין, דעלה עליה ובר פסולה אף על גב
57 דתוספתא. ורבי נדחא ליה לבעלים. והוא חזין רבי עבד תבדו בדידים ונחא ליה לאתו
58 שטשה, ותחבריה נמי מערבי' מכל מקום.
59 **ברייני** אדם נמי ליידיב - ואם תאמר: חזיה צורח אתו פרוה של תבדו דפטור, כדאמר בפרק
60 שני בחומא (מ.ה.א) ודבולט קנאי' (בבא קמא ע"א), משום אהו דבולט שורו לא
61 לגבי מנחב קיימי. ופריך דהתם, חזיה ד'העושה מלאכה' - משמע דקא מלאכה דלא מניב
62 דחוקאי ומשני: דנקט מלאכה לרבותא. דאף על גב דלא מניב - מיידיב ברייתא שניא, ורוא
63

1 היינו **מדימע** - שטערב דהורו רבד האוסרו. ובזן דשמעין דקסדור רבנן - הוא דייק
2 דילפינן מניה למנסך, ולא אצטרך לתמיתיה. אבל השתא דמנסך ממש איצטרך
3 דלא יתימא קם ליה בדרבה מניה. ופטור. וקנאם וזמאן -
4 דבמודי דייב - קנאם הוא, דדוקו גיטא ניכר לא שמיה דייק. וקנאם קנאם לא ליפני
5 - דהא לאו ראי חזא. ודיכא ראינו - קנט.
6 דיכא דלא קנט - לא קנט, ולכחי אצטרך
7 מנסך. ולמאן דילף קנאם קנאם - היינו רב.
8 דאמר מנסך ממש, דאילו משרב - לא אצטרך.
9 דילפינן ממרמעי, אף על גב דקנאם הוא. אל תני
10 'דמתי', למא ליה לתינו חזא, וניפלא איך
11 מניה משום דקא מפסדי לת למפר - על גב חזאי
12 תו לאבילה. דאסור לרוב טומאה - מפני
13 פרושים, שאבולין וצולין משרדה, ומשום דעבד
14 אסורא - קסדור. פוסע - לא מפסדי לגמרי.
15 דהא חזי לכתביה, וחגי מניה כולל. משום
16 דשבת - דעבדי, ובמלתא דשבת - עבד
17 רבנן נתקנא, וז' היכי דלא נעבדי. כרבי ירמיה
18 - דמראגבהה קרייה. לפי ל' - כיון נתנן אידך
19 בתרתי דירשא - כל שכן מרמעי, דליכא למימר
20 דקיס ליה בדרבה מניה. מנסך - מפסדי לגמרי
21 פטורא. בראשונה צולין לפי ל' - על גב דמפסדי
22 ליה לגמרי לענן שהוא עצמו אתו יכול לאכול
23 'אבל חזי וזו ענין לחסקה. וא לא נאכל
24 בתמה. דאפילו מטמא אית תורמא - וזו לחסקה וא'
25 לבהמת כותן. מטמא איכא הפסד מרובה ולא
26 חזיתו תו לאבילה. שפיה תיקו - ובחוק לא
27 חילקה תורה כשואת בא בדי אדם עצמו, בג
28 שונג למידי, דראמתינן ב'החובל' (בבא קמא
29 פ"ג.) 'פצע חתח פצע' - ליה על גב השונג
30 כמדי. דייק שטני נידוי - כיון על דרמתינתן.
31 שלא משתו בשבועות ב'החובל' כבי שיעירבו -
32 שטימא אתו דרמעי. ודאי מדיחיה ליה - לא אתי
33 מודע ליה לבעלים ואכלי אסורא. לצעורא אף
34 מפני - דאי לאו להקניטי בא ולדחיקיה, למא
35 לו דעבד' הבהנים שפגלו - קרבות. ששטמא
36 דחוקס לאויהו מרם חזי לזמנא. ולא חזר
37 לבעלים מדיין - שיעירבו שפגלו בכך. חזיתן
38 - לשלם דמיהם לבעלים, שהיי צריכין לחביא
39 אחרים. ואי נמי נרבה הוא - קשה בעיניו שלא
40 הקריב קרבנו. שהיי לראבי דהיה דבמקס
41 מפני תיקון העולם - דקא סדוק דהיה דחבי
42 קאמר: חזיתן מפני תיקון העולם, שלא ירגילו
43 בכך. שונגין פטורין מפני תיקון העולם סימניא
44 ליה - דהא חיבתן מודי - ריבא דאורייתא
45 הוא. ותוקן העולם - אפטורין הוא דשיין
46 למינתי, כדי שיעירבו. חזא שונגין פטורין -
47 דמותרותין לאו היינו פטורין ב'הראשונה' ורבי
48 ואי נמי חגי - תיקון העולם לא אירשא קאי. מי
49 השתא - ופרה אדומה. וכן פרה עצמה
50 -נפסלת מבראה, דבתיב' (מבבב ט"ז) 'איש
51 לא עלה עליה שלי, ובמי חטאת חתיב'
52 דאמנשה לאו היינו פטורין ב'הראשונה' ורבי ראי חזא
53 לומר: שיתל אתי ושתא מלאכה ביה
54 אלא פשה. ומינן אתי במים - הלמוד לומר: 'למשמרת למי נדה', כלומר, שיהיו
55 משמורת לכך, ולא לרבי אתר. פטור מדיין אדם - שלם. ויבי בריני שמיס -
56 פורעתי לשדעי, שנתחוב לחפסית אתו. אלא - לרבך - למקום אופסת
57 הבהמות וקשורין, כמו 'בעלי מרובק' (מלאכי א.) ברי ישתת: לא את מהו. ורבי -
58 בחבואו עם השאר, דחשולמין מלאכה אעשה ידו, דאמר: לטובה הנכמתה, שתינן.
59 ופסולה ליה האי מחמת מחשבתה, שנתחוב אתו שדושה. ורמא בניוקן פטור,
60 דאמנשה לאו היינו פטורין ליה, דפשהה מחמת מחשבתה הוא. כדאמר (פסחים מ"ב) עבד
61 דמאי דעבד, ונדיחא ליה.

ששקל
דאזי רסתם שרייט לאו לגבי מנחב קיימי - לא עבד ליה אלא כדוק שאינו ניכר.

גיטין. הניקין - פרק חמישי דף נג עמוד ב - מתוך מהדורת "אבן שראל - (שטיינזולץ)" רש"י

1 דא דאס דעניה - רמלאה דבטק - משום פרה. אי נמי. אף על פי שפשע להסיח דעתו
2 ממת מלאכה אפילו בהו סבור מדין אום. **נולך** - הוא ומנמן מעליא בעי לשלמו -
3 תימה דרבי מתיא אבדא ומתמלא למטמא בידים. דניו דומטמא בידים חייב. ודא דנטמא
4 מנאלא - אומר - לו "דרי שלך לפניך". ודא דמתחיל ברמת הכירו באבניו א בנמלאכה -
5 חייב. ובהכחשה ממלא או פירות שדקיקו
6 מקצתם - אומר לו "דרי שלך לפניך". ודא
7 ועניו על בעק. ולא קצא בשנינו ביש לומר -
8 רבין דחוק שאינו ניכר שמה חזק - אם כן
9 חשיב ליה כאלו הוא ניכר. ואם כן אין לו שני
10 גדול מזה. וקצא הולך בשנינו. ורביך לשלם
11 במנון מעליא. ושמן כעין שול. ולא מיני אמר
12 ליה "דרי שלך לפניך". ואת חמריה דהינדול קטא!
13 (בבא קמא גרמ.) דרבי לאוקיין דף משנה דרגל
14 מנובע ונפסל כרבי עקיב. דאמר: החורו שומן
15 אתר שנברא דני - מזהו. וחדו רבה. דבלי עלמא
16 אמרין באיסורי הנאה "דרי שלך לפניך". דאם כן
17 לפעול בנזמא. אלא היה - ב"גמורין ג' -
18 של שור שלא בפניו קיטיליה. רבנן סברי: אין
19 גמורין שיל של שור אלא בפניו. דאמר ליה א:
20 אייתויהו תולד - היה מתיקנא ליה לאבנא.
21 השתא אסתפיהו לתוראי דבי מאן דלא מיציא
22 לאשתיהו ודא דתרייהו. משמע דרבי משום
23 דאפתיה בידים. וכן פירש בקונטרס בסוף פרק
24 "ארבעה הושעה" (שם ט"א). השתא אי חשיב
25 ליה חזק שאינו ניכר - אפילו תפסיה בידים
26 פטור. כדמוכח הבה. או חשיב חזק ניכר - אפילו
27 תפסיה בידים כן נולדו. ולא תפסיה בידים -
28 למה יפסדו ובי לא היה לו לשמור יבא יבא לדי
29 כין ועוד: אם השתפסוהו מנאלין פטור - גם כי
30 מתפסו בידים חזק פטור. ודסוף סוף אפילו לא היה
31 מתפסו - היו תופסיה אותו מאיליהם. ולא
32 תפסיהו העלמין כלום תפסיהו ודא
33 האסתפיה לתוראי - אפילו לא תפסיה
34 בידים. אלא כלומר: תסתחין גרמה להחסי
35 שלא שברוהו משום חזק ביד דין. ולרבנן. כין דאין
36 גמורין שיל של שור אלא בפניו - מה שנפסל ביד
37 ביד דין חזק חזק ניכר. לפי שדחוק ניכר זה
38 בשבטת שומר - חייב ואינו יכול לומר: "דרי שלך
39 לפניך". אבל לרבי עקיב - לא חשיב מה שנופל
40 חזק ביד דין חזק ניכר. כיון דאין נפסל על ידי
41 שנפל בידים. דאפילו לא נפל בידים - היו גמורין
42 דניו שלא בפניו. וכיון דחשיב חזק שאינו ניכר -
43 יכול לומר לו: דרי שלך לפניך. דאם במזמ שערב
44 עליו תפסו.

1 **ששקל ברוך משקלות - בשרה!** - לא קשיא: **הא גנפון,**
2 **הא כבנגרין.** - גנפון - מעשהו קא עביד פהו, ואי חזיק
3 שאינו ניכר שמה חזק, בדיני אדם נמי להתיב! אלא,
4 **אדרי ואודי כבנגרין,** ולא קשיא: **הא דאפסח דעמיה,** **הא**
5 **דלא אפסח דעמיה.** מתיב רב פפא: **גול מקובע ונפסל,**
6 **התרומה - ונממאות, תמיך - ועבר עליי תפסה,** **אומר**
7 **לו "דרי שלך לפניך,"** ואי אמרת חזק שאינו ניכר
8 **שמה חזק, האי גולן הוא, ממונא מעליא בעי שלומי!**
9 **תיבתא. לימא פתנאי: התמטמו, והמדומע, והמנפס,**
10 **אחד שונג ואחד מויד - חייב, דברי רבי מאיר; רבי**
11 **היהודה אומר: בשונג - פטור, במויד - חייב; מאי ליה**
12 **דחזק מופלגי, דמר סבר: חזק שאינו ניכר שמה**
13 **חזק, ומר סבר: לא שמה חזק! אמר רב נחמן בר**
14 **עזיק: דכולי עלמא - חזק שאינו ניכר לא שמה**
15 **חזק, והא קבמו שונג אפוי מויד קא מופלגי, דמר**
16 **סבר: קבמו שונג אפוי מויד, ומר סבר: לא קבמו שונג**
17 **אפוי מויד. ורמי דרבי מאיר אדרבי מאיר, ורמי דרבי**
18 **היהודה אדרבי היהודה; דתנאי: המכשל בשבת, בשונג**
19 **אבל - במויד - לא יאכל, דברי רבי מאיר; והיהודה**
20 **אומר: בשונג - יאכל למוצאי שבת, במויד - לא יאכל**
21 **עולמית; רבי יוחנן הסנדלר אומר: בשונג - יאכל**
22 **למוצאי שבת לאחרים ולא לו, במויד - לא יאכל**
23 **עולמית לא לו ולא לאחרים; קשיא דרבי מאיר אדרבי**
24 **מאיר, קשיא דרבי היהודה אדרבי היהודה! - דרבי מאיר**
25 **אדרבי מאיר לא קשיא, בי קנים - בדרבנן, בראורייתא**
26 **לא קנים. - והא מנפס דאורייתא הוא, וקא קנים!**
27 **משום חומרא ועבודה זרה קנס ליה. דרבי היהודה**
28 **אדרבי היהודה לא קשיא, כי לא קנים - בדרבנן,**
29 **בראורייתא - קנים. - והא מנפס דאורייתא, ולא קנים!**
30 **משום חומרא ועבודה זרה מיכיל ברבלי מצינה:**
31 **ורמי דרבי מאיר אדרבי מאיר בראורייתא; דתנאי:**
32 **המומע בשבת, בשונג - קנים, במויד - יעקר,**
33 **ובשביעית, בין בשונג בין במויד - יעקר, דברי רבי**
34 **מאיר; רבי היהודה אומר: בשביעית, בשונג - קנים,**
35 **במויד - יעקר, ולשבת, בין בשונג בין במויד - יעקר!**
36 **ולמעמידי, תקשה לך היא גנפה, מפיך לא דאורייתא**
37 **והא דאורייתא, מאי שנא שבת מצינה בשביעית?**
38 **אלא ההם פדקתני טעמיה: אמר רבי מאיר, מפני מה אני אומר: בשבת בשונג - קנים, במויד**
39 **יעקר, ובשביעית בין בשונג בין במויד - יעקר? מפני ששעראל מונין לשביעית,**

1 ששקל ברוך משקלות - שהיו תלויות בכף מאונים. והיה יודע משקלם ונתן בשר לשקלו
2 בכף שנית. ולא עבד ברוך מעשה בידיו. אלא בחכמתו מפסל. **דבא בנגון** -
3 כרפרישת. ומתניתא דמשמע פסולת - ששקל בגופן, ברוך דחזק לשקול בשר
4 במים. שיש חלל כלי שיש בו שנתות. ונתונים מים בראשונה. ונתונים מים במים על
5 שהמים עולים לרשום השני וכותבו כבר
6 ששקל בטרטא או שתי לטרטא תמיס עילים
7 ונועיקין ברתו דרשום. פתניתא דאבא תתיתא
8 - משמרתה. על ידי המשקל ששקל בדם
9 ונפסלו הדיסה הדעת. דלמשמרת למי נדה
10 כתיב. שצרכה שמור תמיד. ומידה. ביני אדם
11 לא מידה. אר דרמא בעלמא הוא. ודא דרבא
12 - ברלא אסו. ונפסל - שפסלו מלכות
13 נכסותא - מאליה. הרי שלך לפניך - ובלבר
14 שישלם לו אותו עצמו. ורמינא בה דחשיב את
15 הנהלא אשר גול (ויקרא ה) שדרי לא שנתה.
16 ואי שיה חזק - מכרי גיגול גולה ממדיניה
17 וקם וכו'. ורמינא, ורמינא ביה - דבר
18 חזק משלם ליה. ולא כמה שגול. רבי מאיר
19 סבר שיה חזק - הלכך, אף חזק חייב
20 דאבירי לבב קטא מרב פדעת חזק צעני.
21 לא שיה חזק - ובמודי הוא מדחייב. משום
22 קטא. רבי מאיר חזק קניס שונג אפוי מויד - ואף על
23 גב דמודי נפיה קנסא הוא. **בשונג אבל -** הוא
24 עצמו. אף שבת. בשונג אבל - הוא עצמו.
25 למוצאי שבת - לאמר שהתחיל בברו שיעשו.
26 אבל שבת - לא. דקניס שונג אפוי מויד. דברבי
27 יוחנן הסנדלר גרס יאכל. דרבי יוחנן סבר מעשה
28 קטא אסורין באבילה. ולפיה לא מקראי בבבא
29 קטא (א"א). ובכתובות (ל"א). **מטמא ודומע -**
30 איסורא אדרביה הוא. כיון דלא שמה חזק - אין
31 כאן איסורא דאורייתא. ודברי סופרים עריכין
32 חזוק. הלכך קניס אף השונג. ולא בא שיה שבת
33 דאורייתא דאורייתא הוא. ולא שבת דעברי
34 עלה. הלכך לא קניס. משום חומרא ועבודה זרה
35 ודחוקין בין ואיסור - קניס ועבר ליה
36 חזוק. ורבי יוחנן - באיסור דאורייתא. משום
37 דעבר איסור חמור - קניס. ולדחוקין. אבל
38 בדרבנן. דקול - לא קניס את השונג. משום
39 חומרא ועבודה זרה כולה שניה - ולא צריך
40 דחוקין. ורבי - דאורייתא דאורייתא. הב
41 חזק בשבת דאורייתא דלא קניס. וגבי שביעית
42 קתני: בין בשונג בין במויד - יעקר. והוא חזק
43 נמי דלרבי היהודה קשיא. אלא משום דתנא קטא
44 רבי מאיר הוא. נקט ליה. ומסקנא אליבא
45 דהורווינו מתנין עלה. בין עונין ישראל לשביעית
46 - ישראל מתנין שנת שביעית. ולרבי
47 שצריכין למנות שנות תעניתה לעילה ולרביעי.
48 ששינוא מאיסור עילה המתקלח אותו ברביעית
49 - דהוא מונה השנים למפער. ויודע עשה
50 בשביעית. ואחי למשרי טעיה בשביעית.
51 ואין

1 - שחיתו כשידה. ומוקף לה כרבי יהודה. ופריך. ונוקמה במויד וברבי מאיר. לו וקתני שבת דומיא דיום הפגורים. דאסור בו ביום בין לו בין לאחרים. והני גמי: ושחיתו כשדה - לא שנה לו
2 לא שנה לאחרים. דברמינן יודע על ידי יוחנן הסנדלר. ובמודי קאמר רבי יהודה. לא יאכל לשלמי - חייב הוא. אלא אחרים - יאכלו במוצאי שבת. דאי רבי הוא בין יוחנן סנדלר. קאמר. רבי
3 יוחנן הסנדלר - אם כן דאין קטא (א"א). ופריך יאמו נעמי' (מכותב ל"א). דפסיר רבנן טבח משלמי. ארבעת חומשי. ומרש דסדרי ליה כרבי יוחנן הסנדלר. ואמר:
4 מעשה שבת אסורין. והיא שחיתה שאינה ראויה - אנואי מוקף לה כרבי יוחנן הסנדלר. טפי מרבי יהודה: והיה נמי מעשה שבת אסוריהו ועוד: דבעי מאי טעמא דרבי יוחנן הסנדלר. ולא
5 בעי מאי טעמא דרבי יהודה. כללא מלמלתא: מויד דרבי מאיר - שונג דרבי יהודה. מויד דרבי יהודה - שונג דרבי יוחנן הסנדלר. **בראורייתא** - קניס - ואם תאמר: הוא מתניתין רבי יהודה
6 דא. וקתני: כתיבם שפלו במקדש ושונגן פטורין ויש לומר: דאי קטין ליה שונגן - מנעט ולא עבד.

1 **ששקל ברוך משקלות - בשרה!** - לא קשיא: **הא גנפון,**
2 **הא כבנגרין.** - גנפון - מעשהו קא עביד פהו, ואי חזיק
3 שאינו ניכר שמה חזק, בדיני אדם נמי להתיב! אלא,
4 **אדרי ואודי כבנגרין,** ולא קשיא: **הא דאפסח דעמיה,** **הא**
5 **דלא אפסח דעמיה.** מתיב רב פפא: **גול מקובע ונפסל,**
6 **התרומה - ונממאות, תמיך - ועבר עליי תפסה,** **אומר**
7 **לו "דרי שלך לפניך,"** ואי אמרת חזק שאינו ניכר
8 **שמה חזק, האי גולן הוא, ממונא מעליא בעי שלומי!**
9 **תיבתא. לימא פתנאי: התמטמו, והמדומע, והמנפס,**
10 **אחד שונג ואחד מויד - חייב, דברי רבי מאיר; רבי**
11 **היהודה אומר: בשונג - פטור, במויד - חייב; מאי ליה**
12 **דחזק מופלגי, דמר סבר: חזק שאינו ניכר שמה**
13 **חזק, ומר סבר: לא שמה חזק! אמר רב נחמן בר**
14 **עזיק: דכולי עלמא - חזק שאינו ניכר לא שמה**
15 **חזק, והא קבמו שונג אפוי מויד קא מופלגי, דמר**
16 **סבר: קבמו שונג אפוי מויד, ומר סבר: לא קבמו שונג**
17 **אפוי מויד. ורמי דרבי מאיר אדרבי מאיר, ורמי דרבי**
18 **היהודה אדרבי היהודה; דתנאי: המכשל בשבת, בשונג**
19 **אבל - במויד - לא יאכל, דברי רבי מאיר; והיהודה**
20 **אומר: בשונג - יאכל למוצאי שבת, במויד - לא יאכל**
21 **עולמית; רבי יוחנן הסנדלר אומר: בשונג - יאכל**
22 **למוצאי שבת לאחרים ולא לו, במויד - לא יאכל**
23 **עולמית לא לו ולא לאחרים; קשיא דרבי מאיר אדרבי**
24 **מאיר, קשיא דרבי היהודה אדרבי היהודה! - דרבי מאיר**
25 **אדרבי מאיר לא קשיא, בי קנים - בדרבנן, בראורייתא**
26 **לא קנים. - והא מנפס דאורייתא הוא, וקא קנים!**
27 **משום חומרא ועבודה זרה קנס ליה. דרבי היהודה**
28 **אדרבי היהודה לא קשיא, כי לא קנים - בדרבנן,**
29 **בראורייתא - קנים. - והא מנפס דאורייתא, ולא קנים!**
30 **משום חומרא ועבודה זרה מיכיל ברבלי מצינה:**
31 **ורמי דרבי מאיר אדרבי מאיר בראורייתא; דתנאי:**
32 **המומע בשבת, בשונג - קנים, במויד - יעקר,**
33 **ובשביעית, בין בשונג בין במויד - יעקר, דברי רבי**
34 **מאיר; רבי היהודה אומר: בשביעית, בשונג - קנים,**
35 **במויד - יעקר, ולשבת, בין בשונג בין במויד - יעקר!**
36 **ולמעמידי, תקשה לך היא גנפה, מפיך לא דאורייתא**
37 **והא דאורייתא, מאי שנא שבת מצינה בשביעית?**
38 **אלא ההם פדקתני טעמיה: אמר רבי מאיר, מפני מה אני אומר: בשבת בשונג - קנים, במויד**
39 **יעקר, ובשביעית בין בשונג בין במויד - יעקר? מפני ששעראל מונין לשביעית,**

1 וקושלם

[דף י"ז ע"א]

לְעוֹר בְּעֵי: סָאָה תְרוּמָה שְׁנַפְלָה לְתוֹךְ הַכָּרִי. וְאָמַר: "תְּרוּמוֹת הַכָּרִי הֵזֶה בְּתוֹכוֹ". מָקוֹם שְׁנַפְלָה אוֹתָהּ סָאָה שֶׁם נִסְתַּיְמָה תְרוּמָה שֶׁל הַכָּרִי?

אָמַר: "תְּרוּמוֹת הַכָּרִי הֵזֶה בְּצַפּוֹנוֹ" – מִחֻצּוֹ וְלְצַפּוֹן מְדַמְעֵי; דְּכָרִי רַבִּי. וְנִסְבַּ פְּלָגָא. וְהַכְּמִים אוֹמְרִים: עוֹשֶׂה אוֹתָהּ כְּמִין כִּי חָד מִן אֶרְבָּעָה. רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמַר: נוֹטֵל תְּרוּמָתוֹ מִצַּפּוֹן צַפּוֹנוֹ, חָד מִן תּוֹמְנֵיִיא.

תְּרוּמוֹת שְׁנֵי כְּרִיִּים בְּאַחַת מַהוּ? רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: קָדְשׁוֹ מְדוּמְעִין. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ אוֹמַר: לֹא קָדְשׁוֹ מְדוּמְעִין.

אָמַר רַבִּי הוֹשִׁיעִיא בְּרַבִּי שְׁמַאי: הָיוּ לְפָנָיו שְׁתֵּי סְאִין וּכְרִי אֶחָד, וְאָמַר: "אֶחָד מִן הַסְּאִוֹת הִלְלוּ עֲשׂוּיָה תְרוּמָה עַל הַכָּרִי הַזֶּה – קָדְשָׁם וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזָה הוּא.

הָיוּ לְפָנָיו שְׁנֵי כְּרִיִּים וְסָאָה אַחַת, וְאָמַר: "הָרִי זֶה תְרוּמָה עַל אֶחָד מִן הַכְּרִיִּים הִלְלוּ" – נִיתְקַן, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיזָהוּ.

רַבִּי חֲמַא בַּר עֲזֻקָּבָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בַר חֲנִינָא: מִן מַה שְׁעוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה, אַתָּה יוֹדֵעַ מַה שְׁעִישָׂה עֲשׂוּי. רַבִּי חֲמַא בַּר עֲזֻקָּבָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי חֲנִינָא אָמַר: לֹאֲקָה. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: מִתִּיבִין קוּמִי רַבִּי יוֹחָנָן: מַה? עוֹבֵר לֹאֲקָה אוֹ אֵינוֹ לֹאֲקָה? וְשָׁתִיק. אַתָּה רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֶחָא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: אֵינוֹ לֹאֲקָה.

מַה מְקִיִּים רַבִּי יוֹחָנָן מִלְּאֲתָד וְדַמְעָד לֹא תֵאָחֵר? פֶּתַר לָהּ בְּכִיעוּר. אֵימַת הוּא עוֹבֵר? רַבִּי חֵיִיא בַּר בָּא אָמַר: מִתְחִילָה. רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק אָמַר: בְּסוֹף. מַה נֶּפֶק מִבִּינֵיהוֹן? לְסִירוּף הַכָּרִי נֶפֶק מִבִּינֵיהוֹן. עַל דְּעַתִּיָּה דְרַבִּי חֵיִיא בַּר וּוּא – עוֹבֵר. עַל דְּעַתִּיָּה דְרַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק – אֵינוֹ עוֹבֵר.

[דף י"ז ע"ב] רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֲבָא בְּעֵי: מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן שְׁהַקְדִּימוֹ בְּשִׁיבְלִין עוֹבֵר? אוֹ אֵינוֹ עוֹבֵר אֶלָּא עַל סָדָר?

תְּנִיזִין קוּמִי דְרַבִּי אַבּוּהוּ: תְרוּמָה – אֵינָהּ מַעֲפֶכֶת אֶת הַבִּיבּוּרִים. אָמַר לֹזֵן: דְּאֲבָא פְּנִימוֹן חֵיִיא. רַבִּי יוֹסִי בְּעֵי: הֵידְאָ דְאֲבָא פְּנִימוֹן? אָמַר לִיה רַבִּי מְנָא: שְׁמַעִית אֲבָא תְנִי: בִּיבּוּרִים בִּימִינוֹ וְתְרוּמָה בְּשְׂמאלוֹ. אֵית תְּנִי תְנִי: עוֹבֵר. אֵית תְּנִי תְנִי: אֵינוֹ עוֹבֵר. מֵאן דְּמַר עוֹבֵר – רַבְּנָן. מֵאן דְּמַר אֵינוֹ עוֹבֵר – אֲבָא פְּנִימוֹן.

הַלְכָה ד' מִתְנִי הַמִּתְבָּוִין לֹמַר "תְרוּמָה" וְאָמַר "מַעֲשֵׂר". "מַעֲשֵׂר" וְאָמַר "תְרוּמָה". "עוֹלָה" וְאָמַר "שְׁלָמִים". "שְׁלָמִים" וְאָמַר "עוֹלָה". "שְׂאִינִי נִכְנָס לְבֵית זֶה" וְאָמַר "לֹזֵחַ". "שְׂאִינִי נִהְנֶה לֹזֵחַ" וְאָמַר "לֹזֵחַ" – לֹא אָמַר כְּלוּם עַד שִׁיחַא פִּיו וְלָבוֹ שׁוּוִין.

גמרא תַּמָּן תַּנְיִנן: בֵּית שְׁמוּאֵי אוֹמְרִים: הַקֹּדֶשׁ טְעוֹת – הַקֹּדֶשׁ. וְאָמַר רַבִּי יְרֵמְיָהּ: כָּא לֹאמַר הוֹלִין וְאָמַר עוֹלָה – קֹדֶשֶׁה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: בְּמִתְבּוּיִן לְהַקְדִּישׁ אֲנִי קַיִימִין, אֲלָא שְׁמַעְהָ מִחֻמַּת דְּבַר אַחֵר. וְהָדָא מִתְנִיתָא מַה הִיא? עַל דַּעֲתִיחָ דְרַבִּי יְרֵמְיָהּ – בְּמַחְלֻקְתָּהּ. וְעַל דַּעֲתִיחָ דְרַבִּי יוֹסִי – דְבַרֵּי הַכֹּל. תַּנִּי: **בְּשִׁפְתֵימָּי** (ויקרא ה' ד) – וְלֹא בְּלֵב. יְכוּל שְׂאֲנִי מוֹצִיא אֶת הַגּוֹמֵר בְּלֵב? תְּלֻמוֹד לֹאמַר: **לְבַטָּא**.

וְשִׁמוּאֵל אָמַר: הַגּוֹמֵר בְּלֵב? – אִינוּ הָיִיב עַד שְׂיֻצִיא בְּשִׁפְתָיו. וְהַתַּנִּי: **כָּל נְדִיב לֵב** – זֶה הַגּוֹמֵר בְּלֵב. אַתָּה אָמַר זֶה הַגּוֹמֵר בְּלֵב, אוֹ אִינוּ אֲלָא מוֹצִיא בְּשִׁפְתָיו? כְּשֶׁהוּא אָמַר: **מוֹצֵא שְׁפָתָיִךְ תִּשְׁמָר** – הָרִי מוֹצִיא בְּשִׁפְתָיו אָמַר. הָא מַה אֲנִי מְקַיִים **כָּל נְדִיב לֵב**? זֶה הַגּוֹמֵר בְּלֵב! מַה דְאָמַר שְׁמוּאֵל – לְקַרְבָּן.

הַלְכָה ה' מִתַּנִּי הַנִּכְרִי וְהַכּוֹתֵי – תְרוּמָתָן תְּרוּמָה, וּמַעֲשֵׂרוֹתֵיחֶן מַעֲשֵׂר. וְהַקֹּדֶשִׁיחֶן הַקֹּדֶשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִין לְנִכְרֵי כְּרַם רַבְעִי. וְהַכֹּמִים אוֹמְרִים: יֵשׁ לוֹ. תְרוּמַת הַנִּכְרֵי – מְדַמְעַת וְהִיבִין עֲלֶיהָ הַכֹּמֵשׁ. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹמֵר.

[דף י"ח ע"א]

גמרא הוֹצִיא לְהֵן תְּרוּמָה מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ – נוֹהֲגִין בָּהּ בְּטָבֵל וּבְתְרוּמָה גְדוּלָה; דְבַרֵּי רַבִּי. רַבִּין שְׁמַעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: הָרִי זֶה תְרוּמָה וְדָא.

הוֹצִיא לְהֵן מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ – נוֹהֲגִין בּוֹ בְּטָבֵל וּבְמַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן; דְבַרֵּי רַבִּי. רַבִּין שְׁמַעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: אִינוּ צְרִיךְ לְהַפְרִישׁ אֲלָא מַעֲשֵׂר רֵאשׁוֹן בְּלֵבֵד.

הוֹצִיא לְהֵן מַעֲשֵׂר שְׁנִי מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ, נוֹהֲגִין בּוֹ בְּטָבֵל וּבְמַעֲשֵׂר שְׁנִי; דְבַרֵּי רַבִּי. רַבִּין שְׁמַעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: אִינוּ צְרִיךְ לְהַפְרִישׁ אֲלָא מַעֲשֵׂר שְׁנִי בְּלֵבֵד. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן, רַבִּי חֲשִׁישׁ שְׁמָא הַפְּרִישׁ מִמִּין עַל שְׂאִינוּ מִינוּ. וְרַבִּין שְׁמַעוֹן בְּן גַּמְלִיאֵל חֲשִׁישׁ שְׁמָא הַקְּדִים.

תְרוּמַת הַנִּכְרֵי – מְדַמְעַת וְהִיבִין עֲלֶיהָ הַכֹּמֵשׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹמֵר. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: אֲמַרְהָ קוּמִי רַבִּי אַבְוָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹהָנָן; מַה פְּלִיגִין? בְּתְרוּמַת גִּרְנֵו. אֲבָל גּוֹי שְׁלָקָה מִפְּרוֹת יִשְׂרָאֵל – אַף רַבִּי שְׁמַעוֹן מוֹדֵה. אָמַר לִיה רַבִּי אַבְוָהוּ בְּשֵׁם רַבִּי יוֹהָנָן; הִיא הַמַּחְלֻקְתָּהּ.

וּקְשָׁיָא עַל דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, פּוֹמֵר טַבְלוֹ דְבַר תּוֹרָה, וְאֵת אָמַר הֲכֵן? וְכִי קֹדְשִׁים אִינְהוּ תּוֹרָה? וְרַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹמֵר! וְתַנְיִנן תַּמָּן: קֹדְשֵׁי גוֹיִם – אִין חֵיבִים עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פִּיגּוּל וְנֹתֵר וְטָמֵא, הַשּׁוֹחֲטֵן בְּחוּץ – פְּטוּר; דְבַרֵּי רַבִּי שְׁמַעוֹן. וְרַבִּי יוֹסִי פּוֹמֵר. הוּוּן כְּעִי מִימֵר: מַה פְּלִיגִין? בְּחוּמֵשׁ. הָא בְּדִמּוּעַ – לֹא. אֲשַׁכַּח תַּנִּי: הִיא הָדָא, הִיא הָדָא.

הַדְרִין עֲלֵךְ הַתּוֹרָם קִישׁוֹת

פֶּרֶק רְבִיעִי

הַלְכָה א' מִתְנִי' הַמִּפְרִישׁ מִקְצַת תְּרוּמָה וּמַעֲשָׂרוֹת – מוֹצִיא מִמֶּנּוּ תְּרוּמָה עָלָיו. אֲבָל לֹא לְמָקוֹם אַחֵר. רַבִּי מֵאִיר אָמַר: אִם מוֹצִיא הוּא לְמָקוֹם אַחֵר תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת.

גְּמָרָא הַמִּפְרִישׁ מִקְצַת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת. מִתְנִיתָא – בְּשֵׁהֲפָרִישׁ, וְדַעְתּוֹ לְהַפְרִישׁ. רַבִּי שְׁמוּאֵל [דף י"ח ע"ב] בְּשֵׁם רַבִּי זְעִירָא: מִתְנִיתָא – בְּסֵתָם. אָמַר רַבִּי מְנָא קוּמִי רַבִּי יוֹדָן, מַה? וּפְלִיגָא? אָמַר לִיהִ: סֵתָמָא בְּשֵׁהֲפָרִישׁ וְדַעְתּוֹ לְהַפְרִישׁ.

מַה בֵּין מוֹצִיא מִמֶּנּוּ עָלָיו, לְמוֹצִיא מִמֶּנּוּ לְמָקוֹם אַחֵר? בְּשַׁעֲרָה שֶׁהוּא מוֹצִיא מִמֶּנּוּ עָלָיו – כָּל הַטָּבֵל עָלָה בְּיָדוֹ. וּבְשַׁעֲרָה שֶׁהוּא מוֹצִיא מִמֶּנּוּ לְמָקוֹם אַחֵר – מִזְּהָ וּמִזְּהָ עָלָה בְּיָדוֹ.

וְקִשְׂיָא, נִטְלָ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ עָלָיו – כָּל הַטָּבֵל עָלָה בְּיָדוֹ. וְנִמְלָךְ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ עַל מָקוֹם אַחֵר – מִזְּהָ וּמִזְּהָ עָלָה בְּיָדוֹ? נִטְלָ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ עַל מָקוֹם אַחֵר – מִזְּהָ וּמִזְּהָ עָלָה בְּיָדוֹ. וְנִמְלָךְ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ עָלָיו – כָּל הַטָּבֵל עָלָה בְּיָדוֹ?

פִּיחַת – כָּל הַטָּבֵל עָלָה בְּיָדוֹ. הוֹסִיף – מִזְּהָ וּמִזְּהָ עָלָה בְּיָדוֹ? אִם בְּפוּעָה בָּן. הֵיךְ סָבוּר שֶׁהוּא חַיִּיב שְׁתֵּי סְאִין, וְאִינוּ חַיִּיב אֶלָּא אַחַת.

רַבִּי אִימִי בְּשֵׁם רִישׁ לְקִישׁ: אוֹתָהּ הִפָּאָה שֶׁהוּא מוֹסִיף – עוֹשֶׂה אוֹתָהּ תְּרוּמָה עַל מָקוֹם אַחֵר. וְהִתְנַיִנוּ: אֲבָל לֹא עַל מָקוֹם אַחֵר! תִּיפְתָּר, בְּמַרְבָּה בְּתְרוּמָה. נִיחָא בְּמַרְבָּה בְּתְרוּמָה. וּבְמַעֲשָׂרוֹת! לֹא תִנִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ מַעֲשָׂרוֹת?

[דף י"ט ע"א]

אֶלָּא טַעְמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ, מִפְּיֹן דּוּ אָמַר: כָּל הַטָּבֵל עָלָה בְּיָדוֹ, מַה בֵּין מוֹצִיא מִמֶּנּוּ עָלָיו, מַה בֵּין מוֹצִיא מִמֶּנּוּ לְמָקוֹם אַחֵר! מִי בְּדוֹן? בְּשֵׁנְתָקָן רֹבּוּ שֶׁל כְּרִי.

לֹא נִתְקַן רֹבּוּ שֶׁל כְּרִי – פְּלֹגְתָא דְהִזְקִיָּה וְרַבִּי יוֹחֲנָן. דְּאָמַר רִישׁ לְקִישׁ בְּשֵׁם הִזְקִיָּה: טָבֵל – בְּטֵל כְּרֹב, וְרַבִּי יוֹחֲנָן אָמַר: אִין הַטָּבֵל בְּטֵל כְּרֹב. מִפְּיֹן שְׁנַתֵּן דַּעְתּוֹ לְהַפְרִישׁ – נִסְתַּיְימָה כָּל הַיִּטָּה וְחִיטָּה בְּמִקוּמָה.

וְאִית דְּבַעֲי מִימַר כְּהֵדָא דְתִנִּי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. דְּתִנִּי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב: אִינוּ מוֹצִיא לֹא עָלָיו וְלֹא עַל מָקוֹם אַחֵר. עַד בְּדוֹן לֹא נִתְקַן רֹבּוּהָ שֶׁל כְּרִי. נִתְקַן רֹבּוּהָ שֶׁל כְּרִי וַיִּיבָא כְּהֵדָא הָיוּ לְפָנָיו שְׁנֵי כְּרִיִּים, אַחַת הַפְרִישׁ מִמֶּנּוּ מִקְצַת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, וְאַחַת הַפְרִישׁ מִמֶּנּוּ מִקְצַת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, מַה שִׁיתְרוּם מִזְּהָ עַל זֶה? תְּלִמִּידוֹ דְרַבִּי חֵיִיא רֹבָא שְׁאֵלָן לְרַבִּי חֵיִיא רֹבָא, אָמַר לוֹן:

הַכֹּסִיל חֹבֵק אֶת יָדָיו וְאוֹכֵל אֶת בֶּשָׂרוֹ. רַבִּי לְעֹזַר בְּשֵׁם רַבִּי חֵיִיא רַבָּה: אֵין תּוֹרְמִין וְלֹא מְעַשְׂרִין מִזֶּה עַל זֶה.

הַלֵּכָה ב' מִתְנִי' מִי שֶׁהָיוּ פִירוֹתָיו בַּמְּגוּרָה, וְנָתַן סָאָה לְכֵן לְוִי וְסָאָה לְעֵנִי – מִפְּרִישׁ עַד שְׁמוֹנֶת סָאִין וְאוֹכְלֵנָּה; דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְהַכְּמִים אוֹמְרִים: אֵינִי מִפְּרִישׁ אֲלֵא לְפִי הַשְּׁבוּן.
גַּמְרָא רַבִּי לְעֹזַר בְּשֵׁם רַבִּי הוֹשֻׁעִיָּה: עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּפוֹעֵל שְׂאִינוֹ מֵאָמִין לְכַעַל הַבֵּית.

[דף י"ט ע"ב]

פְּשִׁיטָא הֵדָא מִילְתָּא: נִשְׂרְפוּ הַפִּירוֹת – הַתְּרוּמָה בְּמִילָה. נִשְׂרְפָה הַתְּרוּמָה, לְכַשְׂיֵאָכְלוּ הַפִּירוֹת – קָדְשָׁה הַתְּרוּמָה לְמִפְרָע.

הַלֵּכָה ג' מִתְנִי' שִׁיעוּר תְּרוּמָה: עֵיז וְפָה – אֶחָד מֵאַרְבָּעִים. בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: אֶחָד מִשְׁלָשִׁים. וְהַבִּינּוֹנִית – אֶחָד מִחֲמִשִּׁים. וְהִרְעָה – אֶחָד מִשְׁשִׁים.

תָּרַם וְעָלָה בְּיָדוֹ אֶחָד מִשְׁשִׁים – תְּרוּמָה וְאֵינוֹ צָרִיד [לְהוֹסִיף] לְתָרוּם. חוֹר וְהוֹסִיף – תֵּיב בַּמְעַשְׂרוֹת. עָלָה בְּיָדוֹ מִשְׁשִׁים וְאֶחָד – תְּרוּמָה, וְיִחְזוֹר וְיִתְרוֹם כְּמוֹ שֶׁהוּא לְמוּד, בַּמִּידָה בַּמְשָׁקֶל וּבַמִּנְיָן. רַבִּי יְהוּדָא אוֹמֵר: אִם שָׁלָא מִן הַמוֹקֵף.

גַּמְרָא כְּתִיב (יחזקאל מה יג): **שְׁשִׁית הָאִיפָה מִחֲמַר הַחֲטִים וְשִׁשִּׁיתָם הָאִיפָה מִחֲמַר הַשְּׁעִרִים.** יְכוּל תּוֹרֵם הִיטִים אֶחָד מִשְׁשִׁים וְשְׁעוּרִים אֶחָד מִשְׁלָשִׁים? תְּלִמּוּד לֹמַר (שם מד, ל): **וְכָל תְּרוּמָתָה.** שִׁיחִיו כָּל הַתְּרוּמוֹת שְׁוֹת.

שְׁמוּאֵל אָמַר: תֵּן שְׁשִׁית עַל שְׁשִׁיתָם, וְנִמְצָא תּוֹרֵם אֶחָד מֵאַרְבָּעִים.

בִּינּוֹנִית אֶחָד מִחֲמִשִּׁים. אָמַר רַבִּי לְוִי: כְּתִיב (במדבר לא ל): **וּמִמַּחְצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח אֶחָד אֲחוֹז מִן הַחֲמִשִּׁים.** כָּל שְׂאֵתָה אֲחוֹז מִמְּקוֹם אַחֵר – הָרִי הוּא כְּנֶה. מִה זֶה – אֶחָד מִן הַחֲמִשִּׁים, אִם מִה שְׂאֵתָה אֲחוֹז מִמְּקוֹם אַחֵר – הָרִי הוּא כְּנֶה.

וְהִרְעָה אֶחָד מִשְׁשִׁים. דְּכִתִּיב: **שְׁשִׁית הָאִיפָה מִחֲמַר הַחֲטִים.**

[דף כ' ע"א]

בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: מִשְׁלָשִׁים. וְשִׁשִּׁיתָם הָאִיפָה מִחֲמַר הַשְּׁעִרִים. בִּינּוֹנִית מֵאַרְבָּעִים, מִן הֵדָא דְשְׁמוּאֵל.

וְהִרְעָה מִחֲמִשִּׁים. מִן הֵדָא דְרַבִּי לְוִי. דְּאָמַר רַבִּי לְוִי בַר הִינָּא: כָּל הַמוֹצִיא מִעַשְׂרוֹתָיו כְּתִקְנָן – אֵינוֹ מִפְּסִיד כְּלוּם. מִה מְעַמָּא? וְעִשִּׂירַת הַחֲמַר יְהִיָּה הָאִיפָה מִן הַחֲמַר יְהִיָּה מִתְּכַנְתָּו.

לֹא צוֹרֵכָה דְלָא, כְּמָה דְנָן אֲמָרִין: תָּרַם וְעֵלָה בְיָדוֹ אֶחָד מִחֻמְשִׁים (מִשְׁשִׁים) – תְּרוּמָה וְאִין צָרִיךְ לְתַרוּם, בְּן בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים: תָּרַם וְעֵלָה בְיָדוֹ אֶחָד מִחֻמְשִׁים – תְּרוּמָה וְאִין צָרִיךְ לְתַרוּם.

אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָא בַר אִיסִי: לֹא תִגֵּי בַר קַפְרָא, אֲלֵא תָרַם וְעֵלָה בְיָדוֹ מִחֻמְשִׁים וְעַד שְׁשִׁים – תְּרוּמָה וְאִין צָרִיךְ לְתַרוּם.

רַבִּי אִיסִי בְשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: בְּמִתְבּוּיִין לְפִטּוֹר אֶת כְּרִיֹו. אֲבָל אִם אִינוּ מִתְבּוּיִין לְפִטּוֹר אֶת כְּרִיֹו – אֲפִילוּ אֶחָד עַל אֶחָד.

כִּהְנָא אָמַר: כְּמוֹת שֶׁהוּא לְמוֹד. רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: אֲפִילוּ אֶחָד עַל אֶחָד. וְהִתְנַיֵּן: כְּמוֹת שֶׁהוּא לְמוֹד! שְׁלֵא לְפָחוֹת.

אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב: כְּמוֹת שֶׁהוּא לְמוֹד – בַּמּוֹדָה, אִם נִתְבּוּיִן לְהוֹסִיף – אֲפִילוּ בַּמּוֹדָה.

רַבִּי יוֹנָה אָמַר: רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְיִשׁ בְּעֵי קוּמֵי רַבִּי יוֹחָנָן: תּוֹסַפֶּת תְּרוּמָה מַה הִיא? אָמַר לִיה: מִשּׁוּם

[דף כ' ע"ב]

יְחִיד אֲנִי שׁוֹנֵה אוֹתָהּ! מַה? לְחַיִּיב אוּ לְפִטּוֹר? אִין תִּימַר לְחַיִּיב – נִיחָא. אִין תִּימַר לְפִטּוֹר, מַה אִין

רַבִּי יוֹנָדָא דְאִית לִיה שְׁלֵא מִן הַמוֹקֵף פִּטּוֹר, רַבְּנָן דְלִית לְהוֹן שְׁלֵא מִן הַמוֹקֵף – לֹא כָּל שְׁבָן!

אֲתָא רַבִּי יוֹסִי, רַבִּי אִיסִי בְשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְיִישׁ: תּוֹסַפֶּת תְּרוּמָה – תְּחִיבָת בַּמַּעֲשָׂרוֹת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי: הַמְשַׁנָּה אֲמָרָה בְּנִי!

אָמַר רַבִּי יַעֲרִיא לְרַבִּי אִיסִי: תִּיּוֹדָא מִתְנִיתִין? וְלֹא אֲגִיבִיהּ. אָמַר לִיה: וְדַלְמָא הֵדָא דְתַנְיִין: תָּרַם

וְעֵלָה בְיָדוֹ מִשְׁשִׁים וְאֶחָד – תְּרוּמָה וְאִינוּ צָרִיךְ לְתַרוּם, וְלֹא תִגֵּי עֲלֵהּ: חוֹר וְהוֹסִיף – תְּחִיב בַּמַּעֲשָׂרוֹת.

עַד כְּמָה אָדָם הוֹטֵר טְבֵלוֹ דְּבַר תּוֹרָה? רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר: אֶחָד לְמַאֲדָה, בְּתַרוּמַת מַעֲשֵׂר.

אָמַר לִיה רַבִּי יוֹחָנָן וְיוֹחָנָן: מִן מַאֲזַן שְׁמַעִיתָהּ? אָמַר לִיה: מִפִּילְפּוּל חֲבַרְיָא.

שְׁמַעִית דְּבֵית רַבִּי יַנְאִי אֲמָרִין: אֲפִילוּ אֶחָד מֵאֵלֶּף.

אָמַר רַבִּי מְנַא: לִית בָּאֵן שִׁיעוּרָא! דְּכִתִּיב (דְּבָרִים י"ח, ד): **רֵאשִׁית דְּגִנְךָ תִּירֶשֶׁף וְיִצְהַרְךָ** – וְאֲפִילוּ כָּל

שֶׁהוּא.

הַלְבָּה ד'

מִתְנִי הָאוֹמֵר לְשִׁלּוּחוֹ: "צֵא וּתְרוּם!" – תּוֹרַם כְּדַעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת.

וְאִם אִינוּ יוֹדַע דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת – תּוֹרַם כְּבִינוּנִית, אֶחָד מִחֻמְשִׁים.

פָּתַח עֲשָׂרָה, אוּ הוֹסִיף עֲשָׂרָה – תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה.

אם נִתְכוּוִינן לְהוֹסִיף אֶפִּילוּ אֶחָד – אֵין תְּרוּמוֹתוֹ תְּרוּמָה.

הַמְרָבָה בְּתְרוּמָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אֶחָד מִעֲשָׂרָה, בְּתְרוּמוֹת מִעֲשָׂר. יוֹתֵר מִכֵּאן – יַעֲשֶׂנָה תְּרוּמוֹת מִעֲשָׂר עַל מְקוֹם אֶחָד.

רַבִּי יִשְׁמַעְיָאל אוֹמֵר: מִחֻצָּה הוֹלִין וּמִחֻצָּה תְּרוּמָה.

רַבִּי טְרַפּוֹן וְרַבִּי עֲקִיבָה אוֹמְרִים: עַד שִׁישִׁייר שָׁם הוֹלִין.

גמרא עַד כְּדוֹן בְּשֹׁאמֵר לוֹ: "צֵא וּתְרוֹם לְדַעְתִּי!" הִיָּה יוֹדֵעַ דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, וְלֹא אָמַר לוֹ "צֵא וּתְרוֹם לְדַעְתִּי"?

נִשְׁמָעִינָא מִן הָדָא: אִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת. מִכְּפִי שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ, הָא אִם יוֹדֵעַ, אֵף עַל פִּי שְׂלֹא אָמַר לוֹ – כְּמִי שֹׁאמֵר לוֹ.

אָמַר רַבִּי בּוֹן בַּר כְּהֵנָא: הַפּוֹחֵת אֶחָד מִעֲשָׂרָה – תְּרוּמָה.

[דף כ"א ע"א]

וְהַמּוֹסִיף אֶחָד מִעֲשָׂרָה – תְּרוּמָה, אֲבָל לֹא לְהוֹלִין, שְׂאֵין הַפָּחֵת וְהַתּוֹסֵפֵת שְׁווִין.

הֵיאָךְ עֵבִידָא? הֵיוּ יְלִיף תְּרִים חַד מִן הַמְּשִׁינִין. כִּד הוּא תְּרִים חַד מִן אַרְבַּעִין – מִפְּסִיד לִיָּה שִׁיתָא רוֹבְעִין. כִּד הוּא תְּרִים חַד מִן שִׁיתִין – מִתְּגַבֵּר לִיָּה אַרְבַּעַת רוֹבְעִין.

הֵכָא אֵת מִר: תְּרוּמוֹתוֹ תְּרוּמָה. וְהֵכָא אֵת מִר: אֵין תְּרוּמוֹתוֹ תְּרוּמָה! אָמַר רַבִּי חֲנִינָא בְּרִיהַ דְּרַבִּי הֲלָל: כֵּאֵן בְּמַתְכוּוִינן לַפְּחוֹת, כֵּאֵן בְּמַתְכוּוִינן לְהוֹסִיף.

רַבִּי חֲנַיִי בְּעֵי קוּמִי רַבִּי יוֹסִי: תְּגַיְיֵן תַּמָּן (מעילה פרק ו, א): אָמַר לוֹ: "תֵּן לְהֵן חֲתִיכָה" וְהוּא אוֹמֵר: "מָלוּ שְׁתִּים שְׁתִּים". וְהֵן נְמָלוּ שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ – בּוֹלֵן מְעַלּו. וְהֵכָא אֵת אָמַר הַכִּינִי! אָמַר לִיָּה: תַּמָּן מִחֲתִיכָה הִרְאִשׁוּנָה נִסְתַּיְימָה שְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת. בְּרַם הֵכָא עַל כָּל הוּיָפָה וְהוּיָפָה נִסְתַּיְימָה שְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת? מַה נִּפְיֵק מִבְּיַגְיָהוּן? הֵיוּ לְפָנָיו שְׁנֵי כְּרִיִּים, אֶחָד נִתְקַן לְדַעְתּוֹ, וְאֶחָד נִתְקַן שְׂלֹא לְדַעְתּוֹ.

רַבִּי יְרוּמִיָּה בְּשֵׁם רַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֶחָא, בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ: אֵתִיא דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר

[דף כ"א ע"ב] כְּבִית שְׂמַאי! כְּמַה דְּבִית שְׂמַאי אוֹמְרִים: קְדָשׁוֹ מְדוּמְעִין, בֶּן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: קְדָשׁוֹ מְדוּמְעִין.

עַל דַּעְתִּיהַ דְּרַבִּי יוֹהָנָן – נִיחָא, אֶחָד מִעֲשָׂרָה שָׁבוּ קִדְשׁ לְשֵׁם תְּרוּמָה, וְהַשָּׂאָר, אֶחָד מִעֲשָׂרָה תְּרוּמָה, וְהַשָּׂאָר מְטָל מְטָל לְמַעֲשָׂרוֹת. לְפּוֹם בֶּן צְרִיָּה מֵימֵר: יוֹתֵר מִכֵּאֵן – יַעֲשֶׂנָה תְּרוּמוֹת מִעֲשָׂר עַל מְקוֹם אֶחָד.

על דעתיה דהוקיה – קשיא! אחד מעשרה שבו קדש לשם תרומה, והשאר, אחד מעשרה שבו תרומה, והשאר טבל מבול לכל, ותנינן: יותר מכאן – יעשנה תרומת מעשר על מקום אחר. ויעשנה תרומת מעשר על מקום אחר; סבר הוקיה בהדא דתני רבי חייא. דתני רבי חייא: יותר מכאן – יעשנה תרומת מעשר על מקום אחר.

מאי טעמא דרבי ישמעאל? ראשית דגגד (דברים יח, ד). דיו לראשית שיהא כדגן.

מניין שלא עשה ולא כלום עד שישיר מקצת? תלמוד לומר (במדבר טו, כא): **מראשית** – ולא כל ראשית.

הלכה ה'

מתני' בשלשה פרקים משערין את הכלכלה. בביכורות, ובסופות, ובאמצע תקוין.

המונה – משובה, והמודד – משובה הימנו. והשוקל – משובה משלשתן.

גמרא ממי הוא משובה? אמר רבי הונא: משובה מן התורם מן האומד.

אמר רבי חנינא בריה דרבי הלל: מתניתא אמרה בן! והשוקל – משובה משלשתן.

[דף כ"ב ע"א]

אמר רבי חנינא: תיפתר בשלשתן, ולית את שמע מינה כלום.

הלכה ו' מתני' רבי אליעזר אומר: תרומה – עולה באחד ומאה. רבי יהושע אומר: במאה ועוד.

"ועוד" זה – אין לו שיעור. רבי יוסי בן משולם אומר: "ועוד" – קב למאה סאה, שתות למדומע.

גמרא מניין שאין עולין? אמר רבי יונה: בתיב מכל חלבו את מקדשו ממונו. דבר שאת מרים ממונו, אם ופול לתוכו – מקדשו. וכמה הוא? אחד במאה.

רבי אליעזר אומר: מוסיף סאה ומעלה. רבי יהושע אומר: מוסיף כל שהוא ומעלה. רבי יוסי בן משולם אומר: "ועוד" – קב למאה סאה, שתות – למדומע. והלכה כדבריו.

הלכה ז'

מתני' רבי יהושע אומר: תאינים שחורות – מעלות את הלכנות. והלכנות – מעלות את השחורות.

עיוגלי דבילה הגדולים – מעלין את הקטנים, והקטנים – מעלין את הגדולים.

העגולין – מעלין את הפלגנים, והפלגנים – מעלין את העיוגולין. ורבי אליעזר אומר.

ורבי עקיבא אומר: בידוע מה נפלה – אין מעלות זו את זו. וכשאינו ידוע מה נפלה – מעלות זו את זו.

ביצד? המשים תאנים שהורות והמשים לבנות, נפלה שהורה – שהורות אסורות ולבנות מותרות. נפלה לבנה – לבנות אסורות ושהורות מותרות. וכשאינו ידוע מה נפלה – מעלות זו את זו. וכוז רבי אליעזר מהמיר, ורבי יהושע מיכל.

וכן רבי אליעזר מיכל ורבי יהושע מהמיר, בדרם לימרא קציעות על פי הפד ואינו יודע איזה היא. רבי אליעזר אומר: רואין אותן כאלו הן פרודות, והמתהונות מעלות את העליונות. ורבי יהושע אומר: לא תעלה עד שיהא שם מאה בד.

גמרא רבי איסי בשם רבי יוחנן: טעמא דרבי אליעזר, תאנים שהורות שנפלו לתוך הלבנות – אוכל את הלבנות. והלבנות מעלות את השחורות?

אמר רבי לעזר: כך היה רבי לעזר משיב את רבי יהושע: והלבנות מעלות את השחורות? מילתה אומר: בידוע מה נפלה – מעלות זו את זו.

כהנא אומר: אין מעלות.

על דעתיה דכהנא, מה בין רבי יהושע לרבי עקיבא? בשידע ושכח.

[דף כ"ב ע"ב]

על דעתיה דרבי יהושע – מעלה. על דעתיה דרבי עקיבא – אינו מעלה.

שמעון בר בא בשם רבי יוחנן: והוא שנפלה שהורה אחת לתוך שתים לבנות, כדי שתכפול ברוב. רבי זעירא בעא קומי רבי מנא: לא מסתברא בתוך שלש. שאם תאבד אחת מהן – יהיו שם שתים! אומר ליה: ואף אנא סבר כן.

בר פדיה אומר: מוחן ומתיר. ואף על גב דבר פדיה אומר: אין בליקה אלא ליון ושמן בלבד. מודה הוא הקא שהן נבלות.

מילתהון דרבנן פליגא! כהנא שאל לשמואל: לא מסתברא בהדין מדימע דתנינן הקא – שרופה תרומה. אומר ליה: ואנא סבר כן. אלא תסלק לארעא דישראל – את שזאל לה.

כד סלק, שמע הדין דמר רבי יוסי בשם רבי יוחנן: ואפילו סאה שנפלה לתוך תשעים ותשע הולין.

אמר רבי אבהו: כך משיב רבי שמעון בן לקיש את רבי יוחנן: ואותה סאה היא פומרת את הכל?

אמר ליה: פי עיגול בעיגולין – דבר כרי הוא שתרוימה עלתה בידו? זאת אומר: קל הוא. ואף הקא – קל הוא.

ויתביניה: שנייא עיגול בעיגולין – שכבר בטלו.

רבי יונה ורבי יוסי תרוויחו בלשם רבי זעירא: אפילו היטין בחיטין – מוהנן ומתיר.

[דף כ"ג ע"א]

היו לפניו עשרים תאנים, ונפלה אחת לתוכו, ואבדה אחת מהן, רבי שמעון בן לקיש אומר: ספיקן במל ברוב. רבי יוחנן אומר: כולן נעשו הוכיח.

מודי רבי יוחנן: שאם תרם מהן על מקום אחר, או שריבה ממקום אחר עליהן – שספיקן במל ברוב.

רבי שמעון בן לקיש בלשם רבי הושעיא: היו לפניו מאה וחמשים חביות, ונתפתחו – מאה מותרות, וחמשים אסורות. והשאר לכשיתפתחו מותרות.

אמר רבי זעירא: לא אמר אלא לכשיתפתחו. הא לכתחילה – אסור.

רבי זעירא בלשם רבי פדיה: תרומה אסרת בודאה – במאה, וספיקה – בחמשים. הא ששים לא? שבועים לא?

עד חמשים – צריכה רוב. מכאן ואילך – אינה צריכה רוב.

אמר רבי הונא: ביני מתניתין, עיגולי דבילה, הגדולים מעלין את הקטנים – במשקל. וקטנים מעלין את הגדולים – במינין.

הכא – רבי אליעזר מחמיר ורבי יהושע מיקל.

[דף כ"ג ע"ב]

אמר רבי יוחנן: תניין אינון. נמצאת אומר: בידוע – לא תעלה, שאינו בידוע – תעלה; דברי רבי אליעזר. רבי יהושע אומר: בין בידוע בין בשאינו ידוע – תעלה; דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר: בין בידוע בין בשאינו ידוע – לא תעלה; דברי רבי אליעזר. רבי יהושע אומר: בין בידוע בין בשאינו ידוע – תעלה. ורבי עקיבא אומר: בידוע – לא תעלה. בשאינו ידוע – תעלה.

ליטרא קציעות שדרסה על פי חבית, ואין ידוע היכין דרסה. על פי פורת ואינו ידוע היכין דרסה. רבי אליעזר אומר: אם יש שם מאה ליטרין – תעלה. ואם לאו – לא תעלה. רבי יהושע אומר: אם

יש שם מאה פומין – תעלה. ואם לאו, הפומין – אסורין, והשוליים – מותרין; דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר: רבי אליעזר אומר, אם יש שם מאה פומין – תעלה, ואם לאו, הפומין – אסורין, והשוליים – מותרין. רבי יהושע אומר: אפילו יש שם שלש מאות פומין – לא תעלה.

הדא אמרה: פומין – עשו אותן כדבר שדרכו להיפנות.

הָדָא מְסִייעָא לְרַבִּי יוֹחָנָן דְּדוֹ אָמַר: תַּנְיִין אֵינָן.

הָדָא מְסִייעָא לְמֵאן דְּאָמַר: דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר – כָּל הַדְּבָרִים מְקַדְּשִׁין.

הָדָא אָמְרָה: דְּלַעַת, אֶפִּילוּ אֶחָד מִמָּאָה בֵּה – אוֹסֵר.

דְּרַסָּה וְאֵינָן יוֹדְעֵי הֵיכֵן דְּרַסָּה – דְּבָרֵי הַכֹּל: תַּעֲלָה. אָמַר רַבִּי אֲבִין: וְצָרִיד שְׂוִיָּה כָּכָל אַחַת שְׁנֵי לְיִטְרִין וְכָל שְׁהוּא – בְּדֵי שְׁתֵּיבְטִיל בְּרוּב.

הַלְכָה ח' מוֹתְנִי סָאָה תְּרוּמָה שְׁנַפְלָה עַל פִּי מְגוּרָה וְקַפָּאָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִם יֵשׁ בְּקִיפּוּי מָאָה סָאָה – תַּעֲלָה בְּאֶחָד וּמָאָה. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: לֹא תַעֲלָה.

סָאָה תְּרוּמָה שְׁנַפְלָה עַל פִּי מְגוּרָה, יְקַפֵּיאָנָה. אִם כֵּן

[דף כ"ד ע"א]

לְמָה אָמְרוּ תְּרוּמָה עוֹלָה בְּאֶחָד וּמָאָה? בְּשֵׂאֵינוּ יוֹדְעֵי אִם בְּלוּלוֹת הֵן וְאִם לְאִיזוּ הֵן נִפְלוּ.

שְׁתֵּי קוֹפּוֹת, שְׁתֵּי מְגוּרוֹת, שְׁנַפְלָה סָאָה תְּרוּמָה לְתוֹד אַחַת מֵהֶן, וְאֵינוּ יוֹדְעֵי לְאִיזָה מֵהֶן נִפְלָה – מַעֲלוֹת זֹאת זֹאת.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֶפִּילוּ הֵן בְּשְׁתֵּי גְעִירוֹת – מַעֲלוֹת זֹאת זֹאת.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: מַעֲשֶׂה בָּא לְפָנַי רַבִּי עֲקִיבָא בְּחַמְשִׁים אַגוּדוֹת שֶׁל יָרֵק שְׁנַפְלָה אַחַת לְתוֹכָן, הַצִּיָּה תְּרוּמָה, וְאִמְרַתִּי לְפָנָיו: תַּעֲלָה. לֹא שֶׁהַתְּרוּמָה עוֹלָה בְּחַמְשִׁים וְאֶחָד, אֲלֵא שֶׁהָיוּ שְׁם מָאָה וּשְׁנֵי חֲצִיִּים.

גְּמָרָא מַחֲלָפָא שִׁיטְתִּיהָ דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר! תַּפְּן הוּא אוֹמֵר: הַתְּהַתְּנוֹת מַעֲלוֹת אֵת הַעֲלִיּוֹנוֹת. הַכָּא הוּא אָמַר: אִם יֵשׁ בְּקִיפּוּי, הָא אַרְעִייתָא – לֹא!

רַבִּי יְרֻמָּה, רַבִּי הֵימָּא בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן, שְׁמַעוֹן בַּר וּוּא בְּשֵׁם בְּהֵנָּא: דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר – עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּמַרְבָּה מוּיָד. רַבִּי אֵילָא, רַבִּי אִסִּי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר – עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּפָאָה עוֹלָה מִתּוֹד מָאָה.

עַל דַּעֲתִיָּה דְּרַבִּי אִסִּי – מוּתֵר לְרַבּוֹת. עַל דַּעֲתִיָּה דְּכֵהֵנָּא – אָסוּר לְרַבּוֹת.

קָפָה וְחֹזֵר וְקָפָה, עַל דַּעֲתִיָּה דְּרַבִּי אִסִּי – מוּתֵר. עַל דַּעֲתִיָּה דְּכֵהֵנָּא – אָסוּר.

עַל דַּעֲתִיָּה דְּרַבִּי אִסִּי – אַף עַל פִּי שְׁלֵא שִׁיר. עַל דַּעֲתִיָּה דְּכֵהֵנָּא – וְהוּא שְׁשִׁיר.

שְׁתֵּי קוֹפּוֹת בְּשְׁתֵּי עֲלִיּוֹת, וּשְׁתֵּי מְגוּרוֹת בְּעֲלִיָּה אַחַת. אֲכָל שְׁתֵּי מְגוּרוֹת בְּשְׁתֵּי עֲלִיּוֹת – לֹא בְּדָא.

מַה בֵּין קוֹפּוֹת לְמְגוּרוֹת? קוֹפּוֹת – דְּרַבְּנָן לְהַתְּפָנוֹת. מְגוּרוֹת – אֵין דְּרַבְּנָן לְהַתְּפָנוֹת.

מִסְכַּת כָּלִים מְצִיעָא פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

א. כְּלִיבָה שֶׁל חִיטִּין - טְמֵאָה טְמֵא מֵת. פֶּרֶשׁ הַיִּמְנָה אֲבָר אַחַד - טְמֵאָה. וּשְׁנֵי אֲבָרִים - טְהוּרָה. עֲרִיסָה שֶׁל בְּנוֹת - הָרִי זֶה טְמֵאָה טְמֵא מֵת. הֵיטָה מִשְׁמֶשֶׁת יִשְׁיבָה וּשְׁכִיבָה - הָרִי זֶה טְמֵאָה מְדָרָס. שְׂכוּרִם עָלֶיהָ אֵת הַכָּלִים - הָרִי זֶה טְמֵאָה טְמֵא מֵת. הֵיטָה מִשְׁמֶשֶׁת יִשְׁיבָה וּשְׁכִיבָה - הָרִי זֶה טְמֵאָה מְדָרָס. מִטָּה שֶׁנִּפְתְּחוּ מַעֲיָן שְׁלָה וְאִין חֻבְלִים מִחֻבְרִין לָהּ, וְנִשְׁתַּיֵּר בָּהּ כְּדֵי יִשְׁיבָה וּשְׁכִיבָה - הָרִי זֶה טְמֵאָה מְדָרָס. הָיָו דְּבִלְוִלִין יוֹצֵאִין מִמֶּנָּה - הָרִי אֵלֹו טְמֵאִין, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחֻזְרִין. הַחֻבֵּל הַיּוֹצֵא מִן הַמִּטָּה עַד חֻמְשָׁה טַפְחִים - טְהוּר. מִחֻמְשָׁה וְעַד עֶשְׂרֵה - טְמֵא. מַעֲשָׂרָה וּלְמַעְלָה - טְהוּר. עֶשְׂרֵה - כְּלַמְטָה הַיִּמְנָה. חֻמְשָׁה - כְּלַמְעֵלָה הַיִּמְנָה. הַזֶּה עַל הַחֻבֵּל, בְּתוֹךְ עֶשְׂרֵה טַפְחִים - טְהוּרָה, וְכִשְׁהוּא מְטַבֵּיל אֵת הַמִּטָּה - צְרִיךְ לְהַטְבִּיל אֵת הַחֻבֵּל. מַעֲשָׂרָה טַפְחִים וּלְמַעְלָה - טְמֵאָה. וְכִשְׁהוּא מְטַבֵּיל אֵת הַמִּטָּה אִין צְרִיךְ לְהַטְבִּיל אֵת הַחֻבֵּל. כֶּרַע שֶׁהִיא טְמֵאָה מְדָרָס וְחֻבְרָה לְמִטָּה - כְּלָה טְמֵאָה. וְכֵן בַּמִּזְרֵן וְכֵן בְּשֵׁן שֶׁל מַעְדָּר.

ב. הַחֻבֵּל שֶׁהוּא מְסָרַג אֵת הַמִּטָּה, אֶפְלוּ מָאָה אִמָּה - כְּלָן חֲבוּר אַחַד. קָשֶׁר בּוֹ חֻבֵּל אַחַר, מִן הַקָּשֶׁר וּלְפָנָיִם - חֲבוּר, מִן הַקָּשֶׁר וְלַחוּץ - אִין חֲבוּר. הַכְּנִיסוֹ לְתוֹךְ שְׁלֹשָׁה בָּתִּים, אֶפְלוּ מָאָה אִמָּה - כְּלוֹ חֲבוּר אַחַד. קָשֶׁר בּוֹ חֻבֵּל אַחַר, מִן הַקָּשֶׁר וּלְפָנָיִם - חֲבוּר. מִן הַקָּשֶׁר וְלַחוּץ - אִינוּ חֲבוּר. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב: בַּמָּה דְּבָרִים אָמוּרִים? דֶּרֶךְ עָלֶיהָ, אֲבָל דֶּרֶךְ יְרִידָה, אֶפְלוּ קָשׁוּר בְּקָשׁוּר - כְּלוֹ חֲבוּר אַחַד. הַחוּט שֶׁהִשְׁחִילוּ לְמַחַט, אֶפְלוּ קָשׁוּר מִשְׁנֵי צְדָדִין - הָרִי זֶה אִינוּ חֲבוּר. הַכְּנִיסוֹ לְבִגְד - הַחוּט חֲבוּר לְבִגְד, וְאִין הַמַּחַט חֲבוּר לְחוּט. הַמְשִׁיחוֹת

וְהַרְצוּעוֹת שְׁבִמְטָפְחוֹת הַסְּפָרִים, וְשְׁבִמְטָפְחוֹת הַתֵּינוּקוֹת, תְּפוּרוֹת - חֲבוּר. קְשׁוּרוֹת - אִינָן חֲבוּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמַר: שְׁבִמְטָפְחוֹת הַסּוּרְג אֶפְלוּ קְשׁוּרוֹת הֵן חֲבוּר, מִפְּנֵי שְׁרוּצָה בְּקִימוֹ. הַמְשִׁחוֹת וְהַרְצוּעוֹת שְׁבִשְׂק וְהַקָּפָה, תְּפוּרוֹת - חֲבוּר. קְשׁוּרוֹת - אִינָן חֲבוּר. וְשְׁבִאֲזוּנֵי כְּלֵי חֶרֶס, אֶפְלוּ תְּפוּרוֹת - אִינָן חֲבוּר, שְׂאִין חֲבוּר לְכֵלֵי חֶרֶס. שִׁירִים שְׁבִכְרָעֵי מְטָה, אוֹצִיין¹ - חֲבוּר. רִפְזִין - אִינָן חֲבוּר, וְשְׁבִאֲזוּנֵי הַזָּב, אֶפְלוּ אוֹצִיין - אִינָן חֲבוּר.

ג. זֶה חֶמֶר מְדָרָס מִבִּזְב: מִזְרֵן שֶׁהוּא מְכַרְךְ בּוֹ אֵת הַמִּטָּה, וְהַכְּנִיסוֹ לְבֵית שֶׁהֵמֵת בְּתוֹכוֹ, אִף עַל פִּי שְׂאִין בְּאֵהַל אֵלָא כֹּל שֶׁהוּא - הַמִּטָּה טְמֵאָה, כְּכֵלִים הַנוֹגְעִין בָּמֵת. דָּרָס עָלָיו הַזָּב, בְּתוֹךְ עֶשְׂרֵה טַפְחִים - הוּא טְמֵא וּמִטָּה טְמֵאָה, חוּץ לְעֶשְׂרֵה - הוּא טְהוּר, וּמִטָּה טְהוּרָה. מִזְרֵן שֶׁהוּא מְכַרְךְ בּוֹ אֵת הַמִּטָּה, וְנִגַּע בָּהֶן הֵמֵת - טְמֵאִין טְמֵאֵת שְׁבַעֵה. נִגַּע שְׁבַעֵה. פֶּרֶשׁוּ - טְמֵאִין טְמֵאֵת עָרַב. פֶּרֶשׁוּ - טְמֵאִין טְמֵאֵת עָרַב. נִגַּעוּ בָּהֶן מִשְׁקִין - פּוֹסְלִין אֵת הַתְּרוּמָה. פֶּרֶשׁוּ פּוֹסְלִין אֵת הַתְּרוּמָה. זֶה הַכֵּל: כֹּל טְמֵאָה שְׁלֵא שְׁוָה מְטָה לְמִזְרֵן, כְּגוֹן הֵמֵת וְהִשָּׁק וְהַמְשָׁקִין - כֹּלֶם חֲבוּר אַחַד, אֶפְלוּ עַד מָאָה אִמָּה. וְכֹל טְמֵאָה שְׁלֵא שְׁוָה מְטָה לְמִזְרֵן, כְּגוֹן טְמֵאֵת הַזָּב וְהַזָּבָה, עַד עֶשְׂרֵה טַפְחִים - חֲבוּר לְטְמֵאָה, יֵתֵר עַל כֵּן - אִינוּ חֲבוּר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּר רַבִּי צְדוּק אוֹמַר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: עַד שְׁבַעֵה טַפְחִים.

מִסְכַּת כָּלִים מְצִיעָא פֶּרֶק עֶשְׂרִי

א. תְּבַח שֶׁהִיא מְלֵאָה כָּלִים, וְקָבַע לָהּ כִּסּוּי² - טְמֵאָה. הֵיטָה רִיקְנִית וְקָבַע לָהּ כִּסּוּי - טְהוּרָה. לְמָה זֶה דּוּמָה? לְחֻבֵּית רִיקְנִית

² שְׁקָבַע כִּסּוּי לְכֵלֵי בְּמִסְמָרִים, אֶפְלוּ חֲבֵי טְמֵאָה,

¹ הַדּוּקִים.

דְּכִינּוּן דִּישׁ כָּלִים בְּתוֹכָהּ סוּפוֹ לְפִתְחָהּ.

- טהורין. הביא כסא וקבע לו מלזבו ללזבו להיות יושב עליו - טמא, ואין טמא אלא המשמש את הצרף. הכוסות שבבמה - הרי אלו טהורין, שלא נעשו אלא לשמש עם הקרקע, והבדרין - טהור, שאינו אלא ישיבת של צער.

מסכת פלים מציעא פרק אחד עשר

א. ערכה שהיא פחותה משני לוגין - הרי היא כקערה, ושעורה בזיתים, ומשני לוגין עד תשעה קבין - אפלו זבין וזבות נדות וילדות, יושבות ושוכבות בתוכה - טהורה ממדרס, וטמאה טמא מת. נסדקה ואינה מעמדת את הרגלים, אלא המים כדי להדיח בה אחת מרגליו - מקבלת טמאת מדרס; דברי רבי יוסי בן רבי יהודה. רבי אומר: כשיחשב עליה. רבי יוסי אומר: נטמאת ונטהרת אפלו עשרה פעמים ביום, כיצד? הניחה בגשמים ונתפחה - טהורה. בקדים ונסדקה - טמאה, מטהרת ומטמאת אפלו עשרה פעמים ביום. נפחתה במוציא זיתים - טהורה מכלל הטמאה. חשב עליה - רבי מטמא וחכמים מטהרים, ואומרים: עד שיעשה בה מעשהו. יתר על כן, שנסדקה, אפלו זבין וזבות נדות וילדות יושבות ושוכבות בה - טהורה. נפחתה במוציא רמונים - טהורה מכלל הטמאה. חשב עליה - רבי עקיבא מטמא וחכמים מטהרין, עד שיקצע. אמר רבי יוסי: מעשה שהביאו מכפר עריס לפני רבי שמעון בן גמליאל, יותר מששים ערבות, והיה משערן, גדולה לסאה סאה, וקטנה לשני לגין. וקרובים דברים של סאה סאה, מחזקת תשעה קבין.

ב. ערכת הפיסונות⁴ שמשני לוג ועד תשעה קבין - בית שמאי אומרים: מדרס. ובית הלל

שהיא מלאה רוח, ועשה לה מגופה, שהיא טהורה. תבה שהיא טמאה טמאת מת וקבע לה מדרס - טהורה מכלל טמאה ומקבלת טמאה מכאן ולהבא. תבה שחציה פתוח וחציה נעול - טמאה מדרס וטמאה טמאת מת. נפחתה מלמעלה - טמאה, מפני שהיא מקבלת מלמטה. נפחתה מלמטה; רבי מאיר מטמא מדרס, וחכמים מטהרין, מפני שבטל העקר - בטל הטפלה. חמת שנפחתה - הרי זה טמאה, שבתחלה משמשת ישיבה ושכיבה עם מלאכתה, ועכשיו משמשת ישיבה ושכיבה; דברי רבי מאיר, וחכמים מטהרין, מפני שבטל העקר - בטל הטפלה. מודים חכמים לרבי מאיר בכר וכסת של עור שנקרעו, שאף על פי שאינן מקבלין את מה שבתוכן שהן טמאין, ואין צריך לומר בכרים של אריג ושל שק שהם טמאין משום אריג. רבי יוסי אומר: תבת הבלגין שהיא גבוהה עשרה טפחים, ויש לה לזבו - טמאה, שמתחלה לכך נעשית - להיות עולה ויושב בראשה.

ב. תבה שנותנין עליה שמן במרחץ, טמא טמא מת ואין טמא מדרס. הביא נסר וקבעו מלזבו ללזבו להיות יושב עליה - טמאה מדרס, ואינו טמא אלא המשמש את הצרף. ארבעה לוחין שבארבע זוויותיה, אם היו רחבות טפח - טמאות. טבלא העליונה שמרצים עליה את המעות, אף על פי שיש לה לזבו - טהורה. הביא טבלא אחרת וקבע לה לזבו להיות יושב עליה - טמאה מדרס. ואינו טמא אלא המשמש את הצרף. סריד של חטיטין³, יש לו גפים - טמא אין לו גפים - טהור. הביא נסר וקבע מלזבו ללזבו להיות יושב עליו - טמא מדרס. ואינו טמא אלא המשמש את הצרף. שלחנות שבכרכין שאוכל עליו, הביא נסר וקבע מלזבו ללזבו להיות יושב עליו, אף על פי שקבען במסמר

⁴ פרוש, מה שמוליכין בהן טיט ואבנים מבנין (באור הגר"א).

³ כלי שיש להניטם שמניחים עליו כלי תשמישם.

טמא. קבעו ונתן עליו מעזיבה - טהור. מאימתי טהרתו? בית שמאי אומרים? משיחבל. ובית הלל אומרים: משיחבר - דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: בית שמאי אומרים, משיחבל ויחבר. ובית הלל אומרים: משיחבל או משיחבר.

ד. סדין שהוא טמא טמא-מת, ועשאו וילון - הרי הוא טמא טמא-מדרס. הרי הוא כטמא-מת, ואין מקבל טמאת מדרס; דברי רבי יוסי ברבי יהודה. רבי אומר: הן הן דברי בית שמאי, אבל בית הלל אומרים: טהור מכלל טמאה, ומקבל טמאה מכאן ולהבא. ומאימתי טהור? משבילה, ואין משמש מעין מלאכתו. בלה ונשתיר בו רבו, מלמעלה - טמא. רבו מלמטה - טהור. ואם היה גדול וקצע לפתח קטן - מקבל טמאה מכאן ולהבא. סדין שהוא טמא טמא-מת, ועשאו קלע לספינה - הרי הוא כטמא-מת, ואין מקבל טמאת מדרס; דברי רבי יוסי ברבי יהודה. ורבי שמעון בן גמליאל אומר: טהור מכלל טמאה ומקבל טמאה מכאן ולהבא. ומאימתי טהרתו? משבילה, ואינו משמש מעין מלאכתו. בלה ונשתיר בו רבו, מלמעלה - טמא. רבו מלמטה - טהור. ואם היה גדול וקצצו, ועשאו קלע לספינה קטנה - מקבל טמאה מכאן ולהבא.

ה. הסדינין והסגוסין שנתנו בארץ, להיות מהלך עליהן, אף על פי שקבען במסמר - טמא. עשאן לחפות בהן זיזין וכתלים, עמודים וחלונות - מטמאין טמאת אהליו. ואם היתה מחצלת אהל - הרי זו טהורה. אין לה היוצא מן העץ מטמא טמאת אהליו אלא פשתן בלבד. מחצלת שעשאה לאהליו, וחשב עליה לשכיבה - טמאה. עשאה

אומרים: טמא מת. והחבית⁵ - בית שמאי אומרים: מלאה ועומדת. ובית הלל אומרים: מלאה ועומדת וצרוורה. רבי יהודה אומר: חלוף הדברים. יד הקרדם - חבור לטמאה, בין בשעת מלאכה ובין שלא בשעת מלאכה. ואם לא קבעו כל צרכו - הרי זה אינו חבור. מקל שקבעו בקרדם לבקע בו לשעה, בשעת מלאכה - חבור. שלא בשעת מלאכה - אינו חבור. מסמר שנתנו בדיוסטר⁶ להיות מסיד עליו - חבור לטמאה, בין בשעת מלאכה ובין שלא בשעת מלאכה. מקל שקבעו בדיוסטר, בשעת מלאכה - חבור. שלא בשעת מלאכה - אינו חבור. קבעו בכלונס - אינו חבור לו. כסא שקבעו בכלונס - טמא, ואינו חבור לו. עשה בו כסא - אין טמא אלא הצרף. וכמה הוא הצרף? מקום ישיבה טפח. כסא שנתנו בבנין, ובנה עליו כדרף ישיבתו - טמא. שלא כדרף ישיבתו - טהור. קבעו, אפלו שלא כדרף ישיבתו - טהור. נתנו למעלה, אפלו שלא כדרף ישיבתו - טמא. קבעו, אפלו כדרף ישיבתו - טמא. קבעו, אפלו כדרף ישיבתו - טמא. קבעו, אפלו כדרף ישיבתו - טהור.

ג. ארוכה של מטה שעשה לקורות - היא טמאה ומטה טמאה. קבעו - היא טהורה ומטה טמאה. שתי ארכות של מטה שעשאן לקורה - הן טמאות ומטה טמאה. קבען - הן טהורות ומטה טהורה. מפץ שעשאו לקורה, אף על פי שמשתמש בו - טהור. היה טמא ועשאו לקורות - טמא, עד שיקבענו במסמר. במה דברים אמורים? מלמטה, אבל מלמעלה, קבעו ולא נתן עליו מעזיבה, נתן עליו מעזיבה ולא קבעו -

במתניתין דאינו חבור, וכשויטמא מקל אחד לא נטמא חברו. וקאמר הכא, דאם קבעו הדיוסטר במסמר... (באור הגר"א).

⁵ הגר"א גורס כאן - 'החמת'.
⁶ פרוש, שיש אצל האמן העושה כשיחות מקל שיש לו שני ראשיו, דהינו אחד לצפון ואחד למזרח והוא מכריז עליו את החוט. וקמני

לשכיבה, וחשב עליה לאהלין, עד שלא קשר ראשי המעדינין שלה - טמאה. משקשר ראשי מעדינין - טהורה; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: מטמאת ומטהרת אפלו עשר פעמים ביום. כיצד? התיירה - טמאה. וקשרה - טהורה. מטמאת ומטהרת אפלו עשר פעמים ביום. נחלקה לרחבה - טהורה. לארקה, ונשתירו בה שלשה מעדינין שהן ששה טפחים בין מעדן למעדן, טפח מכאן וטפח מכאן - טמאה. פחות מכן - טהורה. ואם מתחלה עשאה לכף, אפלו פחות מכן - טמאה. רבי נתן אומר: שרי מחצלת - שבעה טפחים ושרי המפץ - ששה טפחים.

מִסְכַּת כְּלִים בְּתוֹרָא פְּרָק רֵאשׁוֹן

א. הנוגע בעמודין שבצדדין, מכאן ומכאן, ובמכבש שעל גבי הקנים, אף על פי שחקוק ומקבל - טהור. ואינו טמא אלא הנוגע בברזל לבד. נדה שמשכה את החבל, ודרסה' על הקנה העולה ויורד - הבגד טמא. מעשה באשה אחת שהיתה אורגת בגד בטהרה, ובאת לפני רבי ישמעאל, והיה בודקה. אמרה לו: רבי! יודעת אני שלא נטמא הבגד, אלא שלא היה בלבי לשומרו. מתוך בדיקות שהיה בודקה רבי ישמעאל, אמרה לו: רבי! יודעת אני שנכנסה נדה ומשכה עמי בחבל. אמר רבי ישמעאל: כמה גדולים דברי חכמים! שהיו אומרים: לא נתכונן לשומרו - טמא. שוב מעשה, באשה אחת שהיתה אורגת מפה בטהרה, ובאתה לפני רבי ישמעאל, והיה בודקה. אמרה לו: רבי! יודעת אני שלא נטמאת המפה, אלא שלא היה בלבי לשומרה. מתוך בדיקות שהיה רבי ישמעאל בודקה, אמרה לו: רבי! יודעת אני שנפסקה נימה וקשרתיה כפי. אמר רבי ישמעאל: כמה גדולים דברי חכמים! שהיו אומרים: אם לא נתכונן לשומרו - טמא.

ב. חלדה שגנרה את העירה שהוא עתיד להחזירה, והכניסתו לבית שהמת בתוכו, אף על פי שאין באהל אלא כל שהוא - הבגד טמא טמא-מת. דרס עליה הזב בתוך עשרה טפחים - הבגד טמא מדרס. שתי, כל זמן שהוא עתיד לארג - חבור לאריג. גמר מלארג - אינו טמא אלא עד מקום שהוא עתיד לפצע. הנוגע בפסיקות של שתי עד שלש אצבעות, ושל ערב - הרי זה אינו חבור. רבי יוסי אומר: הנוגע בפסיקות של שתי, עד שלש אצבעות - חבור מפני שהכובס אמן מחלילו לתוכו. הנוגע בצמר שעל גבי האימה ובאשויה - טהור. ובכוש ובפיקה - טמא. הנוגע בשחר שעל גבי הלבן, ובלבן שעל גבי שחור - טהור. אבל אם היה כלו שחור מצד אחד, והעבירו על גבי לבן, או כלו לבן מצד אחד, והעבירו על גבי שחור - טמא. החרב שפרשה עם יתדות המחרשה - הרי זו טמאה, מפני שהוא מנקר בה. חליות של באר, העין שבמעצד, והעין שבמחרשה, והמסוה שבמעדר, בזמן שהן קבועין - חבור לטמאה ולהזאה. בזמן שהן בפני עצמן - טהורין. המשוחות והרצועות שבמעדר: תפורות - חבור. וקשורות - אין חבור. מכבש של נגר, בזמן שהוא קבוע - חבור לטמאה ולהזאה. נטל - אין חבור, לא לטמאה ולא להזאה. רבי יהודה אומר: אף הנוגע במלבן של מסר הגדול מכאן ומכאן - טהור, ואינו טמא אלא מקום אחיזת יד, מכאן ומכאן, כלפי הברזל.

ג. השלחן, והטבלא, והדלפקי; שנפחתו, ונשתיר בהן טפח - טמאים. שלחן שחברו, התחתון - טהור. והעליון - טמא. נתפרק - מקבל טמאה מכאן ולהבא. טבלא שחברה, העליונה - טמאה. והתחתונה - טהורה. נתפרקה - מקבלת טמאה מכאן ולהבא. טבלא שמלאה עצים, ותקעה - טהורה. חפה בנסרים - טמאה. שלחן שחפהו בשיש להיות אוכל עליו, אף על פי שעשה לו עץ

7 הגר"א גורם כאן: "ונשענת".

מִסְכַּת פְּלִים בְּתָרָא פְּרָק שְׁנַי

א. כַּפֵּת חֲלָקָה שְׂאִין בַּה גְּבַה טַפַּח - טְהוֹר, וְשִׁישׁ בַּה גְּבַה טַפַּח; רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְטַמְּאִין, רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צְדוּק מְטַהְרִין. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: מַעֲשֶׂה בְּאַחַד שְׁכַפֶּת שְׁתֵּי כַּפֵּין שֶׁל תְּמָרָה לֵהוּיֹת יוֹשֵׁב עָלֶיהָ. וּבֵא מַעֲשֶׂה לְפָנַי חֲכָמִים וְטַמְאוּהָ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: מַעֲשֶׂה בְּאַחַד שֶׁהֵבִיא גְרוּפִית שֶׁל זֵית זֵיתָהּ מְשֻׁפָּה כְּמַגְדֵּל לְפָנַי רַבִּי עֲקִיבָה, וְאָמַר: עַל זֶה הֵייתִי יוֹשֵׁב, וְטַמְאוּהָ לֹא. רָאָה תְּלַמְּדִי תוֹהֵן, אָמַר לָהֶן: מַה לָּכֶם תוֹהֵן? כְּעוֹרָה מִזֶּה טַמֵּא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: מַעֲשֶׂה בְּאַרְבָּעָה זְקָנִים שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבֵינִי אֶצֶל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה חֵרֶשׁ בְּצַפּוּרִי, רַבִּי חֲצִפְתִּי הַמְּתַרְגְּמָן וְרַבִּי יִשְׁכָּב הַסּוֹפֵר, וְרַבִּי חֲלַפְתָּא אַבָּא, וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי, וְהֵבִיא לְפָנֵינוּ אֶחָד - רֹאשׁ כְּלוֹנֵס שֶׁהוּא נָטַל בְּרֵהִיטֵינִי, וְאָמַר: עַל זֶה הֵייתִי יוֹשֵׁב, וְטַהְרֵהָ לֹא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צְדוּק: רֹאשֵׁי כְּלוֹנְסוֹת הָיוּ בְּהַר הַבַּיִת, שְׁעָלִיהֶן אֲמַנִּין יוֹשְׁבֵינִי וְשָׁפִין אֶת הָאֲבָנִים, וְלֹא חֲשׂוּ לָהֶן חֲכָמִים מִשׁוּם טַמְאָה. וְכֵן הָיָה רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צְדוּק אוֹמֵר: שְׁנַי כְּפוֹתֵינִי הָיוּ בְּבֵית אַבָּא, אֶחָד טַמֵּא וְאֶחָד טְהוֹר, אֲמַרְתִּי לְפָנַי אַבָּא: מִפְּנֵי מַה זֶה טַמֵּא, וְזֶה טְהוֹר? אָמַר לִי: זֶה שֶׁהוּא חֲקוּק - טַמֵּא, וְזֶה שְׂאִין חֲקוּק - טְהוֹר, וְעָלָיו יוֹשֵׁב חֲגֵי הַנְּבִיא. וְכֵלְזֵן, אִם לֹא נִתְּפוֹן לְחֲוֹקֵקָן - טְהוֹרִין. מִצָּאָן חֲקוּקִין וְחָשַׁב עָלֵיהֶן - מִקְּבָלִין טַמְאָה מִכָּאן וְלֵהֲבֵא. חָשַׁב עָלֵיהֶן חֵרֶשׁ שׁוֹטֵה וְקָטָן, אוֹ אָדָם שְׂאִינָן שְׁלוֹ - טְהוֹרִין.

ב. כּוֹפִית שֶׁהַכֹּהֲנִים גּוֹבְלִין בָּהּ. וְכֵן כּוֹפִית שֶׁל קְדֻרָה, אִם חֲקוּקִין וּמִקְּבָלִין כָּל שֶׁהֵן - טַמְאִין. וְאִם לֹא - טְהוֹרִין. מַעֲשֶׂה בְּטַבְּחוֹ שֶׁל אוֹנְקְלוֹס הַגֵּר, שֶׁהֵבִיא כּוֹפֶתָא לְפָנַי רַבִּין גַּמְלִיאֵל, וְהָיוּ שָׁם שְׁמוֹנִים וְחַמְשָׁה זְקָנִים יוֹשְׁבֵינִי. נָטְלָה רַבִּין גַּמְלִיאֵל וְנִסְתַּכַּל בָּהּ, וּנְתַנָּה לְחֻבְרוֹ, וְחֻבְרוֹ לְחֻבְרוֹ, כְּשֶׁרָאָה שֶׁלֹּא אָמְרוּ בָּהּ דְּבַר, נָטַל רַבִּין גַּמְלִיאֵל חוּט מִסְדִּינּוֹ שֶׁל תְּלַמְּדוֹ, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב לְפָנָיו,

רָחַב לֵהוּיֹת מִקְּבַל בּוֹ אֶת הַשִּׁישׁ - טְהוֹר, שֶׁלֹּא עָשָׂא אֶלָּא לְחֻזְקָא, לֵהוּיֹת מִקְּבַל בּוֹ אֶת הַשִּׁישׁ. הַסְּפָסְלִין שֶׁבְּפוֹנְדְּקָאוֹת, אָף עַל פִּי שְׁנִקּוּבִין וּמְכַנְיִסִין בָּהֶם אֶת הַרְגָּלִים - טְהוֹרִים. קָבַע בְּמִסְמָר - טַמְאִין. הַסְּפָסְלִין שֶׁל מְלַמְּדֵי תִינוּקוֹת, אָף עַל פִּי שְׁנִקּוּבִין וּמְכַנְיִסִין בָּהֶן אֶת הַרְגָּלִים - טְהוֹרִין. קָבַעַן בְּמִסְמָר - טַמְאִין. סִפְסַל שְׁנַתְּפָרַק - טְהוֹר. סָרְגוּ בְּמַשִּׁיחוֹת אוֹ בְּחֻבְלִים - טַמֵּא. טְרָקִישׁ שְׁעָשָׂה לוֹ עֵץ כְּמִין שְׂרַתוּעַ לֵהוּיֹת אוֹכַל עָלָיו - טְהוֹר. עָשָׂה לוֹ עֵץ רָחַב לְצַרְכּוֹ - טַמֵּא. כִּסָּא שֶׁקָּבַעוּ בְּעַרְבָה, כְּדָרְךָ יִשְׁכַּחוּ - טַמֵּא, שֶׁלֹּא כְּדָרְךָ יִשְׁכַּחוּ - טְהוֹר. הָעֲשׂוּי בָּהּ, בֵּית שְׂמַאי מְטַמְּאִין, וּבֵית הַלֵּל מְטַהְרִין; דְּבַרִּי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לֹא נִחְלַקוּ בֵּית שְׂמַאי וּבֵית הַלֵּל עַל הָעֲשׂוּי בָּהּ שֶׁהוּא טְהוֹר. וְשְׂמַאי הָיָה מִטַּמֵּא. עַל מַה נִּחְלַקוּ? עַל שֶׁהֵבִיא מִמְּקוֹם אַחֵר וּקְבַעוּ בָּהּ, שְׁבִית שְׂמַאי מְטַמְּאִין, וּבֵית הַלֵּל מְטַהְרִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: רֹאָה אֲנִי אֶת דְּבַרִּי שְׂמַאי, שְׂאוּמֵר: אֶפְלוּ מִלְּבָן אֶפְלוּ מִבֵּית הָאֲמֵן - טַמֵּא.

ד. יִשְׁבַּת הַקְּרוֹן, הַתִּירָה - טְהוֹרָה. קְשָׁרָה - טַמְאָה. וְשִׁבְאַחוּרֵי הַקְּרוֹן, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף - טְהוֹרָה, שְׂאִינָה אֶלָּא יִשְׁבַּת הַצֶּעַר. יִשְׁבַּת הַסֶּתֶת, הַתִּירָה - טְהוֹרָה. קְשָׁרָה - טַמְאָה, מְטַמְּאֵת וּמְטַהְרֵת אֶפְלוּ עֶשֶׂר פְּעָמִים בְּיוֹם. עוֹר הָאֶסְלָא וְחֻלְל שְׁלָה - הָרִי אֵלּוּ מִצְטַרְפִּין לְטַפַּח. הַכִּסָּא וְהַסְּפָסַל שֶׁלְּפָנַי הַמְטָה - הָרִי אֵלּוּ טַמְאִין מִדְּרָס. דְּפִין שְׁחוּבְטִין עָלָיו אֶת הַשְּׁלַחִין - הָרִי זֶה טַמֵּא טַמֵּא-מֵת. סִפְסָלִין שֶׁבְּמַרְחֵץ. זֶה הַכֵּל: כָּל שֶׁנִּטַּל וְאִין רְגָלָיו נִטְלוֹת עִמוֹ, בֵּין שֶׁל עֵץ וּבֵין שֶׁל אֲבָן - טְהוֹר, וְכָל שֶׁנִּטַּל וְרָגְלָיו נִטְלוֹת עִמוֹ, שֶׁל עֵץ - טַמֵּא. שֶׁל אֲבָן - טְהוֹר. מִכְּבֶשׂ שֶׁל אוֹשְׁכַף שֶׁהוּא מוֹתַח עָלָיו אֶת הָעוֹר, וּמְנִיחַ עָלָיו אֶת הָאֲבָן, אָף עַל פִּי שְׁחָקוּק וּמִקְּבַל - טְהוֹר. וְאִין בּוֹ מִשׁוּם כְּלֵי קַבּוּל.

טמא טמא-מת וטלאו על שולי המיחם מבפנים, בין נקוב ובין שאינו נקוב - טמא. מבחוץ, נקוב - טמא. ושאין נקוב - טהור. טלאו על צדו מבפנים, נקוב - טמא. שאינו נקוב - טהור. מבחוץ, בין נקוב ובין שאינו נקוב - טהור.

מסכת פלים בתרא פרק שלישי

א. כר שהפכו, נעשה אחריו - תוכו, ותוכו - אחריו. קפה שהפכה, נעשה אחריה - תוכה, ותוכה - אחריה. רבי מאיר אומר: כל שיש לה תפראות - יש לה אחרים ותך. וכל שאין לה תפראות - אין לה אחרים ותך. רבי יהודה אומר: כל שיש לו פנים - פניו תוכו. המזנין שנפלו משקין על מקצתו - כלו טמא; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: נפלו על תוכו - כלו טמא. על אחריו - אין טמא אלא אחריו בלבד. נפלו על גבי הרחב שלו - מנגבו והוא טהור. טרפש חלק וטבלא חלקה שנפלו משקין על מקצתו - כלו טמא; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: נפלו על תוכו - כלו טמא. על אחריו - אינו טמא, אלא אחריו בלבד, נפלו על גבי הרחב שלו - מנגבו והוא טהור. שלחן שנפלו משקין על מקצתו - כלו טמא. נפלו על אחריו - אינו טמא אלא אחריו. נפלו על גבי הרגל שלו - מנגבו והיא טהורה. אמר רבי יהודה: אני אומר, הלכה, מימיהם של פהנים לא נמנעו מלהיות נותנין על גבי רגלו של שלחן משקין טמאין. ואמרו משקין שעל גבי רגליו - מנגבה והיא טהורה.

ב. המרדע שנפלו משקין על מקצתו - כלו טמא. (נפלו לאחריו - אין טמא אלא אחריו); דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: נפלו על החרחור - אינו טמא אלא שבעה. ועל הדרך - אין טמא אלא ארבעה. זומא - ליסטרון שנפלו משקין על תוכה - טמא כלה. נפלו על אחריה - אינו טמא אלא אחריה. תוכה והמזלג והיד - טהורין. נפלו על גבי המזלג - חולקין את היד. הממשש

ומתחו עליה, ונמצאת חקוקה כל שהוא, וטמאה לו. אם לא נתפנו לחוקקן - טהורים. מצאן חקוקין וחשב עליהן - מקבלין טמאה מכאן ולהבא. חשב עליהן חרש שוטה וקטן, או אדם שאינן שלו - טהורין.

ג. המקציע למשכב - אין פחות משלשה על שלשה. ולמושב - טפח. ולמעמיד - כל שהוא. של עץ - עד שיחוק או עד שיעשה רגלים. הכדור, והאימום, והקמיע, והתפלין, וכסת עגלה, ושנקרעו, אם מקבלין את מה שבתוכן - טמאין. רבי יהושע בן קרחה אומר, משום רבי אליעזר בן עזריה: אף מטבילין כמו שהן.

ד. האכף - טמא מושב. והתפוס שלו - טמא מרכב. ושאר כל תפיות שבצדין, אם היו רחבות טפח - טמאות. רבי שמעון אומר: שלשה מרכב ושלשה מושב. זריז האשקלוני, ומדוכה המדית והתפוס - אלו שלשה מרכב. ישיבת הסוס והאנקה והאכף - אלו שלשה מושב. המטה, הכר והכסת של מת; רבי מאיר אומר: אין מטמאין מדרס. וחכמים אומרים: מטמאין מדרס, מפני שהנשים יושבות עליהן ומבכות את מתיהן, והכל שוין שהן טמאין טמאת מת. שלשה מטות הן: העשויה לשכיבה - טמאה מדרס. שפורמים עליה כלים - טמאה טמא-מת. ושל מלבני בני לוי - טהורה מכלום. שלש עריסות הן: העשויה לשכיבה - טמאה מדרס. ושל בנות - טמאה טמא מת. ושל סרגין ושל צירין - טהורה מכלום. שלש סבכות הן: של זקנה - טמאה מדרס. ושל ילדה - טמאה טמא מת. נקרעה ואינה מקבלת רב השער - טהורה מכלום. שלשה סנדלין הן: של אדם - טמא מדרס. של בהמה של מתכת - טמאה טמא מת. ושל שעם ושל צפירה - טהורה מכלום. רבי יוסי אומר: כל הפרקלינין - טהורים. וחכמים אומרים שלשה פרקלינין הן: של צדי חיה ועוף - טמא מדרס. ושל הגבין - טמא טמא-מת. ושל קציין - טהור מכלום. רבי אלעזר ברבי צדוק אומר: כף של מאזנים - שהוא

את הטמא - טמא. והמשמש את הטהור - טהור. נפלו על גבי היד - מנגבה והיא טהורה. קפה שנפלו משקין לתוכה - כלה טמאה. נפלו על אחוריה - אחוריה טמאין. תוכה והאזן - טהורין. נפלו על גבי האזן - מנגבה והיא טהורה. אלא שנהגו כהנים, שלא יהו מקימים את הגבים טמאין, מפני התקלה. הרבע וחצי הרבע, חקק את הרבע, ועתיד לחוק את חצי הרבע, חקק את חצי הרבע, ועתיד לחוק את הרבע - טהור, עד שיחוק את שניהם. נטמאו אחורי הרבע במשקין - אחורי חצי הרבע טמאין. וכשהוא מטביל את הרבע - צריך להטביל את חצי הרבע. היה עליו דבר חוצץ והטבילו - לא עשה כלום.

ג. הרבע שמלאוהו עצים ותקעו; רבן שמעון בן גמליאל ורבי מטמאין עד שיקבענו במסמר. אמר רבי עקיבה: לא הזכרו בית הצביטה אלא לכוסות, שלא יהיה שותה, וראשון ראשון מטמא. משקין טמאין שהיו נתונים אבית צביטתו של כוס, ונגע בהן כפר טהור - נטמא הפכר. משקין טהורין שהיו נתונים אבית צביטתו של כוס, ונגע בהן כפר טמא - נטמאו המשקין. משקין טמאין שהיו נתונים על גבי הארץ, ונגע בהן כוס, שאחוריו טהורין בבית צביטתו - נטמאו אחורי הכוס. משקין טהורין שהיו נתונים על גבי הארץ, ונגע בהן כוס שאחוריו טמאים בבית צביטתו - נטמאו המשקין. רבי מאיר אומר: לידיים הטמאות, כיצד? אי אפשר לומר בנגוב, שאין הידיים מטמאות הנגוב. אי אפשר לומר במלא משקין, שעד שלא יגע בהן נטמאו המשקין, אמור מעתה, היו ידיו טמאות ואחורי הכוס היו טהורין, ומשקה טופח באחורי הכוס - אוחזו בבית צביטתו, ואינו חושש שמא נטמאו המשקין שבאחורי הכוס, מחמת ידיו, ויחזרו ויטמאו את הכוס.

ד. רבי יוסי אומר: לידיים טהורות כיצד? היו ידיו טהורות ועליהן משקה טופח, ואחורי

הכוס טמאין - אוחזו בבית צביטתו, ואינו חושש שמא נטמאו משקין שעל גבי ידיו מחמת הכוס, ויחזרו ויטמאו את ידיו. רבי טרפון אומר: ערבה גדולה של עץ - יש לה בית הצביטה. זה הכלל, נטילתו באחת - צביעתו באחת. נטילתו בשתים - צביטתו בשתים. מקום אחיזתו - שם צביעתו. רבי יהודה אומר: כלי שיש לה אגן ואזן, ואזן ויד, ואין לו בית הצביעה. כלי הקדש - אין להם אחורים ותף ובית הצביעה, ואין מטבילין כלים בתוף כלים לקדש. אמר רבי יוסי: מה זה לשון כפול, כל שיש לו אחורים ותף - יש לו בית הצביעה. וכל שאין לו אחורים ותף - אין לו בית הצביעה. אחד קדשי המקדש ואחד קדשי הגבול לכך. כל הכלים יורדין לידי טמאתן במחשבה, ואין עולין מידי טמאתן אלא בשנוי מעשה. רבי יהודה אומר: אין שנוי מעשה אלא לקלוקל.

מסכת כלים בתרא פרק רביעי

א. תפלה, אימתי מקבלת טמאה? משתגמר מלאכתה. קצעה, אף על פי שהוא עתיד לתן בה את הרצועה - טמאה. ומאימתי טהרתה? של יד - משיתיר משלש רוחות. ושל ראש - משיתיר שלש רוחות וביין קציעה לחברתה. כיון בתוף כיון שנטמא אחד מהם במשקה - הוא טמא וחברו טהור. במה דברים אמורים? בזמן שהיו שניהן שוין. אבל אם היה חיצון על הפנימי, נטמא פנימי - נטמא חיצון. נטמא חיצון - לא נטמא פנימי. במה דברים אמורים? במשקה, אבל בשרץ - שניהן שוין. אמר רבי נתן: לא נחלקו רבי אליעזר וחכמים על צרור המעות שהוא טהור, על מה נחלקו? על צרור המרגליות, שרבי אליעזר מטמא, וחכמים מטהרין. צרור המרגליות, תוכה - טמא, פשוטו - טהור. מטמא ומטהר, אפלו עשרה פעמים ביום. עור שעשאו להיות נותנו על לבו, בשעת הקציר, מפני השרב, אם יש בו חמשה על חמשה - טמא. ואם לאו - טהור. לעקבו ולפרסתו, אם חופה את רב הרגל - טמא. ואם לאו - טהור.

שְׁבִית שְׂמַאי מְטַמְּאִין מְדָרְס. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: טַמָּא טַמָּא-מַת. תַּכְרִיךְ אַרְגָּמָן, תּוֹכוֹ - טַמָּא. פְּשׁוּטוֹ - טְהוֹר. מְטַמָּא וּמְטַהֵר אֶפְלוּ עֲשָׂרָה פְּעָמִים בַּיּוֹם. עַבִּי הַצָּמֵר וְאוֹרִיטִין¹² הַבְּאִין מְמַדִּינַת הַיָּם, אָף עַל פִּי שְׁהֵן בְּאִין בְּמַדָּה - טַמְּאִין.

ד. הַשְּׂדֵה וְהַתְּבָה וְהַמְּגִדֵל שֶׁל עֶצֶם וְשֶׁל¹³ גְּמִי; רַבִּי מְטַמָּא וְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר. רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן מְנַסִּיאַ אֹמֵר: אֶצְבַּע שְׁהוּא עֲתִיד לְקַצֵּעַה וְלִטּוֹל זְנָבָה - טְהוֹרָה. וְכֵלֶן שְׁהֵן מַחְסְרִין לְשֶׁלֶק, לְמַתַּח וּלְנָגַב - טְהוֹרִין. מַחְסְרִין סִיכָה - טַמְּאִין. מַחְצֵלַת, בֵּין בֵּית הַגִּנָּב וּבֵין בֵּית הַגְּזֵלָן - מַחְשְׁבָה טַמְּאָה, מִפְּנֵי שֶׁהַבְּעָלִים מַתִּיאֲשִׁין מִמֶּנָּה. חֲפוּי בֵּית הַלְּגִינִין וּבֵית הַכּוֹסוֹת, אָף עַל פִּי שִׁישׁ בּוֹ חֲמֹשֶׁה עַל חֲמֹשֶׁה - טְהוֹר, שְׂאִינוּ אֵלָא חֲפוּי, וּמְשׁוּם חֲבוּרֵי כְּלִים - טַמָּא. עוֹר שְׁבַפְנֵי הַחֲמוֹר, אָף עַל פִּי שִׁישׁ בּוֹ חֲמֹשֶׁה עַל חֲמֹשֶׁה - טְהוֹר, שְׂאִינוּ אֵלָא חֲפוּי. הַכֶּסֶת שֶׁלוֹ - טְהוֹרָה. הֵיטָהּ תְּפוּרָה לְאַכְף - טַמְּאָה. וּמַקְבֵּלַת כָּל שְׁהוּא - טַמְּאָה. הַעוֹשֶׂה פְּסִיקְיָא לְשִׁפְרִי, וְלֵלֵב, וְלַצְדִּירֵי בְּהֵמָה - טְהוֹרָה. לְתַחַת כְּרוֹסוֹ שֶׁל חֲמוֹר - טַמְּאָה. שִׁירֵי פְּסִיקְיָא - אַרְבָּעָה טְפָחִים, כְּדִי לְתַן תַּחַת כְּרוֹסוֹ שֶׁל חֲמוֹר. הַעוֹשֶׂה פְּסִיקְיָא כָּל שְׁהוּא, לְחֻזַק בָּהּ שֶׁקִּין וּמְרַצוּפִין - טְהוֹרָה. לְהַלֵּךְ בָּהּ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם - טַמְּאָה. כָּל הַגְּדֻלוֹת¹⁴ בְּאָדָם - טְהוֹרִין, חוּץ מִשֶּׁל שֶׁק וְשֶׁל בְּגָד. וּבְבַהֲמָה - כֵּלֶן טְהוֹרִין. הַקֹּלַע שְׁבִית קְבוּל שֶׁלָּהּ שֶׁל מְשׁוּחוֹת; רַבִּי דוּסָא בֶּן הַרְכִּינָס מְטַהֵר, וְחַכְמִים אֹמְרִים: שֵׁלֶשׁ - טַמְּאָה. וּשְׁתֵּים - טְהוֹרָה. נִפְסְקָה אֲמֻצְעִית - טַמְּאָה. וְהַחֲצִיזוּנָה - טְהוֹרָה. נִשְׁתַּיֵּר בָּהּ טַפַּח - טַמְּאָה. נִפְסְקָה בֵּית הַפְּקוּעַ שֶׁלָּהּ - טַמְּאָה. כָּל

ב. סַנְדֵּל שֶׁל קֶשׁ, רַבִּי עֲקִיבָה מְטַמָּא. וְהָאִשָּׁה חוֹלְצַת בּוֹ וְיוֹצֵאִין בּוֹ בְּשִׁבְתָּהּ, וְלֹא הוֹדוּ לוֹ. סַנְדֵּל שֶׁנִּפְסַק שְׁתֵּי אֲזָנָיו, אוֹ שְׁתֵּי תַרְסִיטוֹתָיו, אוֹ שֶׁנִּטַּל כָּל הַכֶּף שֶׁלוֹ - טְהוֹר. נִפְסְקָה אַחַת מֵאֲזָנָיו אוֹ אַחַת מִתַּרְסִיטוֹתָיו, אוֹ שֶׁפָּרְשָׂה מִמֶּנּוּ רַב הַכֶּף שֶׁלוֹ - טַמָּא. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: הַפְּנִימִית - טַמָּא. הַחֲצִיזוּנָה - טְהוֹר. סַנְדֵּל שֶׁנִּפְסַחַת, וּמַקְבֵּל אֶת רַב הַרְגֵּל, מְנַעַל שְׁנַפְרָם וְחוֹפֶה אֶת רַב הַרְגֵּל, וְנִתְפַּסְקוּ רְצוּעוֹתָיו אוֹ שֶׁנִּטְלוּ הָאוֹנְטִלִים שֶׁלוֹ - טַמָּא. נִפְסַחַת וְאִינוּ מַקְבֵּל אֶת רַב הַרְגֵּל, נִפְרָם וְאִינוּ חוֹפֶה אֶת רַב הַרְגֵּל, וְנִתְפַּסְקוּ אֲזָנָיו - טְהוֹר. מְנַעַל שֶׁעַל הָאִימוֹם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר וְחַכְמִים מְטַמְּאִין. אֲמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן שְׂזוּרִי: לֹא נִחְלְקוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְחַכְמִים עַל מְנַעַל שֶׁעַל הָאִימוֹם שְׁהוּא טְהוֹר, עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל שֶׁנִּטַּל מִן הָאִימוֹם, שְׂרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְטַהֵר וְחַכְמִים מְטַמְּאִין, מִפְּנֵי שֶׁהָאִשָּׁה נִנְעֶלֶת בּוֹ, וּמַחְזִירָתוֹ לְאִימוֹם.

ג. עוֹר הַחֲמוֹר⁸, וְעוֹר הַחֲמֹר⁹, וְעוֹר הַכֶּתֶן¹⁰, וְעוֹר הַרּוֹפֵא, וְעוֹר הַלֵּב שֶׁל קֶטָן, וְעוֹר שֶׁהַבְּנוֹת טוֹת עֲלֶיהָ, אִם יֵשׁ בּוֹ חֲמֹשֶׁה עַל חֲמֹשֶׁה - טַמָּא. וְאִם לֹא - טְהוֹר. עוֹר הַשְּׂטִיטָה, וְעוֹר הַעֲרִיסָה, וְעוֹר הַקְּטָבְלִיא, וְעוֹר הַכּוֹר, וְעוֹר הַכֶּסֶת, אָף עַל פִּי שְׂאִין בּוֹ חֲמֹשֶׁה עַל חֲמֹשֶׁה - טַמָּא. רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן גְּמְלִיאֵל אֹמֵר: אִם יֵשׁ בּוֹ חֲמֹשֶׁה עַל חֲמֹשֶׁה - טַמָּא. וְאִם לֹא - טְהוֹר, שְׂאִין עוֹר טַמָּא פְּחוֹת מִחֲמֹשֶׁה עַל חֲמֹשֶׁה. עוֹר שֶׁעֲשָׂאוֹ לְתַכְרִיךְ¹¹, אֶפְלוּ כָּל שְׁהוּא - טַמָּא. אֲמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסִי: לֹא נִחְלְקוּ בֵּית שְׂמַאי וּבֵית הַלֵּל עַל עַבִּי אַרְגָּמָן, וְעַל עַבִּי תַכְרִיךְ אַרְגָּמָן שְׁהֵן טַמְּאִין טַמָּא-מַת, עַל מַה נִּחְלְקוּ? עַל עַבִּי כְּסוֹת וְעַל תַּכְרִיךְ כְּסוֹת,

¹² בָּלִים גְּדוֹלִים שְׂמוּלִיכִין בְּתוֹכוֹן סְחוּרָה עַל הַסְּפִינָה - טַמְּאִין, הוֹאִיל וְאִין לָהֶם שׂוּלִים.
¹³ הַגֵּרָא גוֹרָם - עוֹר.
¹⁴ מְקוּלְעִין, וְהוּא אָרִיג.

⁸ שְׂמוּנִיחִין תַּחַת מִשְׂא הַחֲמוֹר.
⁹ הַמוּלִיךְ אֶת הַחֲמוֹר.
¹⁰ אוֹמְנֵי פְּשֵׁתָן.
¹¹ לְכַרְךָ בּוֹ דָּבָר.

הַשְּׁלֵם

תּוֹסֵפֶתָא

החוצלות, בין של שעם, ובין של שק, ובין של צפירה; רבי דוסא בן הרפינסא אומר: טמא-מת. וחקמים אומרים: טמא מדרס.

<p>2</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>יג 13</p>	<p>עלות השחר _____ 4:17 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:38 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:05 שקיעה _____ 8:30 בבלי: גיטין מז • ירושלמי: תרומות ז • תוספתא: כלים מצינא ט נ"ך: שמואל א יח-ט • רמב"ם: תפלה וברכת כהנים ט</p>
<p>3</p>	<p>שני Monday</p>	<p>יד 14</p>	<p>עלות השחר _____ 4:17 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:38 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:05 שקיעה _____ 8:30 בבלי: גיטין מוח • ירושלמי: תרומות יח • תוספתא: כלים מצינא י נ"ך: שמואל א כ-כא • רמב"ם: תפלה וברכת כהנים י</p>
<p>4</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>טו 15</p>	<p>עלות השחר _____ 4:18 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:39 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:06 שקיעה _____ 8:30 בבלי: גיטין מט • ירושלמי: תרומות יט • תוספתא: כלים מצינא יא נ"ך: שמואל א כב-כג • רמב"ם: תפלה וברכת כהנים יא</p>
<p>5</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>טז 16</p>	<p>עלות השחר _____ 4:18 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:39 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:06 שקיעה _____ 8:29 בבלי: גיטין נ • ירושלמי: תרומות כ • תוספתא: כלים בתרא א נ"ך: שמואל א כד-כה • רמב"ם: תפלה וברכת כהנים יב</p>
<p>6</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>יז 17</p>	<p>י"ז בתמוז Fast of 17th of Tamuz עלות השחר _____ 4:19 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:39 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:06 שקיעה _____ 8:29 בבלי: גיטין נא • ירושלמי: תרומות כא • תוספתא: כלים בתרא ב נ"ך: שמואל א כז-כח • רמב"ם: תפלה וברכת כהנים יג</p>
<p>7</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>יח 18</p>	<p>עלות השחר _____ 4:19 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:40 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:07 שקיעה _____ 8:29 בבלי: גיטין נב • ירושלמי: תרומות כב • תוספתא: כלים בתרא ג נ"ך: שמואל א כח-ט • רמב"ם: תפלה וברכת כהנים יד</p>
<p>8</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>יט 19</p>	<p>פינחס, ברוך א, תקופה: 1:30pm עלות השחר _____ 4:20 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:40 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:07 שקיעה _____ 8:28 בבלי: גיטין נג • ירושלמי: תרומות כג • תוספתא: כלים בתרא ד נ"ך: שמואל א ל-לא • רמב"ם: תפלה וברכת כהנים טו</p>

הדלקת הנרות 8:11 Candle Lighting

זמן מוצש"ק 9:41 Shabbos Ends

ווען מען דאוונט פרייליכער הייט, איז דאס זיס און געשמאק פאר'ך
 אייבערשטן.

(ספר המדות אות התפלה סקן פ"א)